
STENOGRAFISCHE NOTULEN VAN DE PROVINCIERAAD VAN ANTWERPEN

VERGADERING VAN

5 DECEMBER 2023

PROVINCIERAAD VAN ANTWERPEN

VERGADERING VAN 5 DECEMBER 2023

De vergadering wordt geopend te 14.00 uur.

De heer Provinciegriffier is aanwezig.

Tekenden de aanwezigheidslijst:

ANCIAUX Koen
BAKELANTS Ann
BOONEN Nicole
CALUWÉ Ludwig
CLAESSEN Jan
COLSON Mireille
COTTENIE Christ'l
CUYLAERTS Nathalie
DE HAES Jan
DE QUICK Erik
DE WINTER Stefan
DILLEN Koen
FRANÇOIS Catherine
GEYSEN Kris
GYS Seppe
HELSEN Katleen
JACQUES Ilse
LAUWERS Linda
LEMMENS Luk
PALINCKX Koen
SCHOOFs Louis
SOHIER Rudy
STEVENS Lili
TALHAOUI Fauzaya
VALKENIERS Bruno
VAN DIENDEREN Ilse
VAN DIJCK Jan
VAN HAUTEGHEM Marleen
VAN RANSBEECK Brend
VANDENDRIESSCHE Diederik
VERHAERT Inga
VERHAEVEN Eddy
VERMEIREN Hilde
WECKHUYSEN Wendy

Verontschuldigd:

DANEELS Tobias
VRANCKEN Isabelle

De raad is bijeen in openbare vergadering.

OPENBARE VERGADERING

0. Provinciale overheid

Agendapunt 0/1

Toelichting gedeputeerde Luk Lemmens bij de strategische nota van het meerjarenplan en bij de beleidsnota 2024.

VOORZITTER.- Nog kort heel eventjes een afspraak in verband met de timing. We gaan de timing proberen zo strikt mogelijk te houden. Als u één minuut nog hebt, dan zal ik dat eventjes zeggen dat u nog één minuut hebt, dan moet u nadien kunnen afronden. Dus bij deze weet u dat allemaal, dat ik eventjes er zal tussenkomen. Dan geef ik graag het woord aan gedeputeerde Lemmens voor zijn toelichting.

De heer LEMMENS, gedeputeerde.- Geachte voorzitter, mevrouw de ondervoorzitter, mijnheer de griffier, mijnheer de financieel beheerder, geachte collega gedeputeerden, geachte provincieraadsleden. Ik sta hier voor u bij de start van de laatste budgetbespreking van deze legislatuur. We kijken samen vooruit naar 2024, maar tegelijk maken we ook een evaluatie van de afgelopen periode. Zoals ik al zei tijdens de verenigde raadscommissie, deze legislatuur was niet evident. Een hele reeks crisissen kwamen op ons af, waar we op voorhand niets over hadden kunnen vermoeden, zoals de covid crisis, de oorlog in Oekraïne, met de daaropvolgende energiecrisis, en de torenhoge inflatie. Maar we zijn een sterk bestuur dat zich telkens weer flexibel opstelt wanneer dat vereist wordt.

Vooruitkijken kan niet zonder een terugblik. En daarvoor heb ik mijn toespraak van het begin van deze legislatuur er nog eens bijgenomen. Ik zei toen het volgende, en ik citeer: 'We zetten deze legislatuur nog ambitieuzer in op een transitie naar een performante overheid, een overheid die zelf projecten opzet, maar evengoed op vraag van de lokale overheden, dienstbaar de pen mee vasthoudt om lokale plannen neer te schrijven. Plannen voor uitdagingen die we trouwens het best gezamenlijk in partnership aanpakken, met het oog op een efficiënte inzet van middelen. Als bestuur hebben we immers voluit gekozen voor duurzaamheid, waarbij onze gemaakte keuzes en genomen beslissingen geen beperkingen, maar kansen voor de toekomst creëren'. Einde citaat. En eerlijk, ik had de evaluatie vandaag niet beter kunnen omschrijven. We zetten de tering naar de nering en schuiven tekorten niet door naar de toekomst. Dit bestuur neemt dus haar verantwoordelijkheid telkens opnieuw. Zoals u weet werden de voorbije jaren al heel wat inspanningen geleverd om de autofinancieringsmarge te verbeteren, door occasionele budgettaire overschotten aan te wenden om onze leningslast te verlagen, om dus onze middelen zo efficiënt mogelijk in te zetten. De interne staatshervorming van 2018 legde een focus op de grondgebonden bevoegdheden van de provincies, waarbij deze als bovenlokaal overheidsniveau ondersteuning biedt aan lokale besturen. Sinds de hervorming van de provincies werd er dus duidelijk afgelijnd wat onze basisopdrachten nog zijn.

We beloofden in te zetten op een transitie naar een performante overheid binnen de nieuwe krijtlijn. En enkele van de zaken die we vandaag nog doen, pasten daar niet meer onder. Zo hebben we begin deze legislatuur Inovant en het Provinciaal Veiligheidsinstituut reeds met succes overgedragen aan de AP Hogeschool. Vorig jaar kondigde ik aan dat de provincie op 1 januari 2025 stopte met de uitbating van het Suske en Wiske Museum, en met de werking van de uitleendienst en bibliotheekwerking van DocAtlas.

Vandaag kunnen we met trots zeggen dat we ook voor deze beide provinciale instellingen een duurzame oplossing gevonden hebben. Het Suske en Wiske Museum gaat vanaf januari 2025 onder de vleugels van Robotland een nieuwe fase in, waarbij de expertise en troeven van zowel Robotland, als het Suske en Wiske Museum, ten volle uitgespeeld worden. Robotland wordt daarbij gesteund door Studio Vandersteen en de Standaard Uitgeverij, wat cruciaal is voor het verdere gebruik van de namen en afbeeldingen van de figuren uit het Suske en Wiske Museum. Ook de erven Vandersteen die door de provincie geconsulteerd werden in de beoordeling van het bod, gaven hun steun.

Ook vonden we een oplossing voor de bibliotheekwerking, het Leercentrum en de uitleendienst van het Provinciaal Documentatiecentrum Atlas. Na verscheidene gesprekken in het onderwijsveld, vonden we als provincie een partner in Thomas More. Zij nemen vanaf 1 januari 2024 de collectie en leeractiviteiten over en zorgen voor een verankering in de hele provincie Antwerpen. Daarnaast engageert men zich om de dienstverlening open te stellen voor studenten uit alle kennisinstellingen, en leerkrachten van basis- en secundaire scholen van alle onderwijsnetten. Dames en heren, ik ben tevreden dat we hiermee tegemoet komen aan onze hertekende opdracht als provinciaal bestuur. Maar dat we ook kunnen garanderen dat de dienstverlening van zowel het Suske en Wiske Museum, als het DocAtlas overeind blijft, in tegenstelling tot wat heel velen hier beweerden.

Ondanks onze algemene financiële voorzichtigheid, wat ook blijkt uit de cijfers, aarzelen we echter nooit om te investeren, komen onze investeringen zelfs op kruissnelheid. In 2023 werden 58 bouwprojecten en 7 masterplannen opgeleverd. In 2024 zullen we actief bezig zijn met meer dan 120 bouwprojecten in diverse fases. Zo passen we het Parkhuis aan om er OKAN-klassen te huisvesten, gaan we starten met het masterplan fase 1, in het Vormingscentrum in Malle, bouwen we een nieuwe verblijfsaccommodatie in het Zilvermeer, komt er een nieuwe machineloods voor de Hooibeekhoeve, gaat de eerste schup in de grond voor de nieuwbouw van Havenwereld, renoveren we het dak van de Sint-Romboutskathedraal en zetten we, waar mogelijk, in op laadinfrastructuur en zonnepanelen. En dit zijn maar slechts enkele voorbeelden.

Niet enkel ons provinciaal bestuur is weerbaar. Samen maken we onze provincie ook weerbaar en zetten we in op duurzaamheid. Onder meer door het aanplanten van maar liefst 60 hectare bos dit plantseizoen, met ons ambitieus bosuitbreidingskader. Deze legislatuur zullen we dus maar liefst 150 hectare bos hebben aangeplant. We begeleiden eveneens de lokale besturen van aanplant tot zorgeloos beheer van hun bosuitbreidingswensen. Een plek van rust en ontspanning, een thuis voor dieren en planten, leveranciers van hout. Bossen bieden niks dan voordelen. Zorgdragen voor de natuur begint al in de kinderschoenen door les te krijgen in en over de natuur. We leren de volgende generaties hoe belangrijk natuur, biodiversiteit en klimaat kan zijn. Daarom helpen we scholen om hun speelplaatsen te ontharden, beste collega Jan de Haes, en te vergroenen. Maar al bijna 200 scholen, en dat zijn er alweer meer dan toen ik jullie cijfers meegaf op de verenigde raadscommissies, stapten in om hun speelplaats mee om te toveren tot een groene oase. Een prachtig project van onze collega Jan de Haes.

Onze provinciale domeinen spelen eveneens een belangrijke rol in de biodiversiteit van onze provincie. Duurzaam beheer is daarbij een prioriteit en Mireille Colson zet daar de lijnen uit. Onze domeinen richten zich op laagdrempeligheid in alle betekenissen van het woord. De provinciedomeinen bieden voor velen een plek om buiten in het groen te zijn, te ontspannen, de rust en de natuur te beleven, maar ook ruimte om te sporten en cultuur te beleven. Met bovendien de mogelijkheid om bij te leren rond thema's als milieu, natuur, landschap, dieren en erfgoed.

Ook zetten we in op drempelvrij toerisme, waarbij we drempels proberen weg te werken om zo vakantieparticipatie te stimuleren. Voor toeristische ondernemers die graag meewerken aan een duurzame toekomst, is het Green Ecolabel. Daarbij worden logies erkent voor hun inspanningen op het vlak van duurzaam en verantwoorde uitbating. Het toont aan dat er in onze provincie veel

bedrijven bezorgd zijn om hun ecologische voetafdruk, het milieu en de leefomgeving van de omwonenden.

Beste collega's, duurzaamheid staat vanzelfsprekend ook voorop in onze mobiliteit. Daarom blijven we inzetten op onze fantastische fietsostrades. In september openen we de F105, van Herentals, over Olen, Geel en Mol, tot in Balen aan Schoor-Dorp. In 2024 werken we verder aan de ontwerpen van onder meer de fietsostrades F103 Lier-Herentals, de F104 Lier-Aarschot. Daarnaast werken we fase één van de F12 Havenverbinding af. Deze verbinding langs de Ekerse Putten is een belangrijke schakel voor het fietspendelverkeer naar de haven. De verbreding ook van de F11 in Boechout is een belangrijk onderdeel, maar ook de coördinatie opdracht F106 Herentals-Aarschot. Volgens de provinciale fietsbarometer steeg het fietsverkeer met 53 procent sinds 2015. En om dat groeiende fietsverkeer ook veilig op weg te zetten, blijft kiezen voor fietsostrades en fietsinfrastructuur absoluut noodzakelijk.

We leveren tevens een duurzaam antwoord op de oververhitte arbeidsmarkt. Om duurzame contracten te bevorderen in de toekomst, laten we onze allerjongsten kennismaken met de bouwsector via de hybride leeromgeving Hylas. Terwijl we met de scholen en bedrijven het nieuwe concept uittesten, is de methode nu al gelauwerd met een Henry van de Velde Award. Leerlingen uit secundair onderwijs brengen we dichterbij de zorgsector via zorgpleklers, letterlijk dichterbij. Ze verhuizen hun schoolbanken en leren samen met bewoners hun stiel. Zo wakkeren we de passie aan op een realistische manier. Ook deze vernieuwde aanpak kadert in het realiseren van hybride leeromgevingen.

Duurzaamheid en circulariteit vormen de kern van ons bedrijf op Kamp C, maar ook van onze proefbedrijven, die zich richten op de landbouwsector. Het provinciaal proefbedrijf pluimveehouderij, zet in 2024 in op een toekomstgerichte pluimveehouderij via praktijkonderzoek en kennisuitwisseling. En Kathleen Helsen, ik las bijna 'die zet zich als een Rambo in', maar dat is fout. Zo zetten zij sterk in op het reduceren van ammoniakemissies via het project RAMBO, een samenwerking met Vlaanderen en Nederland. Collega, dat was positief bedoeld natuurlijk, hè. We zoeken ook verder of we ons eigen kuiswater van de stallen kunnen reinigen, zodat we het opnieuw kunnen gebruiken. Het creëert een waterkringloop op het bedrijf. Elke druppel telt, elke inspanning loont.

Collega's, dit bestuur heeft de afgelopen vijf jaar alvast duidelijk gekozen. We zetten in op de essentie van onze nieuwe bevoegdheden en zoeken oplossingen. Deze provincie is weerbaar en wendbaar, zet in op partnerschappen en duurzaamheid. Daarbij hebben we keuzes gemaakt die geen beperkingen bleken, maar net kansen voor de toekomst zijn. De volgende dagen zullen de exploitatie uitgaven en investeringen voor 2024 nauw toegelicht worden door de gedeputeerde en zal er een debat volgen. Ik kijk ernaar uit, laten we eraan beginnen. Dank en ik geef graag het woord aan collega De Haes.

VOORZITTER.- Dank u wel, gedeputeerde Lemmens.

Agendapunt 0/2

Toelichting gedeputeerde Jan De Haes bij de financiële nota van het meerjarenplan en bij de financiële nota 2024.

De heer DE HAES, gedeputeerde.- Collega's, enige weken geleden, bij het neerleggen van de boeken, had ik u allemaal uitgenodigd om die grondig te lezen, heel gedetailleerd te lezen. Ik hoop dat u dat allen heel in het fijne gedaan hebt. Mij rest nu vandaag nog een kleine warming-up voor de debatten te doen. De echte start is toen gegeven, vandaag gaan we een beetje nemen om dan nadien de gesprekken in lang en breed kunnen verder te zetten. Ik moet het u echt niet meer zeggen, maar het meerjarenplan is terugkijken en vooruitkijken. Wat wij doen, is ook een beetje verder vooruit kijken dan onze, hoe zou ik zeggen, onze legislatuur-neus lang is. We kijken niet alleen tot '25, maar we kijken zelfs al een beetje richting '26. U weet het, we zijn nu echt in december, de Sint komt morgen. We hebben in juni al een deel van de rekeningen, het

saldo van '22 overgedragen en besteed. We hebben in oktober een aantal aanpassingen gedaan, en vandaag gaan we echt voor de rit van '24 en '25, én de theoretische doorkijk richting '26. We kijken dus drie jaar vooruit. En heel concreet, omdat onze vervaldatum ergens in oktober zich bevindt, we willen natuurlijk ook kredieten vastleggen voor '24, om daarmee aan de slag te gaan.

Als we de tijdslijn bekijken, en dat is natuurlijk zo'n meerjarenplan, dan moet ik herhalen dat '26 natuurlijk een ceteris paribus, het hoort dat onze partij nog een klein beetje Latijn spreekt, ceteris paribus is en dat daar geen nieuwe investeringen in vermeld staan. Maar degenen die goed gelezen hebben, zullen gezien hebben dat er één uitzondering daarop is. Namelijk, we hebben daar 4 miljoen in vastgezet voor de waterinvesteringen. Dat is een technische kwestie, dat heeft vooral te maken met het kunnen vastleggen van die investering, zodanig dat die het ritme, het hoge ritme dat we daarin willen aanhouden, dat we dat kunnen aanhouden. En we hebben dus ook in '25 een aantal aanpassingen gedaan, ook op investeringen, een klein beetje gestegen. En voor de rest in '24 gaat het natuurlijk over het afronden van ons werk, het bijsteken van het laatste tandje om inderdaad, zoals collega Lemmens het vertelt, om onze bestuursakkoorden ten volle uit te kunnen voeren.

U zal zien dat de investeringsuitgaven op deze tabel, dat die redelijk hoog blijven, dat er weinig of geen leningen opgenomen werden, zeker niet in '20, '21, '22, waardoor natuurlijk onze schuldafbouw spectaculair is geweest, zijnde dat wij de schuld hebben kunnen afbouwen van 106 in het begin van deze legislatuur, naar 49 miljoen aan het einde ervan. Maar als we natuurlijk beleid willen doen, en daar gaat het vandaag over, u hebt daar ook heel wat vragen over voorbereid, dan moeten we zien dat we de logica juist houden. Het is niet zo, en ik zal daar waarschijnlijk in de vragen nog op terugkomen, het is niet zo dat wij eerst geld vragen en dan gaan kijken. Kijk, wat gaan we daar nu mee doen? Nee, de logica van een openbare overheid is omgekeerd. Je wil een bepaald beleid doen en dan ga je zoeken hoe je dat kan financieren. Onze ontvangsten, onze exploitatie ontvangst, die blijven nagenoeg qua verdeling, qua onderlinge verhouding, gelijk over de ganse legislatuur. Daar doen we ons regulier beleid mee en de accenten die we daar willen in bijleggen, vanwaar komen die? Zoals u kan zien, uit de provinciebelasting enerzijds, en uit de opcentiemen op de onroerende voorheffing anderzijds, zij dan dat laatste voor het overgrote deel. Ik maak de opmerking, en in de voorbereiding in de commissies heb ik dat ook gezegd, dat zijn de ontvangsten van het hoofdbestuur. Elke APB heeft nog eigen ontvangsten, denk maar aan het Zilvermeer, waar entreegelden betaald worden, of de camping betaald wordt, of Campus Vesta waar de federale overheid, of toch althans, waar de federale overheid zou moeten op tijd betalen voor de opleiding van politie en brandweer. Dus daar ook zitten extra inkomsten die niet in deze taart vervat zijn.

Verder, naast de ontvangsten, heb je natuurlijk de uitgaven, debet en credit, zo heet dat dan. Waar gaan die uitgaven vooral naartoe? Enerzijds is er natuurlijk een belangrijke poot, personeel. Dat is ook niet abnormaal, want wij zijn nu eenmaal een service overheid. Service aan de maatschappij, service aan de gemeentes. Er gaat ook een heel deel naar dotaties, maar ook daar die opmerking, dat van die dotaties opnieuw binnen die APB's ook personeel- en werkingskosten betaald worden.

Eventjes nog de investeringen. Ik moet het niet helemaal herhalen, maar ik wou toch wel benadrukken dat wij over de hele legislatuur toch een 370 miljoen onroerende investeringen doen; 12 miljoen roerende. Maar dat rolt over de jaargrenzen heen. Het is niet abnormaal voor een investering, dat je dat niet tussen januari en december afrondt, dat zijn langere projecten. Maar je herkent daar altijd wel de, wat ik zou noemen, de legislatuur conjunctuur in, waar we nu echt op ritme zijn met volop de investeringen af te ronden. We maken, en dat herhaal ik, collega Lemmens heeft dat ook gezegd, we maken onze begroting en onze organisatie klaar voor de toekomst, klaar voor uitdagingen die er ook op ons zitten af te komen. En we moeten daar niet flauw over doen.

De tweede pijler gaat ons meer kosten in deze legislatuur. U herinnert het zich nog wel, we hebben nog een stuk kunnen recupereren van het oorspronkelijke inleggeld dat we in Provant hadden gelegd. Maar met de overgang naar Prolocus hebben we daar systematisch 20 miljoen uitgehaald. Als die 20 miljoen op zijn, moeten we dat uit de reguliere ontvangsten mee gaan

betalen. Statutaire pensioenen zitten op ons af te komen, dat moeten we niet onderschatten. Op korte termijn, in grote orde, een extra miljoen per jaar. Op langere termijn, als we doorkijken bijvoorbeeld richting 2033, zou dat eens 15 miljoen per jaar kunnen zijn.

De APB's vragen natuurlijk ook een goede werking. Dat betekent dat we ook daar de dotaties moeten durven bekijken richting, wat gebruiken zij voor werking, wat gebruiken zij voor het personeel? En in welke mate is dat bijvoorbeeld onderhevig aan indexatie, aan kostenstijging? Net zoals in ons eigen hoofdbestuur de werking- en de personeelskosten zullen stijgen omwille van kostenstijgingen. En dan heb ik het natuurlijk nog, als we nog willen blijven investeren, zal er wel een moment komen in de toekomst dat we opnieuw, zij het niet meer dan nodig, maar misschien opnieuw zullen moeten een lening gaan aangaan. Ik spreek dan over de verdere toekomst, maar daar moeten we toch rekening mee houden dat er op dat moment ook een leninglast en rentelast zal ontstaan. Dat is een beetje de warming-up. Ik denk dat we volledig aan de vragen kunnen beginnen. Ik kijk naar de voorzitter en ik nodig iedereen uit om de vragen kort te stellen. Ik zal ze kort beantwoorden, toch alvast wat mij betreft, ik zal het proberen. Dank u.

VOORZITTER.- Dank u wel, gedeputeerde De Haes. Dan geef ik graag het woord aan collega Cuylaerts.

Agendapunt 0/3

Tussenkost fractievoorzitter N-VA bij het meerjarenplan en het budget 2024.

Mevrouw CUYLAERTS.- Geachte voorzitter, geachte ondervoorzitter, mijnheer de griffier, geachte gedeputeerden, geachte provincieraadsleden. Ik bedank eerst gedeputeerde Lemmens en gedeputeerde De Haes voor hun inleiding van deze budgetbespreking, alsook de diensten en dan in het bijzonder onze griffier, mijnheer Puls, de financieel beheerder, mijnheer Verbruggen, en het departement financiën die jaar na jaar het budget op een duidelijke manier voor ons allen opmaken.

De Sint maakt vannacht weer menig kind gelukkig. Hier en daar spotten we al een kerstboom in de woonkamer en de straten worden weer gezellig verlicht. De laatste maand van het jaar is namelijk alweer aangebroken. Een maand vol festiviteiten en gezellige familiemomenten, maar ook een maand waarop we ons voorbereiden op de komst van het nieuwe jaar. Een nieuw jaar dat reeds stilletjes om de hoek komt kijken. Een bijzonder jaar, een verkiezingsjaar. Ja, onze agenda's worden volgend jaar nog net iets drukker dan normaal. Dit jaar was een jaar zonder noemenswaardige verrassingen, al vergeten we natuurlijk de oorlog in Gaza, de natuurramp in Turkije, Syrië en Marokko en Libië niet. Maar wel een jaar zonder virussen, energiecrisis en extreme inflatie.

Toch blijven we op onze hoede, want zoals we vrijdag konden horen, is elke crisis het best en snelst onder controle als we uitgaan van: verwacht het onverwachte. Gedeputeerde Lemmens haalde het al aan, dit jaar wordt een jaar waarin men ons beleid van de afgelopen jaren zal evalueren. Maar gezegd, er is heel hard gewerkt de afgelopen jaren. En dat was niet evident, want bovenop het normale beleid, kwamen er vele uitdagingen op de plank. Dingen waar niemand de voorgaande jaren aan zou hebben durven denken. Ons bestuur stak hun kop niet in het zand, maar vatte de koe bij de horens. En gedeputeerde De Haes, u nam uw verantwoordelijkheid. We zagen in de presentatie van gedeputeerde De Haes, dat, ondanks de onvoorziene uitdagingen, men er toch in geslaagd is om de leninglast te laten dalen, alsook de autofinancieringsmarge te verbeteren. Bedankt daarvoor. En ja, ik zal weleens regelmatig iets herhalen wat je al hoorde, maar dat is enkel omdat we trots zijn.

Want volgend jaar zal er opnieuw hard gewerkt worden. Er wordt aan de slag gegaan met het Beleidsplan Ruimte, met als visie: zuinig ruimtegebruik, veerkracht, eigenheid, nabijheid en bereikbaarheid. Een huzarenstukje van de diensten en onze gedeputeerde, die er zeer veel tijd en

energie hebben ingestoken om dit tot een goed einde te brengen. Het werd een door ieder gedragen plan, waar veel gemeenten en steden een ondersteuning in kunnen vinden voor de opmaak van hun eigen Beleidsplan Ruimte.

Met het Plan Vandaag, ons provinciaal klimaatplan, wat ook deze legislatuur tot stand kwam, blijven we onze gemeenten ondersteunen bij bijvoorbeeld onthardingsprojecten. En deze winter wordt de winter van vergroenen en bebossen. Het weer zit soms tegen en hier en daar moeten we dus uitstellen, toch zullen er 60 hectare bos, oftewel bijna 100 voetbalvelden aangeplant worden. In het provinciaal domein het Prinsenpark, werden er tijdens het Vlaamse BOOMweekend 3950 bomen geplant door buurtbewoners, Chiro en JNM Retie. En in de week daarvoor werd er ook stevig geplant, waardoor hier al een teller op 10.000 extra bomen komt te staan. En we zoeken nog verder naar gronden om deze oppervlakte uit te breiden. En dit is goed, want bebossing blijft één van de best haalbare klimaatmaatregelen.

Gezonde lucht en droge voeten is iets waar onze burgers effectief van wakker liggen. En terecht. We zullen dan ook verder gaan dan enkel bomen planten, door ons de komende jaren verder in te blijven zetten om te zorgen dat iedereen droge voeten behoudt en dat de caoutchouc botten in de kast kunnen blijven. We blijven op zoek gaan naar ruimte voor water, om te zorgen dat water niet komt daar waar het niet mag. Enkele voorbeelden hiervan zijn de aanleg van een bypass voor de Molenbeek aan de Kerremansstraat en Molenstraat te Rumst, de verlegging en openlegging, en dit op drie plaatsen van de Rullenloop in Kasterlee, en zo kan ik nog wel een tijdje doorgaan. Want zoals de gouverneur ons al leerde, als we blijven zoeken naar oplossingen, zal er veel minder schade zijn door overstromingen. Wist je trouwens dat sommige overstromingsgebieden toegankelijk zijn voor fietsers en voetgangers? Hoewel ze vaak verborgen liggen in verstedelijkt gebied. Infoborden geven je uitleg over het nut en de werking van het overstromingsgebied. De natuur kan er welig en ongestoord zijn gang gaan. Overstromingsgebieden zijn dan ook het paradijs voor amfibieën, insecten en vooral watervogels, zoals reigers, steltlopers, eenden en heel specifieke vogels, zoals ijsvogels en oeverzwaluwen. Dus, als het dit weekend mooi weer is en er staat nog niks op je planning ...

Het paradepaardje van onze gedeputeerde Lemmens, de fietsostrades, blijven zeer belangrijk het komende jaar en de daaropvolgende jaren, want veilig verkeer is een topprioriteit. Een mooi voorbeeld is de fietsostrade F105, zoals net al even aangehaald. Het is het laatste stuk tussen Herentals en Balen, en neemt je mee langs Spoorlijn 15, Antwerpen–Hasselt. En er zijn maar liefst negen fietsbruggen en twee fietstunnels die je via Herentals, Olen, Geel, Mol, richting Balen leiden. Deze fietsostrade verbindt maar liefst 400 bedrijven, 160 scholen en tal van verenigingen met elkaar. Op 23 september van dit jaar werd deze door meer dan 1000 fietsers, samen met onze gedeputeerde, officieel ingefietst. Door het werk dat reeds de afgelopen jaren geleverd is in verband met de aanleg van een veilige fietsinfrastructuur binnen onze provincie, mogen we dan ook met trots zeggen dat het fietsverkeer in acht jaar tijd met 53 procent is gestegen. Niet enkel de veiligheid van de fietsers is belangrijk, ook deze van andere weggebruikers blijft een bekommernis. Hiervoor werken we nauw samen met onze gemeenten en de politiezones via het traject Verkeersveilige Gemeente. Dit in drie stappen, te starten bij de ondertekening van een SAVE-charter; stap twee: opstellen van een actieplan, en dan gaan we over naar stap drie, de belangrijkste: namelijk de uitvoering van het actieplan, met intensieve begeleiding van onze provincie om de geselecteerde actiepunten concreet vorm te geven tot meetbare resultaten.

Er is veel gebouwd dit jaar en dat zal zich volgend jaar ook voortzetten. We zullen verder inzetten op het uitbreiden en/of vernieuwen van gebouwen. Een mooi voorbeeld, zoals net al gezegd hiervan, is het project Parkhuis, waar aanpassingswerken voor de herhuisvesting van het ISLA, een school voor voltijdse opleiding muziekinstrumentenbouw, uniek voor de Benelux, realiseert. En ook OKAN klassen, een onderwijsinfrastructuur voor anderstalige nieuwkomers. Ze zullen hier plaatsvinden, er zullen zeven tot acht klassen worden ingericht, telkens met tien leerlingen, en dat binnen een zeer korte termijn, zodat men in september '24 kan starten met de lessen. De focus bij al deze bouw- en verbouwingswerken wordt hierbij gelegd op energiezuinigheid, of voor onze provincie, het BEN-plus-label. Hiervoor is men zelfs overgegaan

tot het aanwerven van een projectingenieur door DLOG. Deze staat in om duurzaamheid en een gezonde omgeving te combineren, om als eindresultaat gebouwen te bekomen, waar alle werknemers graag werken.

Bij het departement Vrije Tijd zet men verder in om het toegankelijk maken van provinciale domeinen, en dit met speciale aandacht voor specifieke gebruikersgroepen. Laagdrempelig is hierbij het keyword. Een mooi voorbeeld hiervan is de herinrichting van de speeltuin van provinciaal sport- en recreatiecentrum De Nekker, waardoor deze ook toegankelijk wordt voor kinderen met een beperking.

En duurzaamheid is niet enkel belangrijk in het gebouwenpatrimonium, maar ook in onze provinciale domeinen. We gaan volop voor het behalen van de Green Flag Award voor onze overige domeinen, want zes van onze domeinen hebben reeds deze award behaald.

Ons provinciaal onderwijs blijft ook niet stilstaan. We streven ernaar dat de meerderheid van onze jongeren, ook wel onze toekomst, met een diploma de schoolbanken zal verlaten. De samenwerking met bedrijven is hiervoor zeer belangrijk. En hier zal dan ook extra op ingezet worden, om zo voldoende stageplekken te bekomen, plaatsen waar werkplekleren mogelijk is, alsook het organiseren van bedrijfsbezoeken.

Digitaliseren is in onze huidige maatschappij ook een woord dat niet weg te denken valt. Via het traject de Digisprong zetten we verder in om digitaal worden voor iedere leerling haalbaar en betaalbaar te houden. Alsook, onze leerkrachten blijven we verder begeleiden in de digitalisering op de klasvloer. En dit voortbouwend op onze reeds ontwikkelde brede visie.

Opnieuw naar de schoolomgeving dan, maar deze keer de speelplaats. Jullie zullen al wel gemerkt hebben dat er de afgelopen weken, maanden, bijna dagelijks wel een artikel in onze mailbox verscheen van een school waar een cheque kon ontvangen worden om je speelplaats te ontharden en vergroenen via de campagne Groene Oases. En dat is goed, want een groene speelplaats zorgt ervoor dat onze kinderen minder stress ervaren tijdens de pauze. Er zijn inmiddels al bijna 200 scholen ingestapt, in dit ambitieuze project. Binnen mijn eigen gemeente heb ik de blijde gezichten van de kinderen van de Sint-Luciaschool mogen aanschouwen, toen gedeputeerde Colson het startschot kwam geven om hun betonnen speelplaats, met steun van de provincie, om te vormen tot een groene oase van rust.

Kortom, we kunnen zeggen dat er het afgelopen jaar weer heel hard gewerkt is. En ook het komende jaar zal er weer hard gewerkt worden, met dat extra beetje druk, omdat we in een verkiezingsjaar zitten. En dit, om ervoor te zorgen dat men de volgende legislatuur kan starten met een goed draaiende en gezonde provincie. Want, de toekomst hangt af van wat we nu aan het doen zijn.

VOORZITTER.- Dank u wel, mevrouw Cuylaerts. Mevrouw Weckhuysen heeft het woord.

Agendapunt 0/4

Tussenkost fractievoorzitter cd&v bij het meerjarenplan en het budget 2024.

Mevrouw WECKHUYSEN.- Goedemiddag voorzitter, ondervoorzitster, beste provincieraadsleden, collega's, leden van de deputatie, beste griffier, provinciale medewerkers en al wie deze raad kan volgen hier in de zaal, of elders. Tradities; tradities zijn er om in ere te houden, zeker als het goede tradities zijn. Al is dat niet altijd gemakkelijk en vraagt dit soms inspanningen en het maken van de juiste keuzes. Ik denk dat we er als provinciebestuur trots op mogen zijn dat men er bij de provincie Antwerpen opnieuw in geslaagd is om net als de voorbije jaren, een begroting in evenwicht neer te leggen. Ook in het laatste jaar, zo snel gaat het, het

laatste jaar van deze bestuursperiode, kan de provincie naar buiten treden als een financieel gezonde organisatie. De beleidskeuzes die daarvoor gemaakt zijn getuigen van een duidelijke toekomstvisie, waarin onze fractie twee belangrijke elementen herkent. Ten eerste, het engagement voor een duurzaam- en het engagement voor een sociaal beleid, ten tweede. Ik zal allebei even kort toelichten.

Ten eerste, als we de Europese klimaatdoelstellingen willen behalen, zullen we allemaal een inspanning moeten leveren en een tandje bijsteken. Besturen op alle niveaus, van hoog tot laag, al onze bedrijven, instellingen en organisaties, tot en met de man en de vrouw in de straat. Als provinciebestuur doen wij dit nu reeds uit volle overtuiging, zoals zal blijken uit het betoog, dat elk van onze gedeputeerden de volgende dagen zal geven. Wij geven als bestuur het goede voorbeeld en we sporen anderen aan, ook heel belangrijk, om diezelfde weg op te gaan. Wat mij opvalt is dat onze provincie zich daarbij niet gedraagt als een adapter, niet als iemand die de feiten achterna loopt en zich telkens weer moet aanpassen aan de veranderende omstandigheden. Maar wel als een trendsetter. En daarmee bedoel ik, een voorloper die als eerste met nieuwe methodieken en technologieën aan de slag gaat en anderen daardoor weet te inspireren. We zien dat bijvoorbeeld heel sterk in de rol die onze provinciale proefbedrijven opnemen voor de land- en tuinbouwsector. Zowel op het vlak van energiebeheer, als klimaatadaptatie, voeren ze waardevolle onderzoeken en testen uit, waarvan de resultaten met de hele sector worden gedeeld. Meer nog, de individuele bedrijven kunnen allemaal ondersteuning op maat krijgen, wanneer ze daar zelf verder mee aan de slag willen gaan. Eenzelfde rol zien we Kamp C opnemen, wanneer het gaat om wonen, bouwen en verbouwen voor alle soorten bouwheren. Van lokale besturen, scholen en bedrijven, tot individuele burgers. Denk maar aan de recente inspanningen voor de introductie van biogebaseerde bouwmaterialen.

Onze provincie slaagt er met de volgehouden inspanningen rond de fietsostrades in om duizenden mensen effectief de keuze te laten maken voor een andere mobiliteit die vlot, veilig, duurzaam en natuurlijk ook gezond is. Zo is ook de ontharding geen holle slogan. Kijk maar eens naar de lange lijst van scholen die met ondersteuning van onze provincie een groene speelplaats hebben. En die natuur die heeft, dat weten we allemaal, een heel positief effect op ons welbevinden en dat van onze kinderen in onze scholen. Bovendien, ook slim gezien van onze provincie, is jong geleerd, oud gedaan. De kinderen nemen dit mee voor de rest van hun leven. Die duurzame grondhouding zien we telkens opnieuw weerspiegeld in de keuzes die worden gemaakt, ook bij de begeleiding en de cofinanciering van de Europese projecten. We herkennen ze in de onderzoeksopdrachten die we geven aan onze kennisinstellingen.

En ik kan zo nog wel even doorgaan, maar tijd voor het volgende luikje, het sociale luik. Want, bij dit alles verliest onze provincie de mens niet uit het oog. Wanneer we gaan voor een duurzame samenleving, zijn beide woorden even belangrijk. Talloze voorbeelden tonen aan dat de provinciale middelen ook worden aangewend om een sociaal beleid te voeren op tal van domeinen. Van levenslang leren en werken, dat past bij ieders talent, over een echte inclusieve economie, tot voor iedereen vlot toegankelijke domeinen en een aangepast toeristisch aanbod. Ook dat zal de volgende dagen meer dan voldoende aan bod komen en worden aangetoond.

Onze fractie herkent in het gevoerde beleid de uitgangspunten van het bestuursakkoord, dat we blijven onderschrijven. Het provinciebestuur bewijst hiermee nogmaals zijn meerwaarde en blijft op deze manier een belangrijke, aanvullende rol spelen als een verbindende schakel tussen de federale- en de Vlaamse administraties en onze lokale besturen. Om al deze redenen en nog vele andere gaat onze fractie akkoord met de voorliggende plannen en verlenen wij dus onze steun aan dit voorstel van het meerjarenplan. Ik dank u.

VOORZITTER.- Dank u wel, mevrouw Weckhuysen. Mijnheer Valkeniers heeft het woord.

Agendapunt 0/5

Tussenkomst fractievoorzitter Vlaams Belang bij het meerjarenplan en het budget 2024.

De heer VALKENIERS.- Dames en heren, voorzitter, ondervoorzitter, gedeputeerden, collega raadsleden, mijnheer de griffier, mijnheer de financiële beheerder en medewerkers. 'Hier sta ik weer, ik kan niet anders'. Deze historische woorden door Maarten Luther zagezegd, maar in werkelijkheid blijkbaar nooit uitgesproken op de Rijksdag van Worms in 1521, zijn wel niet helemaal van toepassing op ons, maar toch, toch staan we hier weer. Voor de vierde en voorlaatste keer deze legislatuur staan we hier weer voor de bespreking van het provinciaal meerjarenplan '24-'26 en de vaststelling van de kredieten '24. Het moment, volgens gedeputeerde Lemmens, om weer de balans op te maken.

Maar de echte balans, de echte zou natuurlijk pas opgemaakt worden in een bijzonder jaar dat ons te wachten staat in 2024. Een jaar waarin volgens politieke waarnemers nog maar eens de moeder van alle verkiezingen zal plaatsvinden, zijnde op de zesde juni, de, wat onze fractie betreft althans, hopelijk laatste federale verkiezingen van 't Belgiëkske. En de Vlaamse verkiezingen die hopelijk een tijdperk van Vlaamse soevereiniteit zullen inluiden. En, niet te vergeten, de EU verkiezingen, waar zelfreflectie en eurokritiek tot een hopelijk nieuwe Europese dynamiek moge leiden.

Maar zijn er ook, en veel belangrijker voor ons, op 14 oktober de gemeente- en de provinciale verkiezingen, voor het eerst zonder opkomstplicht of lijsten, waar het beleid van deze meerderheid en de oppositie controle erop door de kiezer moet geëvalueerd worden. Hoewel ik eerlijk gezegd eerder verwacht dat de kiezer zich bij die evaluatie zal laten inspireren door federaal- en Vlaams beleid, of is het wanbeleid, dan door de werking van onze raad. Het zij zo. Afwachten dus, wordt de boodschap. De vraag is dan mede wie hier in 2025 nog zal kunnen zeggen, hier staat ik weer. In de democratie is het een politicus die wikt, maar de kiezer die beschikt. En in afwachting is dit inderdaad het moment voor u, meerderheid, om aan zelfevaluatie te doen, die, hoe kan het ook anders, positief zal zijn, dat had u al gehoord. En aan ons, de oppositie, om de verwezenlijking en intenties van die meerderheid te evalueren, die, hoe kan het ook anders, zal gaan van gematigd tot slecht. Maar, wat wil je, de Nederlandse oud politicus en oprichter van de links liberale D66, wist het reeds, de begroting is net als een deken in de winter, als de één hem naar zich toetrekt, ligt de ander in de kou.

Collega's, het bijna voorbijge jaar 2023 was er één waarin het coronavirus, hopelijk definitief deze keer, achter ons lag. Maar het werd een jaar met toenemende geopolitieke en andere stormen, zoals de Russische invasieoorlog in Oekraïne, die blijft voortwoeden. En daarbij sinds kort ook nog de oorlog tussen Israël en Gaza. De al of niet onrechtstreekse betrokkenheid van de grootmachten en hoe die grootmachten in die dodelijke conflicten, maakt niet alleen van die regio's, maar van heel de wereld een minder veilige plek. Het 'nooit meer oorlog' van onze frontsoldaten lijkt mijlenver weg, en de oorlog schrikbarend dichtbij. En de gevolgen zijn niet min, een aanhoudende energiecrisis, een Europese landbouwcrisis en een inflatieniveau wat we de laatste decennia niet meer gekend hadden. Ondanks voorbijge overschrijdingen van de spilindex, en volgens het Planbureau twee overschrijdingen, nakende overschrijdingen, in 2024 wordt het leven te duur voor vele mensen, ook in Vlaanderen, ook in onze provincie. En dat met een Europese economische groei die dit jaar de helft minder was dan verwacht.

Maak in zo'n onvoorspelbare situatie maar een meerjarenplan dat steek houdt. En toch, als en waar het goed is, zeggen we het ook. De aansluiting per komende 1 januari van de contractuele medewerkers aan de tweede pensioenpijler en de verschuiving van een aanzienlijk aandeel van de responsabiliseringsbijdrage naar het OFP statutairen, zijn een goede zaak voor de provincie en onze medewerkers. En ja, mijnheer de gedeputeerde, de provincie slaagt erin om ten dele de tering naar de nering te zetten, haar hoge leningslast geleidelijk te verlagen en zo de autofinancieringsmarge op een aanvaardbaar peil te brengen. En dat, ondanks alle investeringen, op voorwaarde natuurlijk dat het meerjarenplan '24-'26 zich realiseert. Maar tegelijkertijd zien we dat de totale financiële schulden in 2025 en 2026 al terug verwacht worden

op het niveau van het begin van deze legislatuur. Mag ik dat dan eerder gemengde signalen noemen?

Komt daarbij, wat ik reeds eerder zei de voorbije jaren en het verandert niet, dat het eerder de zwakte van de provincie is en blijft, dat ook in het komende jaar 62 procent van ons provinciaal inkomen komt van de Vlaamse overheid, dat is 2 procent meer dan dit jaar, van de Vlaamse overheid, die ook toenemend te kampen heeft met tekorten. Als dit hen maar geen slechte gedachten geeft. Dat de belastingbetaler 33 procent van onze inkomsten zal aanbrengen, waarvan 40 procent, ofte 28.500.000 door de gezinnen, gezinnen die het al zwaar te verduren hebben. En dat er slechts een magere 4 procent van onze inkomsten van andere ontvangsten en prestaties komt. Ik vraag mij af of we van de verhoging van die procenten, die 4 procent, geen speerpunt moeten maken in de volgende jaren, of de volgende legislatuur. Weer hebt u dus kunnen rekenen op de zegen van het Rekenhof, met dank aan de Regentschapsstraat in Brussel. Ondanks regelmatig nu negatieve budgetten, budgettaire resultaten, sorry, van het boekjaar, blijft het voorziene gecumuleerde, beschikbaar budgettaire resultaat en de gecorrigeerde, weliswaar ook door financieringsmarge, gelijk of groter dan nul. Al bij al ben ik ervan overtuigd dat, gezien de onvoorspelbare tijden waarin we leven, het nemen van maatregelen in de volgende aanpassing van het meerjarenplan in juni volgend jaar eerder een kwestie zal zijn, niet van, indien nodig, maar met zekerheid van, waar nodig.

Zoals vorig jaar, zullen mijn fractiegenoten en ik ook nog op een aantal geselecteerde, concrete punten ingaan, die mijnheer de gedeputeerde bij de overhandiging van de boeken voor de verenigde commissie van 6 november hebt vermeld. Op het gebied van onderwijs, in de ruime zin van het woord, bezet onze provincie met verschillende niches een unieke plaats in het landschap. In een combinatie van werken en leren, van hybride leeromgevingen, met de nodige stageplaatsen, Kamp C's en allerhande innovatieve incubatoren, heeft het onderwijs alles om er gading in te vinden en zwakkeren in onze samenleving, die willen, te begeleiden. Tenzij ik mij vergis, hebben we wel nog een evaluatie tegoed van de voorbije zomerscholen en de planning daarvoor naar de toekomst. Ook de juiste cijfers over de gekwalificeerde uitstroom van onze jongeren en de evolutie daarvan de laatste jaren, zou interessant zijn die te vernemen. Maar ik stel daar een aparte vraag over.

Vorig jaar benadrukte u dat natuur en landbouw geen tegengestelde van elkaar zijn. En inderdaad, met onder andere de Hooibeekhoeve en het Pluimveebedrijf bewijzen we elke dag dat natuur en landbouw samen aan onze biotoop kunnen werken. Dierenwelzijn, waar collega Claessen straks dieper op ingaat, ligt ons na aan het hart. Maar ook de onthardingsprojecten, klimaatrobuuste open ruimte, de Scheldevallei als Nationaal Park, 53 hectare nieuw bos aanplanten, allemaal initiatieven waarmee we aan de natuur deels teruggeven wat ze broodnodig heeft. Maar dat, zoals collega De Quick zal benadrukken, zolang de aanpalende landbouwer morgen niet wakker wordt in een bedrijf dat moet sluiten, want ineens te veel milieu-impact op de nieuwe omgeving. Landbouwers zijn al genoeg gepest door de Vlaamse regering, maar ook door de EU en activistische rechtshouders. Collega de Quick zal het ook hebben over het broodnodige onderhoud van rivieren en beken. U pleit voor laagdrempelige, provinciale domeinen, ons niet gelaten. Maar collega François zal pleiten om de lat en de controle zo hoog mogelijk te leggen, opdat de jongeren, u weet wel, uit onze provincie en meer nog uit andere regio's, de boel niet komen verpesten voor de bezoekers en de gezinnen.

In deze bespreking kan het niet anders dan dat we ook eens terugkomen op de berichten, dat daar een mooie verwezenlijking van de provincie, zijnde de fietsostrades. Intussen een uitgebreid netwerk, maar waar volgens collega De Quick, op de Noorderkempen na, hoe langer hoe meer de ontbrekende schakels worden weggewerkt. En het zorgt voor een duidelijke toename van het fietsverkeer, collega's hebben het er al over gehad, en een afname van de CO₂ uitstoot. Dus een win-win voor onze gezondheid; win-win, vraagteken? En wat met de veiligheid?

En last but not least, collega's, ons personeel. Niet wij, maar zij zijn de motor van onze provincie. Ook het voorbije jaar hebben ze hun kundigheid en flexibiliteit bewezen in menig

dossier, zoals daar zijn onder andere, het Suske en Wiske Museum, DocAtlas en een degelijke doorlichting en reorganisatie van een vele jaren fout beheerde Warande. Opnieuw onze dank dus naar hen, naar u en uw troepen, mijnheer de griffier en financieel beheerder. Ook voor alle info die we gekregen hebben voor dit meerjarenplan, en voor in het algemeen de inzet voor de provincie en haar inwoners, of die nu zijn van stad of de parking, van rechter- of van linkeroever, zolang het nog mag, natuurlijk.

Wat mij brengt bij het gesol met, en de toekomst van onze provincies. We weten allemaal wel dat min of meer alle partijen in hun programma het afschaffen van provincies hebben staan, al was het maar om wisselmunt te hebben bij regeringsvormingen. En collega De Quick zal hierover ook nog een vraag stellen. Maar de echte doodgravers van onze provincies zijn volgens mij, zij die tegen beter weten in, verder actief willen blijven in zaken die niet meer tot onze bevoegdheid behoren. Zij die het oprichten van onverkozen regio's in Vlaanderen hebben gedaan in duidelijke concurrentie aan provincies, en het opdringen van fusies aan onze gemeenten zelf, tegen de volks wil in, al dan niet provinciaal grensoverschrijdend. Dat vergt onnodige energie van onze instelling en medewerkers en leidt ons af van onze kerntaken, zonder dank aan de voormalige minister Somers.

Dames en heren, net zoals de vorige jaren, zullen wij dit meerjarenplan niet goedkeuren. Maar omdat we zelf andere accenten zouden leggen, ons onthouden. Wel beseffend dat ook deze begroting net is zoals een deken in de winter, als de één hem naar zich toe trekt, ligt de ander in de kou. En laat ook mij nu eindigen waar ik begonnen ben. Er staat ons allen en onze partijen een druk verkiezingsjaar te wachten. Een jaar met voor de ene partij en voor het ene raadslid al meer zekerheid en onzekerheid dan voor de anderen. Een jaar echter, waarin we kunnen bewijzen dat, zolang de provincies bij de gratie van de partijen blijven bestaan, ze het verdienen om op een goede manier beheerd te worden door meerderheid, oppositie en alle medewerkers, in respect voor elkaar. Collega's, ik wens jullie allen als individu succes bij die verkiezingen, maar jullie partijen natuurlijk heel wat minder succes, want trop is te veul. En binnen één jaar weten we met zekerheid wie van ons Maarten Luther achterna zal kunnen zeggen, hier sta ik dan.

VOORZITTER.- Dank u wel, mijnheer Valkeniers. Mijnheer Vandendriessche heeft het woord.

Agendapunt 0/6

Tussenkamst fractievoorzitter Groen bij het meerjarenplan en het budget 2024.

De heer VANDENDRIESSCHE.- Geachte collega's, geachte leden van de deputatie, mijnheer de voorzitter, mevrouw de ondervoorzitter, mijnheer de griffier, mijnheer de financieel beheerder. 'Wat we zelf doen, doen we beter'. Dat waren de inmiddels gevleugelde woorden, waar de eerste Vlaamse minister- president Gaston Geens in de jaren '80 van de vorige eeuw mee uitpakte. En dat is sindsdien het mantra van alle Vlaamse bewindvoerders geworden, van Patrick Dewael, over Bart Somers, tot Jan Jambon. Sinds de zesde staatshervorming in 1993, die van de Belgische Natie definitief een federale staat maakte, kwam ook de bevoegdheid Binnenlands Bestuur in handen van de Vlaamse overheid, doordat de gemeente- en de provinciewetten geregionaliseerd werden. Dat leidde in de plaats daarvan tot de invoering van gemeente- en provinciedecreten, en van daaruit meteen ook tot een kerntakendebat over de lokale en bovenlokale bestuursniveaus. De gevolgen zijn bekend, we glijden geleidelijk aan af naar een afschaffing van dit provinciale niveau. We hebben in oktober allemaal onze vrienden en familieleden nog een keertje mogen uitnodigen in dit geweldige gebouw, om samen vol bewondering of verwondering naar de kartonnen borden van de N-VA députés te kijken. En vervolgens kunnen we stilaan als provincieraadslid onze laatste adem uitblazen. Misschien gebruiken ze ons ooit nog als pop voor het poppentheater van Kampen of effectief als kartonnen bord in één of andere Madame Tussauds-achtige omgeving. Kijk, zo zag een provincieraadslid

eruit. De provincies blijven in de ogen van sommigen onder ons een typisch restant van het unitaire België en dienen daarom te verdwijnen. Maar één ding moet je de hoofdzakelijk Franstalige revolutionairen van het onafhankelijke België in 1830 wel nageven, dit democratisch verkozen tussenniveau had een duidelijk omschreven en relevante positie tussen de gemeenten en de nationale staat. Zo'n gekke jongens waren het dus niet, die oude Belgen.

Sinds het Vlaams Gewest de bevoegdheid Binnenlands Bestuur in handen heeft, is de grote ontmanteling gestart. Wat we zelf doen, doen we beter en dus gaan we de Belgische idee van de provincies opheffen, in de plaats daarvan onze eigen visie doordrukken. De idee is om grotere gemeentes te creëren en het tussenniveau te laten verdwijnen, tenzij de regio's een nieuw tussenniveau zouden vormen. Maar de vraag die dan opduikt is vanuit welke visie die omschrijving van de regio's tot stand komen. Intussen hebben we natuurlijk ook het debat over de bestuurlijke verrommeling gekend, waar onder meer onze gouverneur enkele jaren geleden nog in kaart heeft gebracht dat er gemiddeld maar liefst 96 intergemeentelijke samenwerkingsverbanden per gemeente konden worden opgetekend. De idee om stilaan paal en perk te stellen aan die samenwerkingsverbanden en de wildgroei van intercommunales is op zich verdedigbaar. Maar de vraag is natuurlijk waar we naartoe gaan. Quo vadis regio? Een antwoord op die vraag vinden we misschien terug in het rapport 'Visie op de toekomst van het lokaal- en binnenlands bestuur in Vlaanderen', dat de professoren Filip De Rynck en Lieven Janssens, ook burgemeester in Vorselaar, in opdracht van de Vlaamse regering schreven voor het Steunpunt Bestuurlijke Vernieuwing. Vorige week donderdag hebben zij de resultaten voorgesteld in een Webinar, georganiseerd door de VVSG.

Opmerkelijk is dat zij de rol van de regio's koppelen aan gebiedsgericht beleid, een functie die nu voornamelijk door de provinciebesturen wordt uitgeoefend. Ik citeer uit hun rapport, 'In alle Vlaamse beleidsverklaringen blijkt het bovenlokale niveau maatschappelijk steeds relevanter te zijn om doelstellingen te realiseren. Dat geldt zowel voor grondgebonden, als voor persoonsgebonden materies. Zowel voor bijvoorbeeld de bouwshift, mobiliteit en wonen, als bijvoorbeeld voor activering voor zorg op de eerste en de tweede lijn, en voor geestelijke gezondheidszorg. De creatie van minder gemeente is daarvoor een belangrijke stap, maar ook na fusies zal gebiedsgericht werken noodzakelijk zijn'. Einde citaat. Ondanks de stijgende maatschappelijke relevantie van het bovenlokale niveau zeggen ze over de provincies dat die moeten worden afgebouwd. Maar, zo schrijven ze, er blijven twijfels. En ik citeer opnieuw, 'Provinciebesturen hebben veel expertise door de veldkennis en lokale contacten. De ervaringen met de overheveling van cultuur en sport hebben geleerd hoe belangrijk het is om die kwaliteiten in de overdracht naar de Vlaamse overheid te behouden en zelfs te versterken. Gebiedsgericht werkende Vlaamse ambtenaren en provinciale ambtenaren samenbrengen, kan de aanwezigheid en kwaliteit van de Vlaamse overheid in het veld versterken, maar dan moet dat in de transitie ook expliciet aan de orde zijn. De gouverneurs, zeggen ze, kunnen bij de uitbouw van gebiedsteams, vanuit de Vlaamse overheid met provinciale ambtenaren, een centrale rol spelen, waar het past ook als coördinator van gebiedsprogramma's. Bij de selectie van gouverneurs zouden die competenties moeten doorwegen'. Einde citaat. De gouverneur weet wat haar te doen staat.

Het is niet ondenkbaar dat de regio's zich ontwikkelen tot een soort van veredelde intercommunale. Volgens Janssens en De Rynck schuilt in een dergelijk intergemeentelijk samenwerkingsverband vooral het gevaar van een zwakke aansturing en beperkte controle. Intercommunales zijn een voorbeeld van een getrapte vertegenwoordigingsmechanisme. Mensen die verkozen zijn in gemeenteraden en doorgaans in de colleges van burgemeester en schepenen zetelen, komen terecht in de raden van bestuur van intercommunales. Vanuit een democratisch perspectief dus een zeer oververtegenwoordigingsmechanisme, zeker als je het vergelijkt met onze rechtstreeks verkozen provincies. Regio's lijken heel langzaam in de plaats te kunnen komen van de provincies, zelfs interprovinciaal, zoals ons voorstel vanuit de deputatie hier luidt voor Kruibeke, Beveren, Zwijndrecht. En ja, dat toont ook aan wat de relativiteit is een beetje van, natuurlijk die discussie, dat debat dat we zullen voeren nog over die interprovinciale kwestie van de nieuwe fusiegemeenten. Want het is natuurlijk die korte termijn dat de provincies eventueel nog bestaan. Dat is ook dezelfde problematiek bij de discussies die de

collega's van de Vld nog een keer ter sprake brengen in verband met de provinciale belasting, heel belangrijk dat die zou hervormd worden. Maar wat is ons perspectief, op die hele korte termijn misschien maar?

In ieder geval stelt zich de vraag hoe we verder gaan. Worden het, die regio's, ook rechtstreeks verkozen organen, zoals ons bestuur op de dag van vandaag? Of worden het louter afbakeningen van intercommunales? Als we verder bouwen op het idee van een democratische vertegenwoordiging, dan zouden we in Vlaanderen voor de vijftien regio's, vijftien nieuwe regioparlementen of regioraden krijgen. Met andere woorden, verdrievoudiging ten opzichte van het aantal provincieraden vandaag. Van de populistische insteek om te besparen op zitpenningen voor provinciale mandatarissen blijft dan alvast weinig over. De kans is dus bijzonder groot dat de regio's als mogelijk surrogaat voor de provincies gewoon een nieuw clubje van burgemeesters worden, waar zonder echt politiek debat en zonder democratische oppositie een bepaald beleid kan worden doorgeduwd. Of dat zo'n geweldig toekomstperspectief is, is nog maar de vraag.

En ik weet wat u gaat zeggen, mijnheer Lemmens, zeg dit tegen de andere leden van uw partij, want uw partij is ook voorstander van de afschaffing van het provinciale niveau. Dat klopt. Maar ik zou hier toch nog eens nadrukkelijk de oproep willen doen aan alle collega provincieraadsleden, over de partijgrenzen heen, en zowel in deze provincie als in de andere provincies, dat we de problematiek van dit belangrijke tussenniveau constant op tafel moeten leggen, binnen en buiten onze respectievelijke partijen. We zijn de enigen die echt weten wat het belang is van een sterk bovenlokaal niveau, en dus van een sterke provincie, om een kat een kat te noemen. We beseffen dan beter dan wie ook hoe de provincie onze gemeenten ondersteunt, en wat een kaakslag het betekent als provinciale taken verloren gaan of worden afgeschaft. En dat wordt des te belangrijker als er tijdens de volgende legislatuur geen verplichte fusies zouden komen, wat we de afgelopen dagen plotseling als nieuwe, verrassende stellingname konden vernemen. Als dat het geval zou zijn, dan dreigt werkelijk een worst case scenario, waarbij de provincies zouden afgeschaft worden en kleine gemeenten die de provincies zo hard nodig hebben, her en der toch nog op zichzelf zouden blijven bestaan. Een extra reden om het belang van dit bestuurlijke tussenniveau te blijven benadrukken.

Op dit vlak zijn we vanuit onze fractie verheugd dat de griffier een oefening is gestart om de organisatie en aansturing van de negentien extern verzelfstandigde agentschappen, of EVA's, in ons provinciebestuur grondig onder de loep te nemen. Er vindt een minutieuze doorlichting plaats op alle domeinen van de APB's, aan personeel, over financiën, tot en met financiële doelstellingen. We kunnen dit initiatief enkel toejuichen, want dit zijn de vragen die nu bij hoogdringendheid moeten worden gesteld. Zijn de APB's vooral actief vanuit de A, die staat voor Autonom, de P van Provinciaal, of de B van Bedrijf? Misschien komt de oefening zelfs te laat, want sommige instellingen zijn al afgestoten zonder een dergelijke analyse, zoals de APB Inovant. En voor sommige andere APB's dreigt nu al de exit. De provinciale banden worden doorgeknipt, zonder een grondige discussie over mogelijke alternatieven binnen de provinciale organisatie. APB DocAtlas wordt uit handen gegeven, als zoveelste provinciale instelling in de rij, denk aan het Provinciaal Veiligheidsinstituut, het Suske en Wiske Museum, enzovoort. Een ander autonoom provinciebedrijf, APB Havencentrum vervelt geleidelijk aan tot een kleinschalige, juridische structuur, met nauwelijks enige provinciale vertegenwoordiging. Die niet eens in de verte gelijkt op de democratische vertegenwoordiging, zoals we die nu kennen. Het toekomstige Havenbelevingscentrum Havenwereld wordt in totaal voor 16 miljoen euro gefinancierd met provinciale middelen. Maar finaal is het duidelijk dat het Havenbedrijf de touwtjes in handen krijgt. Voor het APB Havencentrum is, met andere woorden, zonder de analyse van de dienst van de griffier, de keuze al gemaakt. Het Havencentrum zal niet langer autonoom functioneren en ook steeds minder provinciaal, ondanks de reusachtige budgetten. De B van Bedrijf krijgt de bovenhand, maar dan wel het bedrijf van de stad, het Havenbedrijf.

We hebben tijdens de toelichting van het budget in de verenigde raadscommissie begin november, kunnen horen dat de budgettaire overschotten uit het verleden worden benut om de leninglast te verlagen. We gaan daarbij van 75 miljoen, beschikbaar budgettair resultaat, naar 13

miljoen. Er wordt dus een duidelijke keuze gemaakt om de resterende budgetten te benutten voor de functies die er nu nog bestaan. We kunnen vaststellen dat die netto financiering niet naar de ondersteuning van het personeel, of de educatieve werking van het Suske en Wiske Museum is gegaan. Ook niet naar het APB DocAtlas, dat nochtans wijd en zijd geroemd wordt vanwege zijn unieke expertise. Maar wel bijvoorbeeld naar het Havencentrum, ter meerdere eer en glorie van het Havenbedrijf en de havenschepen die nu telkens op de droogdokkensite, mee op de foto mag.

Naast DocAtlas en het Havencentrum is er nóg een APB waarvoor de doorlichting door het team van de griffier te laat dreigt te komen, de APB de Warande. Ook daarvan is inmiddels al beslist dat de provincie er in de volgende legislatuur niet verder mee wil gaan. En ondertussen beleefden we de afgelopen jaren een dramatische neergang van dit prachtige cultuurhuis. Nadat de Warande vanaf de jaren '90 in de vorige eeuw, twintig jaar lang uitgroeide tot een kunsttempel van een hoog niveau, met een uitstraling tot ver buiten de Kempen, denk aan het filmfestival MOOOV, of Theater Stap, werd dit APB tijdens deze legislatuur in handen gegeven van een extern consultancybureau, met zowaar drie directeurs. Die veroorzaakten vooral veel wrevel bij het personeel, om de hele organisatie uiteindelijk met de nodige existentiële kopzorgen achter te laten. En de provincie stond erbij en keek ernaar, wat logisch was, want alle expertise rondom cultuur in dit huis is verdwenen, samen met de bevoegdheid zelf. Niemand wilde de Warande nog na de vorige interne staatshervorming. De provincie moest er maar voor blijven zorgen en vooral voor blijven betalen, met een dotatie van bijna 4 miljoen euro per jaar.

Uiteindelijk greep de Vlaamse regering in door in de plaats van het triumviraat, een intendant aan te stellen. En zo was er dan half november eindelijk nog eens goed nieuws vanuit de Warande, met de aanstelling van een nieuw algemeen directeur en een nieuwe zakelijk leider. Beide profielen kunnen in ieder geval voldoende adelbrieven in de cultuursector voorleggen, wat al een hele vooruitgang ten opzichte van de vorige bestuursploeg is. We wensen hen dan ook veel succes in deze cruciale fase, want nu komen we geleidelijk aan bij de hamvraag, wat zal er nog van de degelijke, artistieke werking van de Warande overblijven? Daarom is het ook jammer dat er nog geen artistiek leider is aangesteld, want dat is uiteindelijk het domein waar het allemaal om draait. Zal men er ooit nog in slagen om nationaal, zelfs internationaal, zoals het ooit in het verleden het geval was, hoge ogen te blijven gooien? Of wordt dit cultuurhuis een eerste experiment voor de werking van de regio's, waarbij met Vlaamse subsidies een soort intergemeentelijk samenwerkingsverband ontstaat, en elke gemeente op één of andere manier bediend moet worden? Het zou bijzonder jammer zijn. Dan verwordt de Warande tot een typisch CC, een soort cultureel centrum, waarvoor elk wat wils is; lees, waar elke deelnemende gemeente rond Turnhout een stukje van de eigen lokale programmatie kan invullen. En zijn we ver verwijderd van het magische cultuurhuis, zoals de Warande ooit stond aangeschreven in Turnhout en ver daarbuiten. Een echt debat over de plaats van kunst en cultuur in de hoofdstad van de Kempen dringt zich op. Hopelijk slaagt de nieuwe directie daarin, want zoals gezegd, hier in huis hebben we daarvoor jammer genoeg de expertise niet meer.

Naast het uitstekende initiatief onder leiding van de griffier om de werking van de APB's tegen het licht te houden, willen we nog een ander project van de provincie in de spotlights zetten, en daarvoor in eerste instantie onze waardering uitdrukken, met name het Beleidsplan Ruimte. Daar is gedurende vele jaren keihard aan gewerkt door verschillende ambtenaren van verschillende diensten. Het resultaat mag gezien worden. Er worden essentiële principes vooropgesteld, zoals het inzetten op mobiliteitsknooppunten, de modal shift, benadrukken van het belang van voldoende groenblauwe natuurverbindingen. Het feit dat we met onze provincie geen enkel landschapspark, en uiteindelijk maar een half Nationaal Park hebben binnengehaald, Rivierpark Scheldevallei, dat voor een groot stuk in Oost-Vlaanderen ligt, toont nog maar eens aan hoe belangrijk die groenblauwe verbindingen zijn op alle vlakken. Het welzijn van onze burgers, het in stand houden van de biodiversiteit en de strijd tegen de klimaatopwarming. De reden dat bijvoorbeeld de kandidatuur van het Natuurpark Rivierenland in het kader van de Nationale Parken niet aanvaard is, heeft te maken met het feit dat te veel natuurkernen in dat gebied versnipperd zijn, er te veel barrières en woonkernen tussen de natuurgebieden liggen. Daarom is het belangrijk dat het principe van de natuurlijke verbindingen voldoende aan bod

komt in onze ruimtelijke planning. Collega Schoofs zal er ook nog een vraag over stellen, ikzelf ook.

We hebben dan ook in oktober het Beleidsplan Ruimte goedgekeurd, los van de discussie over de gemeentelijke, ruimtelijke structuurplannen. Maar nu begint het echte werk pas. The proof of the pudding is in the eating.

VOORZITTER.- Uw laatste minuut gaat in, mijnheer Vandendriessche.

De heer VANDENDRIESSCHE.- Het beleidsplan is een richtinggevend instrument dat pas een juridische verankering krijgt in PRUP's, en last but not least, in de toekenning of de afwijzing van vergunningen, en in de behandeling van de beroepen tegen gemeentelijke omgevingsbesluiten. Collega Van Ransbeeck zal er ook nog op wijzen. Dat werk start nu, in het laatste jaar van deze legislatuur zullen we al kunnen vaststellen in hoeverre de daad bij het woord gevoegd wordt. Ook het definitief afgeronde RSPA had als één van de centrale doelstellingen, om de kernen te versterken en de open ruimte te bewaren. Meer dan twintig jaar later moeten we jammer genoeg vaststellen dat dergelijke doelstellingen, die we misschien algemeen kunnen omschrijven als de bouwshift, verre van een sinecure zijn. Zoals gezegd, zal de verankering van die doelstellingen op de eerste plaats in PRUP's en vergunningen moeten gebeuren. Als daar het been stijf wordt gehouden ten voordele van de principes van het beleidsplan, kan de bouwshift misschien leiden tot een mental shift in onze provincie, waarbij het in de hoofde van alle beleidsmakers een evidentie wordt om te kiezen voor het behoud van de schaarse open ruimte.

Mijn laatste alinea, voorzitter.

VOORZITTER.- Nog vijf seconden.

De heer VANDENDRIESSCHE.- Nog mijn laatste alinea, mag ik die nog even kort afronden? Vanuit het Beleidsplan Ruimte is het maar een kleine stap naar het fenomeen van de verschroeiende zomers en de extreme weersomstandigheden, zoals we die de laatste jaren beleven. Hittegolven, met langdurige periodes van droogte, afgewisseld met bijzonder intense regenbuien en stormen, die elkaar opvolgen volgens de letters van het alfabet, van Alberto, over Ian, tot William. In de Westhoek zagen we onlangs nog maar eens de immense impact van onze veranderende leefomgeving. Samen met het Plan Vandaag, het provinciale klimaatplan, moet het Beleidsplan Ruimte onze provincie klimaatrobust maken. Maar we hebben binnen onze diensten natuurlijk nog andere instrumenten om de klimaatverandering te lijf te gaan. Meer bepaald, alle tools van de droogtestrategie, die door onze droogte- en hemelwatercoördinator worden opgevolgd. De urgentie is groot en het blijft dan toch frustrerend dat we bijvoorbeeld het afgelopen jaar, na een bijzonder natte lente, toch weer geconfronteerd werden met dalende waterreserves, een captatieverbod op de onbevaarbaar waterlopen, enzovoort. Gewoon omdat het enkele weken droog was in het begin van de zomer. Die droge zomers zijn een constante geworden en het is essentieel om daar proactief antwoorden op te vinden. Ik roep de deputatie dan ook op, om samen met de coördinator nog sterker en grondiger in te zetten op de opvang van hemelwater tijdens de nattere seizoenen, as we speak, op dit eigenste moment. Bijkomende infiltratiemogelijkheden voor water worden de komende jaren cruciaal, net als een verdere capaciteitsuitbreiding van de methodieken voor waterconservering. Het zou binnen de provinciale beleidsdoelstelling een onvoorwaardelijke KPI moeten te zijn om water vast te houden, zodanig dat er in droge momenten, zonder paniekvoetbal, kan worden gebruikgemaakt van voldoende beschikbaar water.

Tot slot wil ik uiteraard de griffier en alle financiële diensten van de provincie bedanken voor het uitgebreide, voorbereidende werk bij deze budgetbesprekingen. Zoals daarnet al gezegd, kijken we uit naar de tussentijdse rapportage over de rol van de APB's, die de griffier beloofd heeft in maart '24. Het wordt een belangrijke oefening om een laatste keer tijdens deze legislatuur de relevantie van de P van Provincie te wikken en te wegen. Tot daar, en bedankt, collega.

VOORZITTER.- Goed, dank u wel, mijnheer Vandendriessche. Mijnheer Anciaux heeft het woord.

Agendapunt 0/7

Tussenkoms t fractievoorzitter Open vld bij het meerjarenplan en het budget 2024.

De heer ANCIAUX.- Geachte voorzitter, geachte ondervoorzitter, griffier, financieel directeur, beste leden van de deputatie, beste collega's. Als fractievoorzitter van Open Vld sta ik hier vandaag om onze visie en standpunten te delen over de aanpassing van het meerjarenplan, deze keer voor de eerste maal ook met 2026 erbij, conform de onderrichtingen. En dat is natuurlijk fijn om dat te zien, '25 en '26, heel mooi dat de autofinancieringsmarge daar gezond is en dat er nog wat geld over is. Maar eigenlijk gaat het hier alleen over de bestuursperiode 2024, die deze coalitie nog behelst.

Na de moeilijke coronajaren 2020 en 2021, en het eerste oorlogsjaar in Oekraïne in 2022, is 2023 op budgettair vlak, op economisch vlak, wat meer verlopen volgens plan. Natuurlijk geen veelvuldige overschrijdingen van de spilindex, zoals wij enkele jaren geleden, in '22 was dat, gezien hebben. Dus wat rustiger op dat vlak, meer rust in het economisch marktmechanisme. Maar we zijn er natuurlijk nog niet als maatschappij en ik hoop dat 2024 meer een echt herstel kan inluiden. Ik wil mijn waardering uitspreken voor het harde werk dat is verricht door de administratie om deze begroting op te stellen. Het is een complex proces dat veel tijd en inspanningen vergt. Knap werk van alle betrokkenen.

De vraag die we ons natuurlijk iedere keer moeten stellen is of de beschikbare budgetten, zowel in exploitatie, als in investeringen, of die eigenlijk wel voldoende zijn om de noden van de burgers, wat de burger verlangt van dit provinciebestuur, en de verzuchtingen van die burger, of we die op een voldoende mate kunnen invullen. Dat er een positief advies is van het Rekenhof, die het meerjarenplan en iedere aanpassing natuurlijk iedere keer bekijkt en toetst aan de regels, dat is natuurlijk niet meer dan normaal, want moest u niet aan die regels voldoen, dan zouden zij dat schrijven. Maar dan stonden wij hier vandaag niet om een begroting te bespreken, want dat was al op voorhand afgekeurd. De Open Vld is van mening dat de begroting meer moet worden opgesteld, met een duidelijke focus op economische groei, innovatie en het creëren van een gunstig ondernemersklimaat. Natuurlijk staat een duidelijke focus op duurzaamheid, sociale rechtvaardigheid en het welzijn van onze burgers heel hoog in ons vaandel. We moeten streven naar een begroting die de nodige investeringen doet, om onze provincie te laten floreren. Terwijl we tegelijkertijd moeten zorgen voor een gezonde financiële situatie. En dit alles, met een zo laag mogelijke belastingdruk. Blijvend investeren in fietssnelwegen, investeren in digitale connectiviteit, investeren in onderwijs en opleidingen die aansluiten bij de behoeften van de arbeidsmarkt, zodat onze inwoners de vaardigheden hebben die ze nodig hebben voor banen van de toekomst te kunnen invullen. Kortom, wij pleiten voor een bevestiging en het behouden van onze welvaart. En als provincie moeten we daaraan meewerken. Een gunstig ondernemersklimaat betekent natuurlijk ook dat de administratieve lasten en rompslomp voor de burger en ondernemingen, dat we die zo zoveel mogelijk verminderen, dat we ondernemers ondersteunen bij het starten of laten verder groeien van hun bedrijf.

Bij de voorstelling van dit bestuursakkoord enkele jaren geleden, bij de start van deze meerderheid, beloofde het bestuur een ambitieus, duurzaam, efficiënt, dienstbaar en verbindend beleid te zullen nastreven. Op tal van punten heeft het bestuur inspanningen gedaan, dat is duidelijk, maar het resultaat kan natuurlijk altijd beter. Het voorlopig rapport voor het provinciebestuur vanuit onze fractie is een eenvoudig voldoende. Misschien kan het bestuur in '24 een tandje bijsteken, zodat er op het einde van de bestuursperiode een quotatie, beter als verwacht, in het eindrapport kan opgenomen worden. Collega Bakelants en ikzelf hebben grote waardering voor de werkkraft en het geleverde werk van de provinciale medewerkers. Ook al staat het afschaffen van de provincies in ons partijprogramma, en niet

alleen in het onze alleen natuurlijk, toch weten we dat onze provinciale organisatie een goed draaiend geheel is, waarvan we de werking enorm waarderen.

Om deze organisatie en het dienstenaanbod voor de burgers te financieren, gebruikt de provincie diverse belastingen. En zoals iedereen weet zijn we allerm minst tevreden met de twee algemene provinciebelastingen, die voor burgers en die voor de bedrijven. Open Vld zal die voorliggende reglementen in punt 2 en punt 3.5 amenderen. En u ziet dat in de agenda dat ze opgelijst zijn, die amendementen, bij 3.7 en 3.8. We klaagden al eerder aan dat het algemene belastingreglement voor gezinnen geen rekening houdt, of dat daar geen rekening gehouden wordt met moderne woonvormen in onze samenleving. Ook het reglement voor de algemene provinciebelasting op bedrijfsvestigingen is gewoon niet meer van deze tijd. Het wordt echt tijd dat het provinciebestuur opdracht geeft om de twee geciteerde reglementen te moderniseren, of alleszins, duidelijk dat meegeeft aan het nieuwe bestuur. We gaan dat natuurlijk straks nog verder bespreken. En we doen ook een advies om eens te kijken naar andere provincies, waar ze op dat vlak toch moderner zijn en soms geen algemene belasting hebben voor de burgers.

Natuurlijk is het beleid niet allemaal kommer en kwel, denk maar aan de werking van de provinciale recreatieparken, groendomeinen, de goede werking van het provinciaal onderwijs, de innovaties bij Kamp C, Hooibeekhoeve, Plumveebedrijf en zoveel meer. En natuurlijk als speerpunt, de fietsostrades. Ik wou al bijna zeggen, de lukostrades, maar het is de fietsostrades. Maar vorig jaar had Open Vld zijn twijfels over de haalbaarheid van het afstoten van het Luukje naar Leentje museum, het Suske en Wiske Museum, excuseer. U bent erin geslaagd, proficiat, echt knap. En eigenlijk, een goede oplossing is ook uitgewerkt. Als het goed is, zeggen we het ook. Maar het is niet aan de oppositie om natuurlijk op te lijsten wat er allemaal goed is, u heeft het zelf gedaan. U was voor uw tijd klaar, dus normaal gezien had ge meer tijd kunnen nemen. Maar als je natuurlijk snel klaar zijt, dan is het misschien wat beperkt. Maar niettegenstaande dat, zullen we via de diverse stemmingen onze goed- of afkeuring duidelijk maken. We geven nu al mee dat we alleszins de kredieten 2024 en de aanpassing van het meerjarenplan niet gaan goedkeuren. We zullen ons beraden of we het gaan afkeuren of ons onthouden, maar dat hangt natuurlijk van deze drie dagen af, hè? Je kunt moeilijk op voorhand zeggen, misschien geven jullie nog extra invloed.

Voorzitter, collega's, graag wil ik ook de gouverneur, ze is verontschuldigd, en ook de andere sprekers van harte danken voor de openingsrede van voorbije vrijdag. In een andere hoedanigheid word ik van nabij geconfronteerd met wateroverlast in de Westhoek. Dat is ander water, gelukkig maar. Noodplanning, crisisbeheer en maatschappelijke veiligheid in tijden van radicale transitie, zou bij iedere overheid topprioriteit moeten zijn. Samenwerken is daarin het orgelpunt, dat werd hier ook heel duidelijk aangebracht. De Open Vld fractie zal alle initiatieven die de provincie neemt betreffende waterbuffering, ontharding en dergelijke meer, faciliteren en zeker ondersteunen en goedkeuren waar nodig. Ik ben ervan overtuigd dat er nog heel veel werk op stapel ligt, zodat iedereen eigenlijk de neuzen in dezelfde richting zal zetten in het kader van al die gestelde waterproblematiek. En dat alle aanbevelingen en alle aandachtspunten die we van de specialisten krijgen, die vrijdag hier ook opgelijst zijn, dat we die samen kunnen realiseren. Dank u wel.

VOORZITTER.- Goed, dank u wel, mijnheer Anciaux. Mevrouw Talhaoui.

Agendapunt 0/8

Tussenkomst fractievoorzitter Vooruit bij het meerjarenplan en het budget 2024.

Mevrouw TALHAOUI.- Mijnheer de voorzitter, mevrouw de ondervoorzitter, geachte deputatie, mijnheer de griffier, beste collega's. We staan een jaar voor de verkiezingen en vanaf nu wordt het eindspel voor deze provinciale legislatuur en deputatie ingezet. En mijnheer Valkeniers, u

mag gerust op 16 juni gaan stemmen, dat zal ons allemaal goed uitkomen, want u hebt zich vergist in de datum. Het moment voor onze fractie om het beleid van de afgelopen vijf jaar aan een grondige evaluatie te onderwerpen. Het was geen vanzelfsprekende legislatuur, en dat geven we volmondig toe. Een onverwachte wereldpandemie waar het alle hens aan dek was, om zowel het menselijke aspect, als de financiële gevolgen te beheersen en in goede banen te leiden. En dan, terwijl iedereen de naweën van deze crisis onder controle probeerde te houden en de corona boosters massaal werden toegediend, barst in het voorjaar 2022 de hel los in Oekraïne en worden we, net als de rest van de wereld, meegesleept in een conflict waar op het eerste gezicht geen einde aan komt. Meer nog, het conflict in het Midden-Oosten laait opnieuw op, met duizenden burgerslachtoffers als gevolg. Het laat niemand onberoerd, ook ons in de provincie Antwerpen niet. Een zenuwslopende energiecrisis en een hoge inflatie noopten tot een aanpassing, een heroriëntering van de budgetten. Gelukkig konden we door onze indexmechanisme de koopkracht van mensen, ook in onze provincie, beschermen. Vriend en vijand moet overigens toegeven dat de koopkracht nergens in Europa zo goed is overeind gebleven als in ons Belgenland.

Vandaag presenteert de deputatie een begroting die zegt meer focus te leggen op kerntaken. Het is maar hoe je het bekijkt. Het neersabelen van gewaardeerde initiatieven, zoals het Suske en Wiske kindermuseum, het Veiligheidsinstituut, de bestuurschool Inovant, documentatiecentrum DocAtlas en straks ook de Warande, zeggen meer over partijpolitieke voorkeuren, dan over deze kerntaken. Niemand in Brussel of in de Dorpstraat had geprotesteerd als de provincie deze initiatieven had overeind gehouden. Het is het provinciebestuur zelf dat ervoor gekozen heeft de provincie in de uitverkoop te zetten. Ook als goede huisvader de Warande verder exploiteren, zou getuigen van verantwoordelijkheid zien. We weten al jaren dat het uitzonderingsdecreet hiervoor afloopt. Maar als de deadline nadert, wordt met kunst- en vliegwerk gezocht naar een opvolger voor een cultuurhuis, met een overduidelijke regionale uitstraling.

De deputatie beroept zich op het onderscheid tussen persoons- en grondgebonden bevoegdheden, om een aantal instellingen af te stoten. Maar de redenering loopt spaak, of wordt alleszins willekeurig toegepast. Educatie rond creativiteit en inburgering, maar ook rond veiligheid en bestuurlijke materie, moet per se weg. Educatie rond natuur, techniek en haven kan blijven. Maar dat zal in de visie van de deputatie dan wel het zogenaamde, flankerend onderwijsbeleid heten. De Warande moet en zal vertrekken, het Sportpaleis kan blijven. Begrijpe wie het begrijpen kan. We waren en blijven het fundamenteel oneens met het afstoten van de eerder vermelde initiatieven. Dat ze, al is het nog altijd afwachten wat de Warande betreft, alsnog een overnemer hebben gevonden, neemt niet weg dat de wijze waarop de uitverkoop is georganiseerd beneden alle peil is.

Wanneer mensen die vaak hun hele carrière voor de provincie gewerkt hebben, plots in de kranten moeten lezen dat hun werkgever hen slechts als optionele extra's beschouwt en dat ze best misbaar zijn, dan klinken verdere praatjes over zorg en begeleiding en outplacement van medewerkers, hol en goedkoop. We zullen kritisch waken over de verdere plannen van het bestuur. Ze zullen namelijk voor een aanzienlijk deel bekostigd zijn door het gedwongen vertrek van tal van personeelsleden. Met name het dossier de Warande verdient de bijzondere aandacht van de raadsleden. Na de meer dan pijnlijke farce met het peperdure C-lever.org, zijn er nu twee nieuwe directeurs aangeduid. Maar of en zo ja, waar de Warande straks zijn thuishaven vindt, is onduidelijk. De intentie van het provinciebestuur is duidelijk, alles wat in het verre Turnhout toch met cultuur te maken heeft, moet weg. Ook nu nog altijd geen zicht op een duidelijk continuïteitsverhaal. De schade die intussen door aankondigingspolitiek berokkend wordt aan medewerkers en de reputatie van provinciale instellingen, is groot. We stellen ons ook de vraag wat de provincie meent te zullen halen uit de overheveling van de Warande. Net als bij de musea en de Arenberg, het patrimonium overhevelen om niet? De verkoop van infrastructuur en een besparing op werkings- en personele middelen? Of zal men een bruidsschat meegeven? Welke garanties wil men afdwingen voor de medewerkers? We vernemen het graag in de loop van de begrotingsbesprekingen.

Zo stellen we ons ook vragen bij de eventuele overheveling van Zwijndrecht naar Oost-Vlaanderen. Of krijgen we Beveren toegevoegd in onze provincie? We horen erg graag wat de mening is van de twee partijen in de deputatie volgende week. We zijn ook benieuwd naar de plannen van het bestuur met betrekking tot de levensbeschouwingen, waarvoor de provincie instaat als co-beheerder van de temporalien, zoals men zegt. De provincie is aangeduid om zowel te adviseren als te financieren. Vlaanderen erkent de erediensten en de provincie financiert mee de investering van het gebouw, de exploitatie uitgaven en de woonvergoeding voor de bedienaar van de eredienst. Deze legislatuur heeft deze deputatie echter een Liesbeth Homans-ke gedaan. Liesbeth Homans was in de vorige legislatuur bevoegd voor erediensten, en dus geen enkel positief advies vanuit de provincie voor nieuwe aanvragen en dus geen budget voorzien, noch vorig jaar, noch nu voor 2024. De provincie trouwens was de enige provincie die mede-eiser was voor de vordering tot vernietiging van het eredienst decreet lokale gemeenschappen, in verband met de aanvragen voor juli 2019. Intussen heeft het Grondwettelijk Hof de vordering van de provincie terecht afgewezen. En sindsdien zijn verschillende lokale gemeenschappen erkend door Vlaanderen, waarvan enkele in de provincie Antwerpen. In het voorjaar volgen er hoogstwaarschijnlijk nog, en zullen we financieel onze verantwoordelijkheid moeten nemen. Benieuwd hoe het bestuur dat zal opnemen in de begroting.

Collega's, laat er geen misverstand over bestaan, we zijn het er volmondig mee eens dat buitenlandse financiering in onze moskeeën geen plaats heeft. Het kind bij de naam noemen. Een buitenlandse mogendheid heeft geen boodschappen door te geven aan een Belgisch publiek via een bedienaar als spreekbuis. Daarom is het goed dat we als overheden toezien op regelgeving en het navolgen daarvan. Maar de wet moet wel het algemeen belang dienen en niet op maat van één eredienst worden geschreven. De recente provinciale regeling in verband met woonst, stelt echter de facto het celibaat van een bedienaar als norm. En wie bepaalt dat dat zo moet zijn? Toch enkel de katholieke kerk? En of die vandaag de dag nog veel recht van spreken heeft, is maar zeer de vraag.

We hebben vanzelfsprekend ook enkele goede punten uit te delen, geachte deputatie. Het ophangen van ons provinciaal beleid aan de kapstok van de SDG's hebben we als fractie van het begin toegejuicht. We hopen dat het toevoegen van de SDG's aan onze doelstellingen en beleidsopties, als inspiratie kan dienen voor openbare- en andere besturen, en zo bij te dragen aan een betere, gezondere, eerlijkere, welvarende wereld. Zoals u ook weet, krijgt de uitbouw van onze fietSOStrades van ons onvoorwaardelijke steun. Je zou kunnen stellen dat de relevantie van snelle, comfortabele fietsverbindingen nog aan belang wint nu dat de politieke afbraak van De Lijn bijna volkomen is. We helpen de deputatie hopen dat de Vlaamse overheid gemaakte beloftes rond financiering correct en tijdig nakomt, zodat geen hypotheek gelegd wordt op de verdere uitrol van het fietsbeleid in onze provincie. Onze groene recreatiedomeinen als oases van een bovenlokale vrijetijdsbeleving, worden goed en duurzaam beheerd. Investerings zijn noodzakelijk voor een duurzame beleving in gebruiksgenot voor iedereen. Dit laatste vraagt evenwel ook inspanningen op het gebied van toegankelijkheid en drempelvrij toerisme, zowel fysiek als financieel.

Een caveat, mevrouw Colson, willen we wel plaatsen bij de nieuwe overeenkomst tussen de provincie, APB de Schorre en Tomorrowland waarbij er voor lange tijd, 66 jaar wel te verstaan, een langdurig gebruiksrecht wordt verleend om een groot, zo niet het grootste deel van het domein af te staan voor commerciële investeringen en faciliteiten. En de vrees bestaat dat het op een bepaald moment misschien wordt afgestoten; 66 jaar is wel een hele lange periode. Welke garanties kunnen we daar tegenover stellen? En zal deze langdurige overeenkomst misschien niet best onderhevig worden aan periodieke evaluaties? Waakzaam zullen we ook blijven bij de invulling van de bevoegdheden van het nieuwe Havenbelevingscentrum, nu Havenwereld genoemd. Een interessant project voor jong en oud, om de verschillende metiers in onze haven te doen leren kennen. Het nieuwe Havencentrum, dat met de nieuwe vzw structuur het APB dreigt uit de hollen qua democratische controle. De droogdokkensite zal de nieuwe locatie worden en de uitbouw van het nieuwe centrum kan rekenen op een forse financiële injectie van

de provincie. Het lijkt ons best dat er rekenschap blijft gegeven worden van de besteding van de centen via het APB.

Ons ICT departement, tot slot, verdient onze waardering en respect om ons niet enkel te hebben bijgestaan tijdens de coronaperiode. De permanente helpdesk is vooral voor ons allen een geruststelling bij onze digitale vergaderingen en de updating van programma's. Het robuuste budget voor ICT is verantwoord en tegelijkertijd een slimme investering om cybercriminelen een stap voor te zijn, en het hoofd te bieden aan toekomstige artificiële intelligentie uitdagingen. Rest ons enkel dit departement nog happy hunting te wensen in de jacht op de gegeerde IT-profielen.

Collega's, in onze eerste speech, begin deze legislatuur, hebben we als fractie zeer duidelijk gemaakt dat wij de provincie als bestuursniveau nog steeds graag zien. En dat we meer dan bereid waren de medewerkers en de merites van dit bestuursniveau met vuur te verdedigen. De flou artistique in de debatten over de regiovorming en het tot verwarring leidende resultaat over bevoegdheden, het debacle over gedwongen fusies en de betwisting over de provinciale grenzen heen, het afstoten van enkele provinciale dochters en de knullige manier waarop overnemers gezocht worden, doet ons concluderen dat minstens de provincie beter alles bij het oude had gelaten. Of sterker nog, dat men zich provinciaal op meer terreinen zou hebben gemanifesteerd dan vandaag het geval is. Zeker, nu we weten dat, wat we zelf doen, doen we beter, in Vlaanderen niet meer is dan een holle frase, met hele lange wachtlijsten en besparingen in elk departement als gevolg.

Collega's, ik rond af. Onze uitdrukkelijke dank gaat uit naar de griffier en zijn diensten, naar de dienst financiën en naar alle verschillende departementen voor het geleverde begrotingswerk en de vele goede zorgen die Inga en ik de afgelopen jaren hebben mogen genieten. Dank u wel.

VOORZITTER.- Dank u wel, mevrouw Talhaoui. Mijnheer Sohier heeft het woord.

Agendapunt 0/9

Tussenkomst fractievoorzitter PVDA bij het meerjarenplan en het budget 2024.

De heer SOHIER.- Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Goedemiddag allemaal, mevrouw de ondervoorzitter, mijnheer de griffier, geachte deputatie, waarde collega's. Laat me beginnen met een woord van dank aan alle medewerkers die het mogelijk hebben gemaakt onze controletaken naar behoren te kunnen uitvoeren. Eveneens een woord van dank aan hun collega's die hier in de provincieraden telkens aanwezig zijn om de vergaderingen in de technisch beste omstandigheden te laten verlopen.

Het is al een paar keren gezegd, we staan aan de vooravond van het laatste jaar van deze legislatuur. Het lijkt alsof het gisteren was toen we begonnen, een eerste speech hier, die we hielden. De tijd gaat heel snel. We dachten na de coronacrisis dat het ergste achter de rug was, 2021, maar de oorlog in Oekraïne die nog altijd voortduurt, en de energiecrisis die daarmee gepaard gaat, bewijzen dat het anders is. Nu ook nog de oorlog in Palestina, die na 75 jaar van bezetting opnieuw opvlamt, met tienduizenden slachtoffers, waaronder het merendeel vrouwen en kinderen die te betreuren zijn. En de vrede in beide conflicten, zowel in Oekraïne als in Palestina, lijkt verder dan ooit. Ik vraag me als opa af welke wereld dat wij onze kinderen nalaten; dat is een oprechte bezorgdheid. Maar goed, dat is geen thema waar de provincie bevoegd voor is, maar ik wil dat toch kwijt.

Een vraag die bij mij opwelt is, hoe de provincie, de deputatie dus, reageert op de dikwijls ondemocratische regels van de Vlaamse- en federale overheid, die invloed hebben op de provinciale instellingen, de APB's en de EVAP's. Daar is ook al naar verwezen. Zo hoor ik heel

dikwijls in APB Campus Vesta de vertegenwoordigers van de hulpdiensten klagen over een gebrek aan middelen, dat staat tegenover de toename van opdrachten in opleidingen die wordt geëist. Het lijkt alsof dat er voor al wat van belang is voor de gewone mensen, zoals hulp in nood, of ordehandhaving, van onderwijs, over cultuur tot openbaar vervoer, er geen of onvoldoende middelen beschikbaar zijn.

De vraag is concreet, wat doet de deputatie eraan, vermits het in de Vlaamse regering dezelfde partijen zijn, die in de meerderheid zitten. Welke zijn de acties die de deputatie onderneemt in die richting? Of wacht men af tot er zich een ramp afspeelt, om dan te remediëren? Zoals na de drastische afbouw, die toenmalig minister van Binnenlandse Zaken, Jan Jambon, besliste in de civiele bescherming. De aanpak van de watersnoodramp in de Vesdervallei was toen het bewijs dat dat een dramatische vergissing was. Een andere beslissing die mogelijk zo'n vergissing is, is het overhevelen van cultuur naar ofwel het Vlaamse niveau, ofwel het lokale niveau; lees, de gemeentes. De drastische besparingen die de Vlaamse minister van Cultuur, opnieuw de eerder genoemde Jan Jambon, doorvoerde, heeft heel wat werkingen en gezelschappen in problemen gebracht. De gevleugelde uitspraak dat zij, en ik citeer, 'die aan het infuus van de subsidies moeten hangen, niet goed bezig zijn', stop citaat, vergeet ik niet licht. Maar dat brengt ons dan bij de vraag waarom bedrijven op quasi elk vlak moeten gesubsidieerd worden met massa's geld: geld van Vlaanderen, van België, van de provincies en zelfs van Europa. Gaat voor hun die vraag dan niet op, misschien? Terwijl de meeste bedrijven, ik heb het dan over een mastodont, ik heb het niet over de beginnende bedrijfjes, ik heb het niet over de zelfstandigen, ik heb het niet over de kmo, maar de mastodonten die het meest aan de subsidiekraan hangen, die de grootste winsten ooit opstapelden deze tijd. Of is dat een vraag die niet mag gesteld worden, misschien? De olifant in de kamer, als het ware. Het is slechts een observatie die ik maak.

Andere dingen die ik niet begrijp, is waarom men een aantal APB's afstoot, zoals het Suske en Wiske Museum en DocAtlas. Er zijn voor beide een overnemer gevonden. Maar de manier waarop men de werknemers een hele tijd in onzekerheid laat, en dat ze de overname moeten vernemen via de pers, vind ik niet zo fraai. De medewerkers die mee kunnen stappen in de nieuwe onderneming, zullen nog moeten afwachten in welke omstandigheden en onder welke voorwaarden dat kan of zal gebeuren. Voor de anderen zal gekeken worden of zij een plaats hebben in de toekomst in de provincie, of in één van haar APB's. Eventueel zal er met enkelen gepraat worden om uit te maken of zij nieuwe opportuniteiten moeten zoeken buiten de provinciale administratie. Ik vind dat een beetje een eufemisme voor 'trek uw plan'.

Over De Warande wil ik in het kort in een andere tussenkomst hebben. We hebben in deze raad en in de commissies heel wat interessante debatten en toelichtingen gekregen, over zaken die onze provincie beter maken. Een greep uit de beslissingen, die wij konden goedkeuren. Het aankopen bijvoorbeeld, van terreinen voor onder andere de Avereften. Om ze te kunnen uitbreiden of om nieuwe bossen te kunnen aanplanten, is een nuttige en noodzakelijke beslissing om een weliswaar kleine stap, te zetten in de strijd tegen klimaatverandering. Ook voor het watermanagement worden interessante en hoognodige ingrepen voorzien. Bijvoorbeeld, door oude meanders en overstromingsgebieden terug te geven aan het water, want water laat zich niet stoppen.

Een ander punt is het netwerk van de fietsostrades, wat de collega net als een grap bedoelde. Het netwerk daarvan wordt verder uitgebreid en gemeenten en steden komen op fietsafstand te liggen van elkaar. Ze worden ook intens gebruikt door verschillende soorten gebruikers van de fiets, wandelaar, die rustig van de omgeving genietend rondsloent tot de speed pedelec piloot, die zich haastig van punt A naar punt B wil begeven en zich door en tussen, de andere gebruikers slingert. Gelukkig zijn daar nog niet heel veel ernstige ongelukken door gebeurd, maar elk slachtoffer is er één teveel natuurlijk. Daar zien we nog wel enkele verbeterpunten. Is het niet om aan te manen tot respect voor iedereen, door een campagne of zo, dan misschien verhoogd toezicht op drukke momenten en drukke plaatsen. Want, beter voorkomen dan genezen niet waar?

We willen hier nogmaals ons standpunt benadrukken, waarom dat we verdeeld stemmen, als het gaat over subsidiëring van economie in onze provincie. Deze economie is trouwens heel divers. We hebben de sociaal economie, de zelfstandige, de kleine en middelgrote ondernemingen en de multinationals. Bij stemming zijn die heel vaak onder één stemming gegroepeerd. Ons standpunt is namelijk, dat zeker de multinationals geen steun, dus subsidiëring nodig hebben van de maatschappij. Dat heb ik trouwens al een beetje hoger toegelicht. Een firma zoals BASF of Bayer of andere, maakt superwinst en kan de voorgestelde projecten, zeker zelf financieren. Idem dito voor het Havenbedrijf. Het mogen dan wel interessante projecten zijn, maar dat ze het zelf zouden betalen, zou een eerlijke return zijn voor de maatschappij, voor alle fiscale voordelen en loonsubsidies die ze al krijgen. Daarom vragen we er rekening mee te houden in de toekomst en ze niet meer te selecteren onder ene noemer, voor een eventuele subsidie. Dit geld kan immers beter besteed worden aan sociale bedrijven in de economie en of andere beleidsterreinen.

Zo zou er meer geld kunnen gaan bijvoorbeeld, naar onderwijs. Vandaag, het onderzoek van de PISA-examens, ja, zegt, dat onze leerlingen een achterstand hebben opgebouwd. Dus daar zouden we meer geld kunnen investeren of we zouden meer hectare bomen kunnen planten. Meestal onthouden wij ons bij deze stemmingen, omdat we andere ingediende projecten niet willen benadelen. Maar het zou veel beter zijn, moesten die grote bedrijven en multinationals uit de lijst verdwijnen. Daarom, wij verheugden het ons, dat we konden positief stemmen bij het punt 2.1 van november laatstleden, omdat daar niet ging over grote winstgevende bedrijven. Sowieso is voor ons de keuze, om toch wat miljoen EUR te gebruiken om de economie te subsidiëren, een van de redenen om de aanpassing van het meerjarenplan niet goed te keuren. Een andere reden is de vlaktaks, die volgens ons nog altijd de provinciebelasting is. Daaraan is nog niks veranderd en het zou moeten een progressieve belasting zijn, op basis van de inkomsten van een gezin. Zoals jullie begrepen hebben, maar dat is niet de eerste keer waarschijnlijk, hebben wij als PVDA een andere kijk op het beleid, ook het lokale beleid. We bewijzen dat ook in de praktijk. In Zelzate bijvoorbeeld, waar we al mee in het bestuur zitten. Daar vragen we het groot bedrijf een faire bijdrage te geven aan de maatschappij, om die maatschappij kunnen beter en socialer te maken. Dat zijn peanuts voor die grote bedrijven, maar maken wel, dat een socialer beleid mogelijk is. Voilà, ik ga het hier voorlopig bij houden. Ik denk, dat ik niet over mijn tijd gegaan ben. Dank u wel voor uw aandacht en ik kijk geïnteresseerd uit naar uw repliek en de debatten van de komende dagen.

VOORZITTER.- Dank u wel, mijnheer Sohier. Dan, voordat we de repliek gaan doen, gaan we eerst even een korte pauze houden tot vijf voor vier. En dan kunnen we verder gaan met deze provincieraad.

Nr. 0/10 van de agenda

Korte repliek van gedeputeerden Luk Lemmens en Jan De Haes.

VOORZITTER.- Goed, dan gaan we verder met de raad van vandaag. Mijnheer Anciaux heeft de raad verlaten, want die is een staking gaan oplossen. Dus dan geef ik graag het woord aan gedeputeerde Lemmens.

De heer LEMMENS, gedeputeerde.- Dank u wel, mijnheer de voorzitter, ondervoorzitter, mijnheer de griffier, mijnheer financieel beheerder, de collega's. Ik heb aandachtig geluisterd naar alle tussenkomsten. Ik dank ook iedereen voor zijn mening. En die verschillen al wel eens. De eerste twee tussenkomsten, dat is voor een meerderheid altijd aangenaam, om daarnaar te luisteren. Want dat is dan van uw meerderheid en die zijn dan positief, dus ik moet mevrouw Cuylaerts en mevrouw Weckhuysen bedanken. Daar zitten natuurlijk een aantal positieve zaken in. Mevrouw Cuylaerts verwees inderdaad en bedankt ook collega De Haes voor de leningslast te laten dalen, alsook het autofinancieringsmarge te verbeteren. Ze verwezen ook inderdaad, naar al wat we toch hebben gedaan rond het klimaat als deputatie, rond gezonde lucht en droge

voeten. En waar inderdaad, onze burgers ook effectief iets aan hebben. Dat we blijvend op zoek gaan naar ruimte voor water om te zorgen, dat water niet komt, daar waar het niet mag. Dus dat is inderdaad, wat wij ook proberen te doen. Maar het is dan nog eens fijn, dat we dit mogen horen. Ik heb trouwens ook nog bij een aantal mensen uit de oppositie, toch wel wat positieve klanken mogen horen. Maar in alle geval, het is toch fijn om te horen, mevrouw Cuylaerts, dat er ook wordt gezegd, dat het afgelopen jaren, ook de andere jaren ervoor, heel hard gewerkt is geworden. En ook het feit, dat we nu naar de verkiezingen gaan. Dat we ook nog die volgende maanden met dit budget, heel veel dingen gaan doen. Bedankt voor die mooie woorden ook, mevrouw Weckhuysen. Dank u wel, omdat u geweest hebt op het engagement van dat duurzaam beleid, maar ook dat engagement van dat sociaal beleid. En allemaal inspanningen, hebt u gezegd om de klimaatdoelstellingen te behalen.

U zei onder andere, we geven het goede voorbeeld en sporen andere aan, om dezelfde weg op te gaan. En ik vond het een fijn moment, dat u zei, we zijn daarbij geen adapter die de feiten achterna loopt. Maar als een trendsetter, een voorloper, die anderen inspireert. Dank u, voor die fijne woorden. Maar dat is natuurlijk ook in deze coalitie, dat we dat samen doen, N-VA, CD&V om inderdaad als provincie te bewijzen, dat we een meerwaarde hebben als verbindende schakel tussen de Vlaamse en de federale administratie, maar ook tussen de lokale besturen. En dat is ook wat wij voor ogen hebben. Wat ik ook in mijn inleiding heb gezegd, dat we daar toch wel in slagen, om dat verbindend verhaal te zijn. Natuurlijk, dan verandert de teneur wat hè. Want dan komt daar de oppositie en dan worden er zware citaten naar voor gebracht. Zoals, hier sta ik weer, ik kan niet anders. Maarten Luther trouwens, heeft nog een aantal andere mooie uitspraken gedaan, die Maarten Luther. Maar die zijn nu niet direct van toepassing hier op deze raad. Maar in elk geval, u bent niet helemaal negatief gegaan, mijnheer Valkeniers. U hebt natuurlijk verwezen naar de komende verkiezingen, wat ik trouwens ook heb gedaan. Want dat is dan natuurlijk meer nog dan dit begrotingsdebat, onze afspraak zijn. En waar wij naar de kiezer zullen moeten treden, met wat wij gedaan hebben. Inderdaad, de democratie, die wikt, de kiezer beschikt. Dat hebt u inderdaad op een correcte manier naar voor gebracht. Er zijn een aantal zaken, die u gezegd heeft, maar ik denk dat collega De Haes er ook nog gaat over tussenkomen. Seffens in verband met het inkomen. Tweeënzestig procent van het provinciale inkomen komt van de Vlaamse overheid, maar vier procent van andere inkomsten. Ik denk, dat collega De Haes daar nog gaat over tussenkomen. Maar u hebt wel een bloemetje geworpen naar het provinciaal onderwijs en dat kan ik alleen maar zeer hard appreciëren. Ik denk dat ook nog in de volgende tussenkomsten, collega Helsen nog zal tussenkomen over de zomerscholen en de planning daar rond.

Ja, u hebt ook verwezen naar de fietsveiligheid en de fietsostrades. Ja, correct, wat u ook nog hebt gezegd, zolang de provincies blijven bestaan, verdienen ze goed bestuurd te worden. Denk dat dat ook altijd de houding is geweest van deze deputatie, maar ook van mijn partij. Er staat in heel veel partijprogramma's en dan kom ik al eventjes terug op wat mijnheer Vandendriessche heeft gezegd. Zouden heel veel programma's natuurlijk die afschaffing, maar zolang dat provincies bestaan, moeten ze inderdaad op een degelijke manier bestuurd worden. En ik denk nog altijd, dat wij dat hier in de provincie Antwerpen trachten te doen. Mijnheer Vandendriessche, ik dacht, dat u geen adem meer ging halen. Maar goed, het is toch gelukt. U zit er nog, dus dat valt al mee. Ook fijn, dat u hebt genoten van onze kartonnen borden. Ik weet niet in welke poppenkast, dat u nog ooit gaat samenspelen. Maar goed, het is fijn dat u dat hebt opgemerkt, net als zoveel andere mensen. Want dat is natuurlijk ook wel iets, dat wanneer wij rondleidingen organiseren dat we dan ook wel willen laten zien, dat er ook nog gedeputeerden bestaan en dat deze provincie niet alleen toebehoort aan de gouverneur. Maar dat wij er ook zijn. U verwijst naar restant van het unitaire België. Ja, goed, dat is een historisch verhaal. Waar u dan precies toch wel veel meer respect hebt voor de revolutionairen, tussen haakjes, toen, dan dat ik dat heb eerlijk gezegd. Maar goed, dat is iets anders. U hebt verwezen naar de fusies en naar het bestaande provinciebestuur. Maar ik neem aan, mijnheer De Quick heeft daar ook nog een interpellatie over, een vraag over. Dus ik denk, dat ik over de provincies op zich, daar straks nog wel een antwoord zal geven.

Ja, wat ook opvalt in die tussenkomsten van de oppositie. Dat is daar, wanneer in de meerderheid al eens een bloemetje krijgt als gedeputeerde, dan stopt dat bijna automatisch voor Groen, voor Vooruit en voor PVDA. Maar dat stopt daar. Want dan is dat ineens, alles wat goed is, dat is de administratie. En al wat slecht is, dat zijn de gedeputeerden. Dus ik wil hier toch maar eens, mijn collega's gedeputeerden bedanken voor de enorme steun, dat zij geweest zijn in de afgelopen jaren en nog zijn hè. Maar er wordt soms een karikatuur van gemaakt. Maar natuurlijk, wanneer de griffier het initiatief neemt om een doorlichting te doen van de EVA's en de APB's, ja, dan hebben wij hem dat wel gevraagd. Om te zeggen, mijnheer de griffier, willen we daar eens over nadenken? En dan natuurlijk zijn wij blij, dat de griffier samen met de financieel beheerder zegt van, wij gaan, dat is een goed idee, wij gaan dat doen, we gaan dat samen bekijken. Zo werkt dat in onze provincie. Wij werken samen, de deputatie en al onze medewerkers en daar zijn wij fier op. En gaan onze medewerkers ook blij zijn, dat er nog een deputatie is, die sturing kan geven en die af en toe een beslissing kan valideren. Zo werkt dat, mijnheer Vandendriessche, je moet dat ooit eens meemaken. En dan kan u inderdaad, daar ook eens van genieten, van dat fantastische spel om beslissingen te nemen en hoe dat dan werkt. Natuurlijk, dan kom je tot vaststellingen waar ja, wij beslissingen nemen en in een bestuursakkoord bepaalde dingen hebben neergeschreven.

Dan zeggen wij, ja, bepaalde van onze EVA's, onze APB's. Wij denken, dat we daar geen zeggenschap niet meer moeten over hebben, dat we die best ergens anders onderbrengen. En dat hebben we gedaan met Suske en Wiske, hebben we gedaan met DocAtlas, hebben we gedaan met Inovant, hebben we gedaan met het Veiligheidsinstituut, maar zijn allemaal goed ondergebracht. En mevrouw Talhaoui, die komt hier met dat zwaar woord, neersabelen. Allez, hoe overdreven is dat zeg. Hoe overdreven hè, die mensen zijn op een heel goede manier ondergebracht bij andere instellingen. Bij Thomas More, bij de AP Hogeschool, waar die mensen hun ding nog altijd doen, zoals vroeger. Maar wij dachten, dat is niet meer onze taakstelling. En ja, ik denk, dat we daar een goede keuze hebben gemaakt. En dat we daar inderdaad voor die mensen, een goede oplossing hebben gezocht. Dus wij hebben niks neergesabeld, mevrouw Talhaoui. Wij hebben niks neergesabeld, we hebben gekozen. We hebben niet gekozen, om de provincie in de uitverkoop te zetten. Nee, we hebben voor gezorgd, dat de instellingen duurzaam kunnen blijven bestaan en op een goede manier, hebben ondergebracht bij andere instellingen.

U hebt, mijnheer Vandendriessche ook nog verwezen naar het Havencentrum, Havenwereld. Ook daar zegt u van, er komt een ontmanteling van. Wel, ik ben daar de mening anders toegedaan. Denk dat we samen met het Havenbedrijf daar werken, om de kracht en de kennis te bundelen en dat we daar, de Havenwereld meer naar het centrum toetrekken. Lillo is toe. En we gaan daar op de droogdokken zitten, iets fantastisch bouwen. Dat we daar inderdaad om juridische redenen, een VZW moesten oprichten, ja goed, maar u zal nog altijd op een heel democratische manier alles kunnen opvolgen. Wij gaan hier ook nog altijd, hier inlichtingen geven, toelichting geven over de werking van Havenwereld. Daar sta ik garant voor. En ik vind dat ook heel logisch, dat we dat gaan doen. U verwijst ook naar het Beleidsplan Ruimte. Inderdaad, het belang van een groenblauwe verbinding. Ik denk, dat we een mooi beleidsplan hebben geschreven samen met onze ambtenaren, waar we ook in overleg steeds met de deputatie, heel hard over gediscuteerd hebben. En dat was altijd geen evidentie. Wij hebben er ook met gemeenten in overleg gegaan. Ik denk nog altijd, dat dat een heel mooi verhaal is gebleken. En u hebt gelijk, we gaan daar de komende jaren kijken, hoe dat we dat in de praktijk kunnen brengen. Dat is logisch en ik vind dat heel correct van u, dat u daarop zal toezien. Ja, mijnheer Anciaux is weg. Maar mevrouw, u zal het hem dan wel eens vertellen, wat ik heb gezegd hè? Dus in elk geval toch ook fijn, mijnheer Anciaux heeft toch wel een aantal positieve zaken gezegd. Dat is dan het verschil. De oppositie langs die kant, die zegt dan van, ja, dat Suske en Wiske museum, wat een miskleun. Wat heb je allemaal gedaan? En mijnheer Anciaux komt ons geluk wensen, zegt van kijk, knap gedaan, het is u gelukt. U hebt een goede oplossing. Ja, dat is ideologie natuurlijk hè, dat heeft daar veel mee te maken.

We wachten natuurlijk straks op de tussenkomst van mevrouw Bakelants over de belastingen, maar ook dat is voorspelbaar. Elk jaar weten wij dat Open Vld iets over de belastingen zal

zeggen. En elk jaar weet collega De Haes, wat hij er dan op zal antwoorden. We zullen dan straks daar nog een klein debat over houden. Mijnheer Sohier, ja. Ah ja, mevrouw Talhaoui, ik zou nog eventjes willen hebben over wat u gezegd hebt, over natuurlijk dat Homanske, dat wij gedaan hebben en dus geen enkel positief advies vanuit de provincie, hebben gedaan. Wel, ik zal u zeggen als je dan het zo fantastisch vindt, zoals onze ambtenaren werken, wij vinden ook fantastisch. Wel, dat waren adviezen van onze ambtenaar, die wij gevolgd hebben. En die dus inderdaad, op een zeer correcte manier, het decreet heeft gevolgd en gezegd van, kijk, dat klopt niet in die aanvraag, dat klopt niet. Ja, sorry, maar wij kunnen daar geen positief advies over geven. Wij hebben dat gevolgd en we zullen daar nog over debatteren, denk ik. Want u hebt daar nog een vraag over en dan kunnen we het daar verder nog over hebben.

Mijnheer Sohier, de tijd gaat snel. Dat is ook voor mij en voor ons allemaal, het verhaal. En hoe ouder dat je wordt, hoe sneller dat de tijd precies gaat. Maar u hebt verwezen naar ondemocratische regels van de Vlaamse en federale overheid, dat vond ik nogal raar. Want als de Vlaamse overheid en de federale overheid iets doet, ja, dan is daar ook wel democratisch gestemd geworden natuurlijk hè. Allez, die kunnen zomaar niet iets doen hè. Dus ondemocratisch, dat vind ik nogal straf. Maar als u dan verwijst naar Campus Vesta en u verwijst naar de Vlaamse regering. Nee, dan is de federale regering natuurlijk, die u moet aanspreken, niet de Vlaamse.

U hebt ook verwezen naar die drastische besparingen op cultuur. Ja, cultuur is geen taakstelling meer voor ons. U hebt ook verwezen, naar de provinciebelasting als een vlaktaks. Ik denk, dat ook collega Jan De Haes daar nog kan over spreken. En ook natuurlijk, bent u dan ook tussengekomen over die APB's. De manier waarop men de werknemers in onzekerheid laat. Ik moet u eerlijk zeggen, wij hebben onze mensen toch altijd wel goed op de hoogte gehouden, van wat wij aan het doen waren. Maar ook daar verschillen wij van mening en dat heb ik al in vorig antwoord gegeven daarjuist, op tussenkomst van mijnheer Vandendriessche. Dat is het verschil natuurlijk in, hoe sta je tegenover bepaalde zaken? Wij denken, dat bepaalde van die taken, dat dat geen taakstelling meer voor ons was. Daarvoor hebben we die mensen op een goede manier ondergebracht. In elk geval, ik ga het dit jaar iets korter houden dan anders. Maar ik denk, dat ik in grote lijnen wel, de rest van de zaken, die gaan we nog kunnen debatteren in de verschillende vragen. Ik kan u alleen maar zeggen, dat deze begroting, deze meerjarenplanning op een heel goede manier in overleg met onze administratie en ook veel dank natuurlijk aan de griffier en aan de financieel beheerder, dat die in goed overleg tot stand is gekomen. En dat we, collega De Haes heeft dat ook al gezegd, we zorgen ervoor, dat zij die na ons komen en ja, we zullen nog zien wie er dan zal staan, mijnheer Valkeniers, dat we dan toch voor de toekomst gezorgd hebben, dat er ook nog geld is en dat er ook nog beleid zal kunnen gevoerd worden. Ik dank u.

VOORZITTER.- Dank u wel, gedeputeerde Lemmens. Gedeputeerde De Haes heeft het woord.

De heer DE HAES, gedeputeerde.- Ik zal het ook heel kort houden. In die zin, dat de meeste dingen waar wellicht nog wel terugkomen, in de debatten en de vraagstellingen. Nu eerst en vooral, dank aan Nathalie en aan Wendy om te zeggen, enerzijds leninglast, autofinanciering en dat dan toch een bruggetje te maken, van traditie naar trendsetter. Wel, het is een traditie, ook in onze benadering van de financiën, om het zo aan te pakken. Ik denk, dat we daar inderdaad ook een trendsetter kunnen in zijn, want ik ken wel wat bestuurlijke niveaus in dit land, die het anders doen. Nu, wat betreft de meerjarenbegroting, mijnheer Valkeniers, was ik efkes in paniek, toen je begon met 1521. Ik zei, dat zijn wel heel veel jaren, die we nu moeten tot 2026 meepakken. Maar gelukkig was dat maar een vergelijking. Maar zoals collega Lemmens al zei de, wat u noemde de Vlaamse middelen, zijn niet echt Vlaamse middelen. Dat is de opcentiemen op de, dat komt via Vlaanderen, maar dat is niet Vlaams. Want wij zijn eigenlijk fiscaal volledig autonoom. We hebben helemaal ook geen Provinciefonds meer, dus dat is niet onbelangrijk om dat te weten. Nu, de vergelijking met wie, een begroting is als een deken in de winter. Wel, ik kijk daar toch een beetje anders naar, maar dat is waarschijnlijk een stukske de ingesteldheid. Ik denk, dat een begroting een hefboom mag zijn. Een begroting is geen taart die ge verdeelt en waar het als iemand een stukske pakt, dat een ander dat kwijt is. Een begroting heeft een hefboom en heeft als doel, om die taart groter te maken, om taarten te bakken. En ik denk dat

dat competitief model, dat we de opdracht van de provincie zo niet mogen bezien. Dat we meer in een coöperatief, complementair een groei- of hefboom model moeten. Dat is ook de dingen, die we proberen te doen met de omstandigheden. Ik kom subiet daar nog efkes op terug. De omstandigheden van de maatschappelijke return, die we beogen, om die goed te maken.

Mijnheer Vandendriessche, ja, ik heb dat al gezegd hè. De oefening van de APB's, dat is een deputatie opdracht. Soms moeten we ook wel durven de pluim terug te pakken, mijnheer de griffier. Maar desalniettemin, en het belangrijkste is en dat is toch een ervaring die ik ook heb is, dat wij heel goed kunnen samenwerken. En dat dat ook een meerwaarde geeft aan deputatie, die met de administratie heel goed kan samenwerken. Die allebei durven kijken naar de langere toekomst. En die langere toekomst is ook op klimaatvlak, mijnheer Vandendriessche. Waar u zei, the proof op de pudding, is in the eating. Wel, ik denk, dat de proof met wat betreft wateroverlast, onlangs gepasseerd is. En onze pudding was goed, want we hebben het zonder grote problemen overleefd. Dus wat onze aanpak van water en dergelijk, dat heeft al redelijk goed gewerkt. Is dat nu voldoende? Nee, hoe zegt men dat? Bayern, geht es gut, aber das kann noch besser werden. Is wel ergens een deelstaat in Duitsland, die dat als logo op zich draagt. Dat is ook de boodschap, die ik zou willen geven aan mijnheer Anciaux. Mevrouw Bakelants, als u ze kan overmaken. De begroting moet de provincie doen floreren. Dat is die omstandigheden creëren, de voorwaarden, zowel ten positieve als ten negatieve. Ten negatieve, dan bedoel ik, zien dat de bedrijven niet onderlopen of de dorpen. Een positieve, zorgen dat er een gezond goestingklimaat is, om te ondernemen naar groei, innovatie. En dat doen wij. We proberen bijvoorbeeld ook, de administratieve last die wij bezorgen aan bedrijven, te verminderen. Nu, ik weet natuurlijk niet, of ons éénmalig belastingformulier per jaar, echt zulke grote administratieve last is. Maar desalniettemin, proberen we toch ook digitaal te versturen en het af te handelen. En proberen we groei en ruimte voor starters te geven, door hen voldoende ruimte te geven. Maar daar kom ik straks waarschijnlijk na de vraag van mevrouw Bakelants, nog wel op terug. U verwees ook naar de moderne woonvormen, om belastingen in op af te stemmen. Nu, ik ken wel wat moderne woonvormen, die wij eigenlijk onrechtstreeks al belasten. Maar dan heb ik het over de dure lofts en de kadastrale inkomens, die daarmee gepaard gaan.

Mevrouw Talhaoui, de provincie in de uitverkoop. Ik denk nou net niet. We zijn de provincie niet aan het uitverkopen, we zijn ze aan het klaarmaken voor de toekomst. Uitverkopen, dat zullen anderen met ons wel doen, maar we gaan het zelf niet doen. We gaan zorgen dat we klaarstaan, om na 2024 aan al diegenen, die de ambitie hebben om hier te gaan besturen en ik neem aan, dat al diegenen die zich op een lijst zet, die ambitie uiteindelijk heeft. Wij gaan die provincie klaarmaken, om die toekomstige bestuurders de ruimte te geven, om te kunnen besturen en om beleid te kunnen maken. Maar ik wil nog, mijnheer Sohier, nog heel kort nog, collega Lemmens heeft er al naar verwezen. Inderdaad wanneer we het hebben over Campus Vesta en de middelen, die daar ontbreken, maar dan zijn dat federale middelen. En als u heel goed geluisterd had, dan weet u ook, dat een van de grootste frustraties is dat, niet alleen van de politie maar zeker van de brandweer, de federale middelen heel ongelijk verdeeld zijn. Er zijn delen in het land, die Vlaanderen heten, waar men overal tekort komt. Maar er zijn andere delen, waar men het niet op krijgt. Dat is de realiteit en die zou je zeker ook eens mogen meenemen.

Wat betreft de provinciebelastingen en –subsidies. Wij subsidiëren geen grote bedrijven, ik weet niet, waar u dat haalt. Maar omgekeerd en dat is niet onbelangrijk, u sprak van een vlaktaks. Ja, onze gezinsbelasting, als ik ze zo beperkend mag noemen, is een vlaktaks met heel veel uitzonderingen. Daar kom ik subiet nog na de vragen van mevrouw Bakelants op terug. Er zijn heel veel sociale uitzonderingen op die vlaktaks, dus dat wil zeggen, dat dat op zich al absoluut geen vlaktaks is. De bedrijfsbelasting, die gaat progressief omhoog in functie van de vierkante meter. Dus hoe groter het bedrijf, hoe meer ze betalen. En vooral en ik hoop, dat ik dat niet meer moet uitleggen, maar vooral onze opcentiemen op de onroerende voorheffing, dat is een vermogensbelasting. Wat wil je nog meer? Wij belasten vermogens, want dat is op eigendom. Dat is een pure vermogensbelasting. Allez, hoe links zijn wij hier? Dat is echt wel waar hoor. Ja, maar wij hebben geen, wij hebben een klein kantoor. Ja, maar we hebben het daarover, bezit is een onroerende inkomen. Dat is een vermogen, dus wij doen dat. Maar ik ga de rest al moeten

antwoorden, na de vragen van mevrouw Bakelants. Dan stel ik voor, dat ik het hierbij laat. Dank u.

3. Leefmilieu, financiën en logistiek

Agendapunt 3/9

Tussenkost van de heer Koen Anciaux over de algemene provinciebelasting.

VOORZITTER.- Goed, dank u wel, gedeputeerde De Haes. Dan kijk nog eventjes rond in de zaal. Mevrouw Bakelants is al volop naar voren aan het komen, maar het is nog eventjes wachten. We kijken of nog iets anders is. Geen andere vragen of opmerkingen? Dan kunnen we verdergaan. Mevrouw Bakelants, het is aan jou. U mag ineens uw vier vragen tegelijkertijd stellen.

Mevrouw BAKELANTS.- Goedemiddag collega's. Ik begin dus met de tussenkost van mijn collega Koen Anciaux, in verband met de financiën. De belastingdruk in België, Vlaanderen en dus ook in onze provincie, zowel voor bedrijven als burgers, is uitermate hoog. Het veel te grote overheidsbeslag is daar mede en hoofdzakelijk de oorzaak van. Zeker de werkende burger wordt door de overheden hard belast. We moeten het tij nu eindelijk eens keren. Veel burgers hebben het moeilijk, om de eindjes aan elkaar te knopen. Ook bedrijven en heel wat vrije beroepen en zelfstandigen, hebben het moeilijk en worden veel te zwaar belast. Dat er vandaag weer eens een goedkeuring gevraagd wordt voor de bestaande algemene provinciebelasting.

VOORZITTER.- Geen foto's trekken, alsjeblieft. Dat staat in het reglement van het, nee, geen foto's. En dan had u dat eerst moeten vragen, sorry. Aan mij. Ja, ga maar voort, mevrouw Bakelants.

Mevrouw BAKELANTS.- Dus dat er vandaag weer eens een goedkeuring gevraagd wordt voor de bestaande algemene provinciebelasting en de algemene provinciebelasting op bedrijfsvestingen, betreuren we. We blijven aandacht vragen voor de alleenstaanden en de kleine bedrijven. We betreuren erg, dat de gebruikte methodologie van de belastingreglementen, dus in punt 3.3 en punt 3.5. Ook de zeer oneerlijke belasting op onroerende goederen, zeker voor de eerste gezinswoning zullen we nu en in de toekomst, ook gaan bestrijden. Mensen die door hard te werken met de overschot van de zwaar belaste inkomsten, hun eigendom verwerven moeten door onze overheden, jaarlijks nog eens belast worden. Wij beseffen, dat wij als provincie zeker niet de grootste belasting boeman of -vrouw zijn. Maar misschien kunnen we onze opcentiemen wat verlagen. De middelen verkregen uit de voorliggende belastingen, worden vrij goed gebruikt. Het zou maar erg zijn, als dat niet zo was, maar misschien kunnen we toch de grotere stroom aan allerlei subsidies, eens beter onder de loep nemen.

Betreffende de provinciebelasting op de bedrijven, blijft Open Vld zich verzetten tegen de lasten van zelfstandigen, die geen bedrijfsruimte hebben en tegen de kleine zelfstandigen, die extra werken in bijberoep. Daarom ons amendement bij 3.5. Deze activiteiten in bijberoep is voor velen van deze mensen essentieel, om rond te komen en de eindjes aan elkaar te knopen, om eens iets extra aan hun kinderen te kunnen geven. Werken, arbeidsactiviteiten wordt in ons land extreem zwaar belast. En wij doen er als provinciale overheid, nog wat extra bij. Het kan ook anders. Dus het is tijd voor verandering. Onze vraag is dan ook, is het provinciebestuur bereid om een vrijstelling verlenen voor de omschreven doelgroepen, bij onze amendementen in 3.3 en 3.5? De verminderde inkomsten kunnen gerust wat gecompenseerd worden met beperkte besparingen op de eigen werking, of door iets mindere subsidiëring naar onze talrijke organisaties, die gesubsidieerd worden. Dus concreet is ons amendement, de vraag om het aan te passen bij artikel vijf en om een vrijstelling te geven, voor bedrijven met een oppervlakte tussen nul en vijftig vierkante meter. Hier vragen we dus nul EUR per vestiging voor die categorie. Dus dat was tot hier, de tussenkost van mijn collega.

Agendapunt 3/10

Tussenkomst van mevrouw Ann Bakelants over het reglement 2024 algemene provinciebelastingen: alleenstaanden en eenoudergezinnen worden benadeeld.

Mevrouw BAKELANTS.- Ja, ik ga dus nu over naar de volgende tussenkomst. Over het reglement 2024, Algemene provinciebelastingen. Het feit, dat de alleenstaanden en éénoudergezinnen worden benadeeld en daar heb ik ook een amendement voor. Alle gezinnen, die in de provincie Antwerpen wonen zijn onderworpen aan de Algemene provinciebelasting. In het reglement dat hier voorligt, zou de belasting 46 EUR bedragen, voor het aanslagjaar 2024. De toestand op 1 januari van het aanslagjaar is bepalend voor die belastingplicht. Onze fractie wenst een algemene hervorming van de provinciebelastingen. Wij willen dat de belastingdruk verlaagd wordt en specifiek voor de alleenstaanden en de éénoudergezinnen. Spijtig genoeg, werd dit reglement de voorbije jaren niet aangepast. Maar ik blijf de nagel op de kop slaan. Of je nu alleenstaande bent of een gezin met twee of meer personen, die ineens in éénzelfde woning samenwonen, het bedrag blijft hetzelfde. Wij willen graag dat de single toets wordt toegepast. Het leven in onze provincie is voor alleenstaanden in verhoudingsgewijs, duurder dan voor koppels met twee inkomens. Een derde van de huishoudens bestaat uit singles en in grote steden zoals Antwerpen, is dat nog veel meer. In de toekomst zal ook het aantal alleenstaanden verhoudingsgewijs, alleen nog maar toenemen. Wij vinden dat die grote groeiende groep van alleenstaanden, terecht een lager bedrag zou moeten betalen. Daarom willen wij, dat de provinciebelasting wordt aangerekend per volwassen inkomen en niet per domicilie. In het reglement is wel voorzien, zoals collega De Haes er juist al naar verwees, dat er een belastingvrijstelling is voor de gezinnen, die genieten van een verhoogde tegemoetkoming of die genieten van het recht op maatschappelijke integratie of maatschappelijke dienstverlening en bijvoorbeeld, een leefloon ontvangen.

De tegenargumenten die in het verleden al door de deputatie werden geformuleerd, zoals de hogere administratieve kost en de voorkeur, om één tarief ongeacht de gezinssamenstelling te hanteren, vinden wij geen goede redenen, hoeveel bedraagt dan die hogere administratieve kost. De gezinssituatie en de hoofdverblijfplaats op 1 januari van het aanslagjaar, blijken toch zowel uit de bevolkingsregisters van de gemeente, als uit het Rijksregister van de natuurlijke personen. Tot 2011 was er in de provincie Antwerpen voor alleenstaanden, wel een aparte heffing. In West-Vlaanderen is de provinciebelasting wel aangepast. Gezinnen die bestaan uit één persoon betalen er tweeëntwintig EUR, gezinnen die bestaan uit twee of meer personen, betalen er vierenveertig EUR voor het aanslagjaar 2023. Waarom lukt het daar wel? Ik heb daar ook eens navraag over gedaan. In West-Vlaanderen heeft men een koppeling ingebouwd tussen het boekhoudprogramma en het bevolkingsregister. Op die manier kan men afleiden, wie de gezinshoofden zijn en hoeveel of welke personen, daaronder vallen. Op die manier kan men de differentiëring geautomatiseerd laten verlopen. Dus ik besluit, wij vragen, dat de single toets kan toegepast worden voor de Algemene belasting, voor gezinnen in Antwerpen. Daarom hebben we dus ook het amendement. Dus er wordt voorgesteld, om aan het reglement van de Algemene provincie nog aan te passen, mits toevoeging van artikel 3B. Artikel 3 uit het reglement blijft behouden, maar krijgt nummer 3A. En artikel 3B is het volgende: ‘alleenstaanden en eenoudergezinnen krijgen een korting van vijftig procent op het bedrag.’ Tot hier mijn tussenkomst.

VOORZITTER.- Er zijn nog twee tussenkomsten denk ik, van mijnheer Anciaux. Of gaat u eerst antwoorden en dan. U heeft alles samen gedaan. Oké, ja, dank u.

De heer DE HAES, gedeputeerde.- Dank u wel. Ik ga ook proberen om in een logische volgorde te antwoorden. Zij het daar natuurlijk, mijn eerste vaststelling is, dat u ergens zegt, dat we de belasting betreuren en dat ze wat oneerlijk is. Maar tezelfdertijd, redelijk goed besteed en dat we de subsidies onder de loep moeten nemen. Ik ken wel een organisatie, wiens subsidie we graag onder de loep zouden nemen. Dat is een eerste vaststelling. Maar een tweede vaststelling is, ik ken ook wel een regering van de vier jaargetijden, die misschien toch ook wel kampioen is, in het niet verlagen van de belastingdruk. Nu, ik ga in bepaalde volgorde proberen te reageren. Ten

eerste op de gezinsbelasting, ten tweede op de bedrijvenbelasting en ten derde op de onroerende inkomstenbelasting. Of, in die volgorde toch proberen.

Wat de gezinsbelasting betreft. Inderdaad, het éénheidstarief, dat zorgt voor een vereenvoudigde procedure en een administratieve besparing. En inderdaad, de sociale overwegingen werden al meegenomen. Want dat is inderdaad ook mogelijk, dat samenwonende tweeverdieners meer draagkracht hebben dan alleenwonenden, maar het omgekeerde is evenzo mogelijk. Dat is wat ik daarstraks vroeg, wat zijn moderne samenwoningsvormen? We zouden niet liever hebben, dan dat we met het gezinsinkomen mochten rekening houden. Maar de provincie is onderworpen aan een wettelijke beperking, voorzien in het artikel 4.64 van het Wetboek inkomstenbelasting, die het ons verbiedt om, opcentiemen op de personenbelasting te heffen. Of om een belasting te heffen op de grondslag of op het bedrag van onder meer, die belasting. Aldus, het inkomen. We zijn dus verplicht om op een andere manier, een belasting te heffen. En zoals ik zeg, gelet op de verschillende gezinssamenstelling die de dag vandaag bestaan, is het praktisch gezien moeilijk, om automatisch uit het Rijksregister de aanduiding te krijgen, of het hier een alleenstaande, alleenstaande met minderjarige kinderen, ten laste of een samenwonende. We kunnen wel eens kijken, wat ze doen, maar niet, hoe ze zich verhouden en welk draagvlak daar zou uit verder komen. Zelfs het detecteren van éénoudergezinnen blijkt moeilijk te zijn. Dus, een éénheidstarief met sociale correctie voor gezinnen, die het financieel moeilijk hebben is eerlijker en eenvoudiger. En daar wordt aan tegemoet gekomen door de vrijstellingsregeling. Gezien dat die, dat gaat dan toch allemaal over in totaal over een honderdveertigduizend gezinnen.

Bovendien, naar aanleiding van de opmaak van het belastingreglement in 2021, hebben we extern advies gevraagd aan een expert in lokale belastingen, om na te gaan of het hanteren van een éénheidstarief, de toets van het gelijkheidsbeginsel doorstaan. En inderdaad, dat extern advies was zeer duidelijk. Een dateren van één tarief ongeacht de samenstelling van het gezin, schendt het gelijkheidsbeginsel niet. Het is het fiscale doel dat primeert. Dat heb ik daarstraks ook efkes naar verwezen, wij heffen belasting om een bepaald doel na te streven. Maar ik besef wel, dat we het nooit goed zullen kunnen doen. Als er een onderscheid in tarifiering tussen alleenstaanden en gezin uit meerdere personen, kan evengoed opgeworpen worden, dat een gezinnen van twee personen worden gediscrimineerd, ten opzichte van bijvoorbeeld vier personen. Waar trek je die lijn? Ook Vlaanderen, die onze toezichthoudende overheid is, heeft in 2021 zich uitgesproken over deze kwestie, met betrekking tot het belastingreglement. En ook Vlaanderen als toezichthoudende overheid houdt het hanteren, ook volgens Vlaanderen dus, houdt het hanteren van een éénheidstarief geen schending van het gelijkheidsbeginsel in. Kortom, het amendement dat voorligt, voor een korting voor vijftig procent voor alleenstaanden, betekent ook concreet, inkomstenverlies. Stel dat we ervan uitgaan, dat één derde van onze belastingplichtigen, de helft maar zou moeten betalen, dan zou dat een minderinkomsten van vijf miljoen per jaar betekenen. Dergelijke bedragen schrappen in de begroting is niet eenvoudig, omwille van de budgettaire uitdagingen, die we hebben. En zoals ik daarnet ook zei, de provincie kan niet rekenen op bijdragen van Vlaanderen.

Wat betreft het belastingreglement op de bedrijfsvestigingen. Dat heeft ook het doel, om de belastingdruk op een algemene en evenwichtige wijze te spreiden. Het is de bedoeling, om de belastingen zo ruim als mogelijk te heffen. Zo ruim, dat bedoel ik in de brede zin van de deelnemers aan het betalen van belasting. En ook om een eenvoudige en makkelijke, controleerbare belasting te heffen, waarbij het minimumtarief zo laag als mogelijk gehouden wordt en waarbij de administratieve kost, zo beperkt mogelijk gehouden worden. Het vrijstellen van vestigingen, bijvoorbeeld zelfstandigen, zelfstandigen in bijberoep, kleine zelfstandigen, kleine vennootschappen met een oppervlakte onder de vijftig vierkante meter, komt hieraan op zich al niet tegemoet. Het zou ook een verhoging van de administratieve kosten qua aangifte, controle en inspectie met zich meebrengen. Hetgeen dus ook niet strookt, met het doel van de belasting. Een groot probleem is echter de budgettaire impact, ook hier. Zo valt het grootste deel van de vestigingen van zelfstandigen onder het minimumtarief, voor oppervlakte onder de duizend vierkante meter. Hoeveel van deze zelfstandigen en bedrijven in de provincie ook een oppervlakte onder de vijftig vierkante meter heeft, dat is niet gekend. Wel weten we van de stad

Antwerpen, dat ongeveer de helft van de startende zelfstandigen zou aangeven, te beschikken over een oppervlakte van minder dan vijftig vierkante meter. Als we dat dan weer toepassen, dan zouden we dat kunnen doortrekken. Zouden we dus uitkomen op een minder ontvangst van tien miljoen per jaar. Het zijn natuurlijk ruwe inschattingen, omdat we inderdaad de exacte cijfers niet kennen. Ook een budgettaire impact.

De derde vraag is de opcentiemen, waar u suggereert van, dat wat laten zakken. Nu, die waren geblokkeerd. En inderdaad, we zouden die kunnen laten zakken op dit moment en we zouden die ook kunnen verhogen, vanaf 2023 zou dat gemogen hebben. Als we ook daar een simulatie maken van de waarde van als het ware, één opcentiem. Als we één opcentiem naar boven of naar beneden zouden gaan, dan komt dat neer op ongeveer één miljoen per opcentiem. Nu, ik denk, dat we ook hier moet ik zeggen, wij hebben geen bijdrage van Vlaanderen. Dus ik zou daar willen concluderen, voor de verschillende inkomsten en het amendement. Er ligt een voorstel op tafel om tariefvermindering van vijftig procent voor alleenstaanden en éénoudergezinnen, een belastingvrijstelling voor vestigingen met een oppervlakte tot vijftig vierkante meter. Zijdelings werd er ook gevraagd, om de opcentiemen op de onroerende voorheffing te verminderen. En misschien zijn de doelen wel nobel, met name het verlagen van de belastingdruk voor die categorieën van belastingplichtigen, maar we stuiten hier toch op juridische en administratieve problemen. Onder andere het feit, dat meer dossiers, individueel behandeld zouden moeten worden. Dit gezegd zijnde, maken we ons vooral zorgen, bij de budgettaire impact. Tariefvermindering voor alleenstaanden en éénouder, vijf miljoen euro. Belastingvrijstelling voor oppervlakte, tien miljoen euro, een procentje verminderen, één miljoen euro.

Wel, ik geef u mee, dat schrappen in onze begroting is niet eenvoudig, omwille van wat ik daarstraks al had gezegd, de budgettaire uitdagingen waarvoor we staan, in het volgende meerjarenplan: nieuwe indexeringen van de uitgaven. Opdrachten die we hebben, water, klimaat, groen, onderwijs, investeren. Dus ik denk dat we daar een deur mee zouden openen, die heel grote consequenties heeft. En ik denk dat we naar mijn mening, dan ook al mogen concluderen, dat we al een goede beurt maken, als we de grote budgettaire uitdagingen van de volgende jaren, als we die aankunnen. We hebben drie billijke en sociaal gecorrigeerde belasting reglementen voorliggen en daar vraag ik toch de goedkeuring voor. Dank u wel.

VOORZITTER.- Goed, dank u wel, gedeputeerde De Haes.

Nr. 3/7 van de agenda

**Amendement op agendapunt 3.3 - Algemene provinciebelasting.
Reglement 2024, ingediend door mevrouw Ann Bakelants.**

Verslag

Amendement Open Vld – Ann Bakelants

Aan de provincieraad wordt voorgesteld om het regelement 2024 van de algemene provinciebelasting aan te passen mits toevoeging van artikel 3b.

Het artikel 3 uit het ontwerpreglement blijft behouden maar krijgt nummer 3a.

Artikel 3b:

Alleenstaanden en eenoudergezinnen krijgen een korting van 50% op het bedrag bepaald in artikel 3a.

VOORZITTER.-. De stemming van punt 3/7 kan starten. Heeft iedereen zijn stem uitgebracht? Einde van de stemming. De stemming is als volgt, drieëndertig aanwezigen, zeven ja, negentien nee en zeven onthouding.

Afgekeurd met 7 stemmen ja, bij 19 nee en 7 onthoudingen.

Nr. 3/3 van de agenda

Algemene provinciebelasting. Reglement 2024. Goedkeuring.

Verslag van de deputatie

1. Bevoegdheid

De artikelen 41, 162 en 170 van de gecoördineerde grondwet van 17 februari 1994 en de artikelen 42, 43 §2, 15°, 144, 180 en 180bis van het provinciedecreet van 9 december 2005.

Artikel 16 van de gewone wet van 9 augustus 1980, houdende de hervorming van de instellingen, gewijzigd bij de wet van 9 juli 1982.

2. Juridische context

De wet van 19 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters, de identiteitskaarten, de vreemdelingenkaarten en de verblijfdocumenten.

Het koninklijk besluit van 16 juli 1992 betreffende de bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister.

Het decreet van 30 mei 2008 betreffende de vestiging, de invordering en de geschillenprocedure van provincie- en gemeentebelastingen.

3. Feitelijke context en verantwoording

Voor het behoud van het evenwicht van het provinciaal budget wordt voor 2024 een algemene provinciebelasting ingevoerd.

Een belasting is budgettair noodzakelijk met als doel de uitgaven van de provincie in het algemeen te dekken, zowel de verplichte als de facultatieve.

De belasting is eenvoudig te controleren en de heffing van de belasting kan op een efficiënte wijze geschieden met een hoge rentabiliteit gelet op de geringe administratieve kosten verbonden aan de vestiging en de invordering.

De belasting beoogt een bijdrage van burgers in de algemene bestuurlijke uitgaven van de provincie gelet op het feit dat burgers op democratische wijze kunnen gebruik maken van de provinciale dienstverlening en infrastructuur.

Het weerhouden van diverse categorieën zou de efficiëntie en effectiviteit van de vestiging van de belasting nadelig beïnvloeden, gelet op de noodzaak van controle en opvolging.

De belasting is van die aard dat zij binnen de draagkracht ligt van elke belastingplichtige.

Het belastingtarief wordt jaarlijks aangepast aan de index consumptieprijs van de maand januari van het voorgaande jaar (en dus niet van een volledig jaar). Het indexcijfer van de maand januari van het vorige jaar bepaalt het belastingtarief van het huidige jaar (afgerond). Er zit dus een jaar verschil tussen de index en het doorrekenen van de index in het belastingtarief.

	Indexcijfer januari	Evolutie			Tarief Gezinnen	Evolutie
2013	171,56			2014	36	
2014	173,51	101%		2015	36	100%
2015	172,39	99%		2016	36	100%
2016	175,4	102%		2017	37	103%
2017	180,04	103%		2018	38	103%
2018	183,11	102%		2019	38	100%
2019	186,76	102%		2020	39	103%
2020	189,38	101%		2021	40	103%
2021	189,86	100%		2022	40	100%
2022	204,28	108%		2023	43	108%
2023	220,72	108%		2024	46	107%

Een algemene en evenwichtige spreiding van de belastingdruk wordt nagestreefd waarbij extra aandacht wordt geschonken aan de zwakste categorieën in de maatschappij.

Een belastingvrijstelling voor de gezinnen die genieten van verhoogde verzekeringstegemoetkoming in de gezondheidszorg alsook voor de gezinnen die genieten van het recht op maatschappelijke integratie, wordt verantwoord door het feit dat deze reeds een tegemoetkoming genieten op basis van een onderzoek dat werd uitgevoerd door de daartoe wettelijk bevoegde instanties. Hetzelfde geldt voor gezinnen die recht op maatschappelijke dienstverlening of recht op materiële hulp genieten.

Het is eveneens verantwoord om een belastingvrijstelling in te voeren voor de gezinnen die, als gevolg van het koninklijk besluit van 16 juli 1992 betreffende de bevolkingsregisters, op 1 januari van het aanslagjaar, enkel een verplicht referentieadres zonder feitelijke vestiging op het grondgebied van de provincie hebben en daardoor praktisch geen gebruik kunnen maken van de provinciale dienstverlening.

XXX

Bijdragen aan de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's)

SDG 16 Vrede, veiligheid en sterke publieke diensten

SDG-subdoelstelling 16.3 De rechtsregels bevorderen op nationaal en internationaal niveau en gelijke toegang tot het rechtssysteem voor iedereen garanderen.

SDG 10 Ongelijkheid verminderen

SDG-subdoelstelling 10.4 Beleid voeren dat geleidelijk tot een grotere gelijkheid leidt, in het bijzonder inzake fiscaliteit, lonen en sociale bescherming.

SDG 13 Klimaatactie

SDG-subdoelstelling 13.2 Maatregelen inzake klimaatverandering integreren in nationale beleidslijnen, strategieën en planning.

4. Procedurele vormvereisten

De deputatie keurde dit verslag goed in zitting van 9 november 2023.

BESLUIT:

Artikel 1:

Voor het aanslagjaar 2024 wordt door de provincie Antwerpen een algemene provinciebelasting geheven. De belasting wordt gevorderd van elk gezin dat op het grondgebied van de provincie Antwerpen een hoofdverblijf ter beschikking heeft op 1 januari 2024.

Artikel 2:

Als "gezin" wordt beschouwd voor de toepassing van onderhavige belasting: hetzij een persoon die alleen leeft, hetzij twee of meer personen die, al dan niet verwant, gewoonlijk in één en dezelfde woning of woongelegenheden verblijven en er samenwonen.

De belasting wordt gevestigd op naam van de referentiepersoon van het gezin.

Artikel 3:

Het bedrag wordt bepaald op 46 EUR. De belasting is ondeelbaar verschuldigd voor het aanslagjaar. De toestand op 1 januari van het aanslagjaar is bepalend voor de belastingplicht.

De inschrijving in het bevolkingsbestand van de gemeente waar het gezin staat ingeschreven, bepaalt de toestand op 1 januari van het aanslagjaar van de hoofdverblijfplaats, de referentiepersoon en de samenstelling van het gezin.

Een wijziging van de hoofdverblijfplaats, de referentiepersoon en/of de samenstelling van het gezin in de loop van het aanslagjaar, heeft geen invloed op de belastingplicht en geeft geen aanleiding tot enige belastingvermindering of teruggave.

Artikel 4:

Het gezin geniet een belastingvrijstelling als het gezin het bewijs levert dat de referentiepersoon van het gezin op 1 januari van het aanslagjaar:

1° hetzij geniet van het recht op verhoogde verzekeringstegemoetkoming op basis van de gecoördineerde wet van 14 juli 1994 betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen;

2° hetzij enkel een referentieadres op het grondgebied van de provincie heeft op basis van het koninklijk besluit van 16 juli 1992 betreffende de bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister;

3° hetzij geniet van het recht op maatschappelijke integratie op basis van de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie;

4° hetzij geniet van het recht op maatschappelijke dienstverlening op basis van de wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn;

5° hetzij geniet van het recht op materiële hulp op basis van de wet van 12 januari 2007 betreffende de opvang van asielzoekers en van bepaalde andere categorieën van vreemdelingen.

Voor zover de belastingvrijstelling niet automatisch werd toegekend, wordt de belastingvrijstelling slechts verleend, voor zover daartoe een schriftelijke aanvraag toekomt bij de dienst fiscaliteit van de provincie Antwerpen, op het adres Koningin Elisabethlei 22, B-2018 Antwerpen of per e-mail op het e-mailadres belastingen@provincieantwerpen.be en dit, op straffe van verval, binnen de drie maanden, te rekenen vanaf de derde werkdag volgend op de datum van verzending van het aanslagbiljet of vanaf de kennisgeving van de aanslag.

Op het moment dat een aanvraag tot vrijstelling wordt ingediend, moet bij deze aanvraag een attest vanwege het ziekenfonds, een attest vanwege de stad/gemeente, een attest vanwege het OCMW of een attest vanwege het Federaal Agentschap voor de Opvang van Asielzoekers of vanwege diens partner binnen een opvangstructuur, op naam van de referentiepersoon worden gevoegd.

Dit attest moet bewijzen dat het recht op verhoogde verzekeringstegemoetkoming respectievelijk het hebben van enkel een referentieadres binnen de provincie dan wel het recht op maatschappelijke integratie, het recht op maatschappelijke dienstverlening of het recht op materiële hulp gold op 1 januari van het aanslagjaar. Een aanvraag tot vrijstelling mag gebeuren door (een kopie van) het

ontvangen aanslagbiljet samen met een dergelijk attest terug in te dienen bij de dienst fiscaliteit van de provincie Antwerpen.

Artikel 5:

De aanslagbiljetten worden onder gesloten omslag aan de belastingschuldigen verzonden.

Als het provinciebestuur van Antwerpen voor een bepaald documenttype de eBox Burger gebruikt om langs elektronische weg een invorderingsdocument ter beschikking te stellen en als de persoon op wiens naam de aanslag wordt gevestigd, zijn/haar eBox Burger (ingesteld door de wet van 27 februari 2019 inzake de elektronische uitwisseling van berichten via de eBox) activeerde, wordt dit invorderingsdocument echter uitsluitend via de eBox Burger aangeboden. Het activeren van de eBox Burger geldt als een uitdrukkelijke instemming met een dergelijke elektronische aanbieding. Invorderingsdocumenten worden op geen enkele andere wijze elektronisch aangeboden dan via de eBox. De elektronische aanbieding geldt als rechtsgeldige kennisgeving van dit invorderingsdocument en brengt dezelfde rechtsgevolgen tot stand als de verzending ervan in gesloten omslag. Wie de eBox activeert, wordt geacht de eBox ook te raadplegen.

Artikel 6:

Een bezwaar moet schriftelijk worden ingediend bij de deputatie van de provincie Antwerpen, Belastingbezwaren, Koningin Elisabethlei 22, B-2018 Antwerpen, ondertekend en gemotiveerd zijn.

De termijn om op straffe van verval een bezwaarschrift in te dienen, bedraagt drie maanden te rekenen vanaf de derde werkdag volgend op de datum van verzending van het aanslagbiljet of vanaf de kennisgeving van de aanslag. Voor alle aanslagbiljetten die aangeboden werden via de eBox zoals uiteengezet in artikel 5, vangt de bezwaartermijn aan vanaf de datum waarop het aanslagbiljet via de eBox aan de belastingplichtige is aangeboden.

Een bezwaar mag ook worden ingediend per e-mail. Het bezwaarschrift dient op het e-mailadres belastingen@provincieantwerpen.be toe te komen, binnen de termijn in het tweede lid bepaald.

Als de belastingschuldige of zijn vertegenwoordiger het vraagt in het bezwaarschrift, wordt de belastingschuldige of zijn vertegenwoordiger uitgenodigd op een hoorzitting.

De gegevens van elk bezwaar die door het provinciebestuur fotografisch, optisch, elektronisch of volgens elke andere informatica- of telegeleidingstechniek worden geregistreerd, bewaard of weergegeven, evenals hun weergave op een leesbare drager, hebben bewijskracht voor de toepassing van de belasting.

VOORZITTER.- Vragen we de goedkeuring. Geen vragen? Stemming van punt 3/3 kan starten. Heeft iedereen zijn stem uitgebracht? Einde van de stemming. De stemming is als volgt, drieëndertig aanwezigen, negentien ja, zes nee en acht onthouding.

Goedgekeurd met 19 stemmen ja, bij 6 nee en 8 onthoudingen.

Nr. 3/4 van de agenda

**Provinciale opcentiemen op de onroerende voorheffing. Reglement 2024.
Goedkeuring.**

Verslag van de deputatie

1. Bevoegdheid

De artikelen 41, 162 en 170 van de gecoördineerde grondwet van 17 februari 1994 en de artikelen 42, 43 §2, 15°, 144 en 180 en 180bis van het provinciedecreet van 9 december 2005.

Artikel 16 van de gewone wet van 9 augustus 1980, houdende de hervorming van de instellingen, gewijzigd bij de wet van 9 juli 1982.

Artikel 464/1,1° van het wetboek van de inkomstenbelastingen 1992.

Het decreet van 18 november 2016 houdende de vernieuwde taakstelling en gewijzigde financiering van de provincies.

Artikel 2.1.4.0.2 van het decreet van 13 december 2003 houdende de Vlaamse Codex Fiscaliteit.

2. Feitelijke context en verantwoording

Om het evenwicht van het provinciaal budget te handhaven is het noodzakelijk om provinciale opcentiemen op de onroerende voorheffing te heffen voor het aanslagjaar 2024.

Het aantal opcentiemen op de onroerende voorheffing blijft ongewijzigd.

XXX

Bijdragen aan de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's)

SDG 16 Vrede, veiligheid en sterke publieke diensten

SDG-subdoelstelling 16.3 De rechtsregels bevorderen op nationaal en internationaal niveau en gelijke toegang tot het rechtssysteem voor iedereen garanderen

SDG 10 Ongelijkheid verminderen

SDG-subdoelstelling 10.4 Beleid voeren dat geleidelijk tot een grotere gelijkheid leidt, in het bijzonder inzake fiscaliteit, lonen en sociale bescherming.

3. Procedurele vormvereisten

De deputatie keurde dit verslag goed in zitting van 9 november 2023.

BESLUIT:

Enig artikel:

Voor het aanslagjaar 2024 worden ten behoeve van de provincie Antwerpen honderd vijfenveertig komma drieëndertig (145,33) opcentiemen op de onroerende voorheffing geheven.

VOORZITTER.- Vragen we de goedkeuring. Geen vragen? Stemming van punt 3/4 kan starten. Heeft iedereen zijn stem uitgebracht? Einde van de stemming. De stemming is als volgt, drieëndertig aanwezigen, tweeëntwintig ja, twee nee en negen onthouding.

Goedgekeurd met 22 stemmen ja, bij 2 nee en 9 onthoudingen.

Nr. 3/8 van de agenda

Amendement op agendapunt 3.5 algemene provinciebelasting op bedrijfsvestigingen, reglement 2024, ingediend door de heer Koen Anciaux Verslag

Amendement Open Vld – Koenraad Anciaux

Aan de provincieraad wordt, zoals de vorige jaren, voorgesteld om het ontwerpreglement aan te passen bij art. 5 en een vrijstelling van belasting te geven voor bedrijven met een oppervlakte tussen 0 en 50m².

Nieuw artikel 5:

Het bedrag van de verschuldigde belasting wordt als volgt bepaald:

0 EUR per vestiging met een oppervlakte van 0 m² tot 50 m²;

118 EUR per vestiging met een oppervlakte meer dan 50 m² tot 1.000 m² (10 are);

503 EUR per vestiging met een oppervlakte van meer dan 1.000 m² (10 are) tot 5.000 m² (50 are);

1.257 EUR per vestiging met een oppervlakte van meer dan 5.000 m² (50 are) tot 10.000 m² (1 ha);

3.769 EUR per vestiging met een oppervlakte van meer dan 10.000 m² (1 ha) tot 50.000 m² (5 ha);

12.562 EUR per vestiging met een oppervlakte van meer dan 50.000 m² (5 ha) tot 100.000 m² (10 ha);

25.125 EUR per vestiging met een oppervlakte van meer dan 100.000 m² (10 ha) tot 200.000 m² (20 ha).

De fractie van 1 m² wordt als 1 m² beschouwd.

Vestigingen met een oppervlakte van meer dan 200.000 m² (20 ha) worden belast op basis van 25.125 EUR voor de eerste 200.000 m² (20 ha), verhoogd met 11 EUR per 100 m² (1 are) of gedeelte van 100 m² (1 are) voor de schijf van de oppervlakte boven de 200.000 m² (20 ha).

VOORZITTER.- Geen vragen meer? Dan kan stemming van punt 3/8 starten. Heeft iedereen zijn stem uitgebracht? Einde van de stemming. De stemming als volgt, drieëndertig aanwezigen, één ja, eenentwintig nee en elf onthouding.

Afgekeurd met 1 stem ja, bij 21 stemmen nee en 11 onthoudingen.

Nr. 3/5 van de agenda

**Algemene provinciebelasting op bedrijfsvestigingen. Reglement 2024.
Goedkeuring.**

Verslag van de deputatie

1. Bevoegdheid

Artikelen 41, 162 en 170 van de gecoördineerde grondwet van 17 februari 1994 en de artikelen 42, 43 §2, 15°, 144 en 180 en 180bis van het provinciedecreet van 9 december 2005;

Artikel 16 van de gewone wet van 9 augustus 1980, houdende de hervorming van de instellingen, gewijzigd bij de wet van 9 juli 1982.

2. Juridische context

Het decreet van 30 mei 2008 betreffende de vestiging, de invordering en de geschillenprocedure van provincie- en gemeentebelastingen.

3. Feitelijke context en verantwoording

Voor het behoud van het evenwicht van het provinciaal budget wordt voor 2024 een algemene provinciebelasting op bedrijfsvestigingen ingevoerd.

Een belasting is budgettair noodzakelijk met als doel de uitgaven van de provincie te dekken, zowel de verplichte als de facultatieve.

De provincie streeft, in het kader van deze fiscale doelstelling, met dit reglement een belasting na met de volgende kenmerken:

- I. een eenvoudige belasting waarvan de heffing efficiënt en rendabel is;
- II. een algemene en evenwichtige spreiding van de belastingdruk over de meer dan honderdzeventigduizend belastingplichtigen;
- III. een belasting die eenvoudig te controleren is;
- IV. een belasting waarbij de administratieve verplichtingen tot het absolute minimum worden beperkt met vanzelfsprekend de inachtneming van de vigerende regelgeving, en waarbij de klantgerichte dossierbehandeling, gekoppeld aan de gelijke behandeling van alle belastingplichtigen, als speciaal aandachtspunt geldt.

Het belastbaar feit bestaat uit elke vestiging die op het grondgebied van de provincie Antwerpen is gelegen en die door het bedrijf wordt gebruikt of tot gebruik wordt voorbehouden.

De belasting is gebaseerd op een eenvoudig meetbare belastbare grondslag, namelijk de oppervlakte die bedrijven (natuurlijke personen met een zelfstandige beroepswerkzaamheid en rechtspersonen met winstoogmerk) gebruiken of tot gebruik voorbehouden.

Het oppervlaktecriterium wordt als redelijk en objectief beschouwd teneinde de algemene provinciebelasting op bedrijfsvestigingen te berekenen en de belasting overeenkomstig het beginsel van verdelende rechtvaardigheid te heffen.

De belasting beoogt een diversiteit aan belastingplichtigen waarvan de verscheidenheid redelijkerwijze dient te worden opgevangen in vereenvoudigde categorieën. De normen van een belasting kunnen niet worden aangepast naargelang de eigenheid van elk individueel geval. Er kan niet voor elk soort bedrijf met de eigen en meest uiteenlopende kenmerken worden voorzien in een specifieke belastingregeling.

Het heffen van minimumbelastingen is gerechtvaardigd doordat mag aangenomen worden dat de voorziene minimumbedragen van die aard zijn dat ze binnen ieders draagkracht liggen.

De belastingtarieven worden jaarlijks aangepast aan de index consumptieprijzen van de maand januari van het voorgaande jaar (en dus niet van een volledig jaar). Het indexcijfer van de maand januari van het vorige jaar bepaalt de belastingtarieven van het huidige jaar (afgerond). Er zit dus een jaar verschil tussen de index en het doorrekenen van de index in de belastingtarieven.

	Indexcijfer januari	Evolutie			Minimumtarief Bedrijven	Evolutie
2013	171,56			2014	92	
2014	173,51	101%		2015	93	101%
2015	172,39	99%		2016	92	99%
2016	175,4	102%		2017	94	102%
2017	180,04	103%		2018	96	102%
2018	183,11	102%		2019	98	102%
2019	186,76	102%		2020	100	102%
2020	189,38	101%		2021	101	101%
2021	189,86	100%		2022	102	101%
2022	204,28	108%		2023	109	107%
2023	220,72	108%		2024	118	108%

Op deze manier wordt aldus op een evenwichtige manier bijgedragen tot de financiering van het provinciaal beleid.

Verschillen inzake financiële draagkracht en/of economische rentabiliteit maken redelijk verantwoorde differentiatiecriteria uit voor de toepassing van het belastingreglement en het verschil in tarifiering.

Categorieën van bedrijven die door hun aard de grond (bodem) als natuurlijk productiemiddel of voor specifieke openlucht recreatieve beroeps- of bedrijfsdoeleinden aanwenden en die in vergelijking met andere categorieën een lager rendement genereren per m² oppervlakte, hebben een uitzonderlijke nood aan grotere oppervlakten om een economisch leefbare (rendabele) exploitatie te kunnen realiseren. Een aangepaste tariefstructuur komt dan ook tegemoet aan de doelstelling van een evenwichtige spreiding van de belastingdruk.

XXX

Bijdragen aan de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's)

SDG 16 Vrede, veiligheid en sterke publieke diensten

SDG-subdoelstelling 16.3 De rechtsregels bevorderen op nationaal en internationaal niveau en gelijke toegang tot het rechtssysteem voor iedereen garanderen

SDG 10 Ongelijkheid verminderen

SDG-subdoelstelling 10.4 Beleid voeren dat geleidelijk tot een grotere gelijkheid leidt, in het bijzonder inzake fiscaliteit, lonen en sociale bescherming

SDG 13 Klimaatactie

SDG-subdoelstelling 13.2 Maatregelen inzake klimaatverandering integreren in nationale beleidslijnen, strategieën en planning.

4. Procedurele vormvereisten

De deputatie keurde dit verslag goed in zitting van 9 november 2023.

BESLUIT:

Artikel 1:

Voor het aanslagjaar 2024 wordt door de provincie Antwerpen een algemene provinciebelasting op bedrijfsvestigingen geheven.

De belasting wordt gevorderd van:

- A.** elke natuurlijke persoon die in hoofd- of bijberoep een zelfstandige beroepswerkzaamheid uitoefent of die een of meerdere daden heeft gesteld die de uitoefening van een zelfstandige beroepswerkzaamheid toelaten, kunnen toelaten of doen vermoeden en die op 1 januari 2024, op het grondgebied van de provincie Antwerpen, een of meerdere vestigingen heeft, gebruikt voor de uitoefening van de zelfstandige beroepswerkzaamheid of voorbehouden tot het gebruik voor de (mogelijke) uitoefening van de (een) zelfstandige beroepswerkzaamheid.

Natuurlijke personen die in de Kruispuntbank van Ondernemingen staan ingeschreven met de hoedanigheid 'onderworpen aan btw' en/of de hoedanigheid 'inschrijvingsplichtige onderneming' worden meegerekend tot de zelfstandigen bedoeld in artikel 1.

- B.** elke rechtspersoon naar Belgisch of buitenlands recht onderworpen aan de vennootschapsbelasting, inclusief de rechtspersoon die in vereffening is gesteld, en die op 1 januari 2024 op het grondgebied van de provincie Antwerpen een of meerdere vestigingen heeft, door voornoemde rechtspersoon gebruikt of tot zijn gebruik voorbehouden.

De rechtspersonen vermeld in de artikelen 180 tot en met 182 van het wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 zijn niet belastingplichtig in de zin van art. 1, B, eerste lid van dit reglement.

- C. elke rechtspersoon naar Belgisch of buitenlands recht die een winstoogmerk heeft, maar niet onderworpen is aan de vennootschapsbelasting, inclusief de rechtspersoon die in vereffening is gesteld, en die op 1 januari 2024 op het grondgebied van de provincie Antwerpen een of meerdere vestigingen heeft, door voornoemde rechtspersoon gebruikt of tot zijn gebruik voorbehouden.

De rechtspersonen vermeld in de artikelen 180 tot en met 182 van het wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 zijn niet belastingplichtig in de zin van art. 1, C, eerste lid van dit reglement.

Artikel 2:

Elke belastingplichtige is de belasting verschuldigd per afzonderlijke vestiging hoe ook genoemd, die door hem/haar wordt gebruikt of tot gebruik wordt voorbehouden en op het grondgebied van de provincie Antwerpen is gelegen.

Elke belastingplichtige, vermeld in artikel 1, wordt geacht over een belastbare vestiging te beschikken, waarvoor minstens de minimumbelasting verschuldigd is.

Een belastbare vestiging is elke oppervlakte die voor beroeps- of bedrijfsdoeleinden is bestemd of in het kader van beroeps- of bedrijfsdoeleinden wordt gebruikt, tot gebruik is voorbehouden of bijdraagt tot de realisatie/uitvoering van de beroeps- of bedrijfsdoeleinden.

Onder een oppervlakte wordt het volgende verstaan: elk (gedeelte van een) onroerend goed, elke lokaliteit of ruimte onder gelijk welke vorm en die individueel of collectief wordt gebruikt of kan gebruikt worden, met inbegrip van de plaats of het adres waarop een maatschappelijke of administratieve zetel gevestigd is.

Onder "gebruik" moet elke vorm van gebruik worden verstaan, met inbegrip van onder meer het gebruik als (toegangs)weg, parking, plantsoen, grasstrook, groenzone, vijver, sportterrein, laad-, los- of stortplaats, opslag- of overslagruimte, bufferzone, weiland, conciërgewoning.

Om belastbaar te zijn, volstaat het dat een oppervlakte eventueel (nog) kan gebruikt worden, ook al wordt deze oppervlakte op 1 januari van het aanslagjaar niet effectief gebruikt (vb. braakliggende of woeste gronden, improductieve oppervlakte, oppervlakte zonder economisch rendabel nut of gebruik).

Aan elkaar grenzende oppervlakten worden als één vestiging beschouwd, op voorwaarde dat deze oppervlakten niet van elkaar gescheiden zijn door een openbare weg of een openbare waterloop. Twee of meer oppervlakten met elkaar verbonden door het bestaan van een wettelijk toegekende wegvergunning, worden beschouwd als één enkele vestiging.

Met wegvergunning wordt bedoeld: een vaste en duurzame constructie onder, op of boven de openbare weg en/of openbare waterloop (bv. tunnel, overbrugging).

Een belastingplichtige van wie de beroeps- of bedrijfsdoeleinden uitsluitend een ambulante karakter hebben, heeft een belastbare vestiging op het adres van zijn/haar in de provincie Antwerpen gelegen maatschappelijke zetel of verblijfplaats (waar in het kader van de beroeps- of bedrijfsdoeleinden de opslag van goederen of materiaal, de voorbereiding, de planning, de organisatie, de administratieve ondersteuning of het beheer in de ruimste zin gebeuren of kunnen gebeuren).

Vestigingseenheden waarvoor een bedrijf een inschrijving heeft in de Kruispuntbank van Ondernemingen, worden meegerekend tot de vestigingen bedoeld in artikel 2.

Artikel 3:

De belasting wordt vastgesteld rekening houdend met de totale belastbare gebouwde en/of ongebouwde oppervlakte van het goed waarop de vestiging zich bevindt.

Voor de vaststelling van de belastbare gebouwde oppervlakte van het goed waarop de vestiging zich bevindt, wordt in voorkomend geval de oppervlakte gemeten van elke ondergrondse en bovengrondse bouwlaag met inbegrip van de buitenmuren, evenals van het gebruikte dak, doch met uitsluiting van het gedeelte dat uitsluitend als woongelegenheden van de belastingplichtige – natuurlijke persoon – wordt gebruikt.

De dakoppervlakte is niet belastbaar onder de volgende voorwaarden die gelijktijdig dienen vervuld te zijn: (1) de dakoppervlakte doet in eerste instantie dienst als overdekking of bovenafsluiting van de onder het dak liggende oppervlakten en wordt gebruikt louter in functie van of is tot gebruik voorbehouden van de onder het dak liggende oppervlakte, (2) het dak is niet vrij bereikbaar voor externen en bezoekers van de belastingplichtige én (3) de belastingplichtige heeft op dezelfde vestiging een oppervlakte ter beschikking voor minstens de dakoppervlakte.

De oppervlakte die gemeenschappelijk door meerdere belastingplichtigen gebruikt wordt of ter beschikking is, wordt in hoofde van iedere belastingplichtige belast pro rata van de door hem/haar exclusief gebruikte of ter beschikking zijnde gebouwde en ongebouwde oppervlakten.

Indien de gemeenschappelijke oppervlakte eveneens gebruikt wordt door, of ter beschikking is van niet-belastingplichtigen, dan wordt bij de vaststelling van de belastbare oppervlakte het gedeelte van de gemeenschappelijke oppervlakte dat pro rata kan worden toegewezen aan niet-belastingplichtigen in mindering gebracht.

Artikel 4:

4.1. Elke belastingplichtige, vermeld in artikel 1, moet per afzonderlijke vestiging aangifte doen. Het provinciebestuur van Antwerpen stelt aangifteformulieren ter beschikking.

De correct ingevulde, gedag- en gehandtekende aangiften moeten uiterlijk op 20 april 2024 toekomen bij het Provinciebestuur van Antwerpen, dienst fiscaliteit, Koningin Elisabethlei 22, B-2018 Antwerpen.

4.2 Wanneer alle aangiftegegevens van een vestiging gekend zijn door de dienst fiscaliteit van de provincie Antwerpen, kan aan de belastingplichtige daarvoor een voorstel van aangifte worden bezorgd, waarop de aangiftegegevens reeds staan ingevuld.

Als het provinciebestuur van Antwerpen de e-Box Enterprise gebruikt om langs elektronische weg een aangifteformulier of voorstel van aangifte ter beschikking te stellen en als de belastingplichtige vermeld in artikel 1, zijn/haar e-Box Enterprise activeerde en er in de e-Box Enterprise voor koos om documenten enkel nog digitaal te ontvangen via de e-Box Enterprise, wordt dit aangifteformulier of voorstel van aangifte uitsluitend via de e-Box Enterprise aangeboden. Het activeren van de e-Box Enterprise geldt als een uitdrukkelijke instemming met een dergelijke elektronische aanbieding en brengt dezelfde rechtsgevolgen tot stand als de verzending ervan in gesloten omslag. Wie de e-Box activeert, wordt geacht de e-Box ook te raadplegen.

4.3. Een belastingplichtige is vrijgesteld van de in 4.1. voorgeschreven aangifteplicht op voorwaarde dat hij/zij een voorstel van aangifte ontving.

4.4. De vrijstelling, vermeld onder 4.3., geldt slechts indien de voorgedrukte gegevens op het voorstel van aangifte overeenstemmen met de werkelijkheid. Indien de belastingplichtige vaststelt dat de voorgedrukte gegevens onjuist en/of onvolledig zijn, moet hij/zij het voorstel van aangifte verbeterd terugzenden. De terugzending moet tijdig gebeuren zoals beschreven in 4.1.

Het teruggezonden voorstel van aangifte moet duidelijk en volledig alle correcte gegevens vermelden en de nodige verbeteringen moeten worden aangebracht.

4.5. Het is de belastingplichtige die moet bewijzen dat hij/zij het verbeterde voorstel van aangifte of de aangifte tijdig en correct indiende.

4.6. Voor elke vestiging waarvoor een belastingplichtige geen aangifteformulier of voorstel van aangifte heeft ontvangen is hij/zij verplicht, uiterlijk op 20 april 2024, aan de in 4.1. vermelde dienst de voor aanslag noodzakelijke gegevens ter beschikking te stellen, eventueel op het formulier dat daartoe op verzoek zal worden toegezonden.

4.7. Tevens moet de belastingplichtige, vermeld onder artikel 1, binnen de maand te rekenen vanaf onderstaande rechtshandeling, uit eigen beweging aangifte doen, vergezeld van de nodige bewijsstukken, bij de in 4.1. vermelde dienst van:

1. elke nieuwe of bijkomende vestiging in de provincie Antwerpen;
2. elke wijziging van de beschikbare oppervlakte, in principe dus elke verwerving of vervreemding van onroerend goed, elk begin of einde van huur, pacht, en elke andere wijze waardoor de beschikbare oppervlakte op het grondgebied van de provincie Antwerpen wijzigt;
3. elke verandering in de uitbating;
4. de definitieve stopzetting van de vennootschap of zelfstandige beroepsactiviteit in de provincie Antwerpen.

Artikel 5:

Het bedrag van de verschuldigde belasting wordt als volgt bepaald:

118 EUR per vestiging met een oppervlakte tot 1.000 m² (10 are);

503 EUR per vestiging met een oppervlakte van meer dan 1.000 m² (10 are) tot 5.000 m² (50 are);

1.257 EUR per vestiging met een oppervlakte van meer dan 5.000 m² (50 are) tot 10.000 m² (1 ha);

3.769 EUR per vestiging met een oppervlakte van meer dan 10.000 m² (1 ha) tot 50.000 m² (5 ha);

12.562 EUR per vestiging met een oppervlakte van meer dan 50.000 m² (5 ha) tot 100.000 m² (10 ha);

25.125 EUR per vestiging met een oppervlakte van meer dan 100.000 m² (10 ha) tot 200.000 m² (20 ha).

De fractie van 1 m² wordt als 1 m² beschouwd.

Vestigingen met een oppervlakte van meer dan 200.000 m² (20 ha) worden belast op basis van 25.125 EUR voor de eerste 200.000 m² (20 ha), verhoogd met 11 EUR per 100 m² (1 are) of gedeelte van 100 m² (1 are) voor de schijf van de oppervlakte boven de 200.000 m² (20 ha).

Artikel 6:

In afwijking van het bepaalde in artikel 5 gelden voor de agrarische bedrijven volgende heffingen:

Basisbedrag: 213 EUR, vermeerderd met:

11 EUR per 10.000 m² (1 ha) of gedeelte ervan boven 200.000 m² (20 ha) landbouwoppervlakte;

41 EUR per 10.000 m² (1 ha) of gedeelte ervan boven 50.000 m² (5 ha) tuinbouwoppervlakte in open lucht;

5,5 EUR per 100 m² (1 are) of gedeelte ervan boven 5.000 m² (50 are) tuinbouwoppervlakte in serres.

Artikel 7:

Voor de toepassing van artikel 6 wordt het volgende verstaan onder:

- agrarisch bedrijf: een bedrijf waarvan de hoofdwerkzaamheden bestaan uit landbouw en/of tuinbouw;
- landbouw- en/of tuinbouwoppervlakte: elke oppervlakte voor landbouw en/of tuinbouw;
- serre: elke duurzame constructie die gebruikt wordt of bestemd is voor de tuinbouwteelt.

Artikel 8:

Voor de begrippen van artikel 7 gelden volgende bepalingen:

- landbouw: een zelfstandige beroeps- of bedrijfsactiviteit gericht op akkerbouw en/of weidebouw en/of bosbouw en/of veeteelt;

Voor de hierboven vermelde begrippen gelden volgende bepalingen:

- akkerbouw: een zelfstandige beroeps- of bedrijfsactiviteit gericht op het telen van granen, nijverheidsgewassen, voedergewassen, aardappelen, peulvruchten, pootgoed, landbouwzaden en/of aanverwante gewassen;
- weidebouw: een zelfstandige beroeps- of bedrijfsactiviteit gericht op het exploiteren van blijvend grasland;
- bosbouw: een zelfstandige beroeps- of bedrijfsactiviteit gericht op het aanleggen en exploiteren van bossen, met inbegrip van de bosboomkwekerij;
- veeteelt: een zelfstandige beroeps- of bedrijfsactiviteit gericht op:
 - het houden van dieren voor de vlees-, melk- of eierproductie;
 - en/of het kweken/fokken van dieren voor:
 - de vacht;
 - het bekomen van jongen;
 - het africhten en opleiden van jongen.
- tuinbouw: een zelfstandige beroeps- of bedrijfsactiviteit gericht op groenteteelt, fruitteelt, boomkwekerij andere dan bosboomkwekerij, sierteelt, kweek van tuinbouwzaden, plantgoed en/of aanverwante teelten.

Artikel 9:

In afwijking van het bepaalde in artikel 5 gelden voor de openluchtrecreatieve bedrijven volgende heffingen:

507 EUR per vestiging met een oppervlakte tot 50.000 m² (5 ha);

1.267 EUR per vestiging met een oppervlakte van meer dan 50.000 m² (5 ha) tot 100.000 m² (10 ha);

3.244 EUR per vestiging met een oppervlakte van meer dan 100.000 m² (10 ha) tot 200.000 m² (20 ha).

Vestigingen met een oppervlakte van meer dan 200.000 m² (20 ha) worden belast op basis van 3.244 EUR voor de eerste 200.000 m² (20 ha), verhoogd met 51 EUR per 10.000 m² (1 ha) of gedeelte van 10.000 m² (1 ha) voor de schijf van de oppervlakte boven de 200.000 m² (20 ha).

Artikel 10:

Voor de toepassing van artikel 9 wordt het volgende verstaan onder:

- openluchtrecreatief bedrijf: een bedrijf waarvan de hoofdwerkzaamheden bestaan uit het exploiteren van een terrein voor openluchtrecreatieve verblijven en/of het exploiteren van infrastructuur en/of installaties voor sportbeoefening in open lucht bestemd voor het gebruik door recreatieve en niet-recreatieve sportbeoefenaars.

Artikel 11:

Voor de begrippen van artikel 10 gelden volgende bepalingen:

- een terrein voor openluchtrecreatieve verblijven: een uitgerust en afgebakend terrein in centraal beheer waar op gekampeerd en/of verbleven wordt in openluchtrecreatieve verblijven – al dan niet verplaatsbaar - of dat daarvoor bestemd of ingericht is en niet ontworpen is om als vaste woonplaats te dienen; op het terrein is minstens één kampeerplaats voorbehouden voor toeristen op doorreis met een verplaatsbaar verblijf.

Artikel 12:

Belastingplichtigen die door de aard en voor de uitvoering van hun bedrijvigheid ook oppervlakte gebruiken voor landbouw en/of tuinbouw en/of openluchtrecreatie zoals bedoeld in artikelen 7, 8, 10 en 11 worden - naast de reglementaire taxatie voor de andere belastbare oppervlakten - voor bedoelde oppervlakten belast tegen het tarief voor agrarische bedrijven en/of openluchtrecreatieve bedrijven.

Artikel 13:

De toestand op 1 januari van het aanslagjaar is bepalend voor de belastingplicht en de belasting is ondeelbaar verschuldigd voor het gehele jaar. Het feit dat in de loop van het aanslagjaar een natuurlijke persoon zijn/haar hoedanigheid van zelfstandige beëindigt, een vennootschap ophoudt te bestaan, de belastbare oppervlakte vermindert en/of een belastbare vestiging wordt gesloten of verlaten, geeft geen aanleiding tot enige belastingvermindering of teruggave.

Indien bewezen wordt dat een natuurlijke persoon zijn/haar mogelijkheid tot uitoefening van een zelfstandige beroepswerkzaamheid uiterlijk op 1 januari van het aanslagjaar volledig en definitief beëindigde of indien bewezen wordt dat een vennootschap uiterlijk op 1 januari van het aanslagjaar volledig en definitief ophield te bestaan, gaat de hoedanigheid van belastingplichtige verloren. Bij een tijdelijke onderbreking van de werkzaamheden of bij een inactiviteit of zolang de vereffening van een vennootschap niet is afgesloten, blijft de hoedanigheid van belastingplichtige verder bestaan.

Artikel 14:

14.1 De in artikel 4 bedoelde aangiften mogen worden ingediend door middel van procedures waarbij informatica- en telegeleidingstechnieken worden aangewend en die het behoud van de integriteit van de elektronische documenten waarborgen evenals de toerekening ervan aan de belastingplichtige.

Indien de belastingplichtige een voorstel van aangifte of aangifteformulier ontving zoals vermeld in artikel 4, moet de belastingplichtige die langs elektronische weg aangifte wil doen, gebruik maken van de applicatie die specifiek daartoe beschikbaar is op de website van de provincie Antwerpen (www.provincieantwerpen.be/aangifte) en die vermeld staat op het aangifteformulier. Het elektronisch invullen en verzenden van gegevens (en eventuele documenten en verantwoordingsstukken) moet gebeuren overeenkomstig de daar voorkomende aanduidingen. Een aangifte die langs elektronische weg wordt gedaan, heeft dezelfde waarde als een aangifte die op papier wordt gedaan.

De gegevens van elke aangifte die door het provinciebestuur fotografisch, optisch, elektronisch of volgens elke andere informatica- of telegeleidingstechniek worden geregistreerd, bewaard of weergegeven, evenals hun weergave op een leesbare drager, hebben bewijskracht voor de toepassing van de belasting.

14.2 Bij gebrek aan aangifte binnen de in artikel 4 gestelde termijn, of in geval van onjuiste, onvolledige of onnauwkeurige aangifte, kan de belasting ambtshalve worden ingekohierd.

De ambtshalve inkohiering gebeurt met een verhoging, waarbij per vestiging het aangiftegedrag van de belastingplichtige voor dit en vorige belastingjaren in aanmerking wordt genomen:

- 1e overtreding: 10 % verhoging;
- 2e overtreding: 40 % verhoging;
- 3e overtreding: 70 % verhoging;
- 4e overtreding: 100 % verhoging;
- 5e en volgende overtredingen: 200 % verhoging.

Deze verhogingen worden per vestiging toegepast, ongeacht of het om één of meer overtredingen per aanslagjaar gaat, en met dien verstande dat tijdige en correcte aangifte gedurende twee opeenvolgende jaren de goede trouw in hoofde van de belastingplichtige volledig herstelt, waardoor de aanslag bij de eerstvolgende overtreding met slechts 10 % wordt verhoogd.

Elke belastingverhoging bedraagt minimum 12 EUR. De belastingverhoging blijft echter beperkt tot 200 % van de verschuldigde belasting.

De gegevens van elk document dat verband houdt met een ambtshalve inkohiering die door het provinciebestuur fotografisch, optisch, elektronisch of volgens elke andere informatica- of telegeleidingstechniek worden geregistreerd, bewaard of weergegeven, evenals hun weergave op een leesbare drager, hebben bewijskracht voor de toepassing van de belasting.

Artikel 16:

De aanslagbiljetten worden onverwijld en in gesloten omslag verzonden.

Als het provinciebestuur van Antwerpen voor een bepaald documenttype de e-Box Enterprise gebruikt om langs elektronische weg een invorderingsdocument ter beschikking te stellen en als de natuurlijke persoon of rechtspersoon op wiens naam de aanslag wordt gevestigd, zijn/haar e-Box Enterprise activeerde en er in de e-Box Enterprise voor koos om documenten enkel nog digitaal via de e-Box Enterprise te ontvangen, wordt dit invorderingsdocument echter uitsluitend via de e-Box Enterprise aangeboden. Het activeren van de e-Box Enterprise geldt als een uitdrukkelijke instemming met een dergelijke elektronische aanbieding. Invorderingsdocumenten worden op geen enkele andere wijze elektronisch aangeboden dan via de e-Box. De elektronische aanbieding geldt als rechtsgeldige kennisgeving van dit invorderingsdocument en brengt dezelfde rechtsgevolgen tot stand als de verzending ervan in gesloten omslag. Wie de e-Box activeert, wordt geacht de e-Box ook te raadplegen.

Artikel 17:

Een bezwaar moet schriftelijk worden ingediend bij de deputatie van de provincie Antwerpen, Belastingbezwaren, Koningin Elisabethlei 22, B-2018 Antwerpen, ondertekend en gemotiveerd zijn.

De termijn om op straffe van verval een bezwaarschrift in te dienen, bedraagt drie maanden te rekenen vanaf de derde werkdag volgend op de datum van verzending van het aanslagbiljet of vanaf de kennisgeving van de aanslag. Voor alle aanslagbiljetten die aangeboden werden via de e-Box Enterprise zoals uiteengezet in artikel 16, vangt de bezwaartermijn aan vanaf de datum waarop het aanslagbiljet via de e-Box Enterprise aan de belastingplichtige is aangeboden.

Een bezwaar mag ook worden ingediend per e-mail. Het bezwaarschrift dient op het e-mailadres belastingen@provincieantwerpen.be toe te komen, binnen de termijn in het tweede lid bepaald.

Als de belastingschuldige of zijn vertegenwoordiger het vraagt in het bezwaarschrift, wordt de belastingschuldige of zijn vertegenwoordiger uitgenodigd op een hoorzitting.

De gegevens van elk bezwaar die door het provinciebestuur fotografisch, optisch, elektronisch of volgens elke andere informatica- of telegeleidingstechniek worden geregistreerd, bewaard of weergegeven, evenals hun weergave op een leesbare drager, hebben bewijskracht voor de toepassing van de belasting.

VOORZITTER.- Vragen we de goedkeuring. Geen vragen? Stemming van punt 3/5 kan starten. Heeft iedereen zijn stem uitgebracht? Einde van de stemming. Stemming als volgt, drieëndertig aanwezig, negentien ja, twee nee en twaalf onthouding.

Goedgekeurd met 19 stemmen ja, bij 2 nee en 12 onthoudingen.

1. Ruimte, Onderwijs en Mobiliteit

Agendapunt 1/1

Uiteenzetting gedeputeerde Luk Lemmens.

VOORZITTER.- Dan gaan we verder met de uiteenzetting van gedeputeerde Lemmens. Gedeputeerde Lemmens, aan u het woord.

De heer LEMMENS, gedeputeerde.- Voorzitter, ondervoorzitter, collega's, mijnheer de griffier, mijnheer de financieel beheerder. Ik ga het kort hebben over mijn bevoegdheden, Algemeen beleid, Ruimtelijke Ordening, omgevingsvergunningen, mobiliteit, onderwijs, erfgoed en erediens. Ik ga niet alles in beeld brengen, maar toch wel een aantal belangrijke zaken. Ten eerste, een krachtadig provinciaal ruimtelijk beleid. Dit jaar keurde de provincieraad, er is al naar verwezen hier in de raad, het Provinciaal Beleidsplan Ruimte Antwerpen definitief goed. We zijn dan ook enthousiast, om onze visie eindelijk te gaan vertalen in concrete acties, waarbij we verstandig dienen om te springen met onze ruimte. Onze beschikbare ruimte te optimaliseren en toekomstgericht robuust te maken, dienen we een aantal leidraden te hanteren. Leidraden, die een antwoord bieden op de uitdagingen met betrekking tot klimaat, energie, open ruimte, huishoudentransitie, mobiliteit. Verdichting, optimalisatie verweerbaarheid, behoud van ruimte, niet van plek, versterken van open ruimte zijn principes, die deze transitie dienen vorm te geven. En waarmee alle ruimtevragers, aan de slag kunnen gaan. Ook maatschappelijk groeit het besef, dat er verandering nodig is. Als provincie zitten wij mee aan het stuur, om dit te concretiseren in verdere beleidskaders, in onze eigen ruimtelijke uitvoeringsplannen, in onze brede adviesverlening naar gemeenten toe. Het helikopterzicht van de provincie, haar coördinerende en faciliterende rol is erin, uitermate belangrijk. Zoals gezegd, leidt ook de koppeling van ruimte en klimaat, tot nieuwe inzichten. Ons project energielandschappen stelt het verstandig omspringen met beschikbare ruimte en haar potenties voor energietransitie, centraal.

Binnen onze pilootprojecten grensland Turnhout en Noordertuin, coördineren wij acties en studies van en voor gemeenten vanuit de provincie. Energiewinsten worden gerealiseerd via samenwerking, het in kaart brengen en optimaliseren van noden en potenties die gebiedsgebonden zijn. Nieuwe potentiële ontwikkelingen volgen wij op, maken we kenbaar en faciliteren wij, waar mogelijk. Als provincie blijven wij dan ook constructief onze ruimtelijke visie uitdragen, die leidt naar concrete [nvd. signaal valt weg] een efficiënt en kwaliteitsvol vergunningenbeleid. De omgevingsvergunning is een vertaling van het omgevingsbeleid naar de praktijk. Deze praktijk is steeds onderhevig aan [nvd. signaal valt weg]. Nieuwe maatschappelijke tendensen, technologieën of voortschrijdend inzicht vragen om een innovatieve en duurzame vergunningverlening. Bovendien is het voor aanvragers belangrijk, om te kunnen rekenen op een kwaliteitsvolle, efficiënte en robuuste vergunningverlening. Een goede vergunningverlener is ook van groot belang voor een gezonde leefomgeving, voor de inwoners van onze provincie. Het zorgt voor een belangrijk evenwicht tussen de economie en de omgeving. De provincie investeert in kennis en bekwaame werknemers, om de kwaliteit van de vergunningverlening te waarborgen. De besluitvorming houdt immers rekening, met een groot aantal elementen en voorwaarden. Elke bedrijfssector is anders. De provincie combineert haar eigen expertise met die van adviesinstanties en de gemeentes, om tot een kwalitatieve vergunningverlening te komen. Ontwikkelingen zoals PFAS, stikstof zorgen continu voor nieuwe uitdagingen. De deputatie neemt deze beslissingsbevoegdheid rond vergunningen dan ook graag op, om ook in de toekomst een goed evenwicht en een gezonde leefomgeving te waarborgen, voor [nvd. signaal valt weg] in onze provincie. Samen met een gemotiveerde dienst blijven we deze ambitie verder uitwerken. Ik wil tevens van de gelegenheid gebruik maken, om u uit te nodigen om ons Jaarrapport 2022 inzake de omgevingsvergunning in Antwerpen, eerste aanleg, te consulteren. Het rapport brengt de cijfers helder en overzichtelijk. U zal zien, dat er in totaal

zeshonderdzesentachtig aanvragen volledig en ontvankelijk verklaard werden, en dat is in 2022. Dat is een stabilisering van het aantal nieuwe aanvragen.

Erfgoed en archeologie. U weet met onze Monumentenwacht zijn en blijven we natuurlijk een belangrijke schakel, in het behoud en beheer van het historisch patrimonium in onze provincie. Provinciaal archeologisch depot en de Provinciale Archeologiedagen blijven ook in 2024, de uithangborden van onze archeologiewerking. Heritage, ook belangrijk. Binnen de bevoegdheid heritage werken we in 2024 in de Onze Lieve Vrouwekathedraal in Antwerpen, verder aan de restauratie van de klokken en krijgt ook het Schyvenorgel een groot onderhoud. En zetten we in op duurzaamheid, door het vernieuwen van de stookinstallatie. Ook in de Sint-Romboutskathedraal in Mechelen staat een groot onderhoud van de daken en het vernieuwen van de brand- en inbraakbeveiliging, op het programma. Ook in het Aartsbisschoppelijk paleis in Mechelen vernieuwen we de stookinstallatie.

Financiering van de eredienst en de vrijzinnigheid. De financiering van erediensten en vrijzinnigheid en hier ga ik toch wat dieper op in, we komen daar straks of morgen op vragen nog op terug. Nu, niettegenstaande de provincies niet langer bevoegd zijn voor persoonsgebonden aangelegenheden, blijft de wetgever ons de taak toewijzen. Het nieuwe eredienstendecreet levert in een eerste fase, ook al drieëndertig nieuwe aanvragen op. Met het vertrek van minister Somers lijkt alles wat vertraagd. Maar we hoeven ons geen illusies te maken, de komende jaren zal er een aanzienlijke extra kost richting de provincies komen. Om die te kunnen verantwoorden, zetten we in op meer controle, maar ook op meer gelijkheid en meer transparantie. Die doen we onder meer door de implementatie van het reglement op de woonstvergoeding, minimaal veertig procent eigen inkomsten te vragen van alle levensbeschouwingen en door ongelijkheden, juridisch aan te vechten. Zowel bij de erkenning van nieuwe erediensten, als wat betreft de vrijzinnigheid. In dit laatste dossier, hebben we een belangrijke doorbraak gerealiseerd. Zowel minister Van Quickenborne als zijn opvolger, Paul van Tigchelt hebben voor het eerst bij ministerieel besluit bevestigd, dat de vrijzinnigen niet al hun kosten zomaar kunnen doorrekenen aan de provincies. Tenzij men hier nog tegen in beroep gaat, hopen we dat de komende maanden ook in dialoog met de PIMD, tot nieuwe en meer correcte afspraken te kunnen komen.

De fietsinfrastructuur. De aanleg van fietsostrades blijft het speerpunt van het provinciale mobiliteitsbeleid. Voor 2024 staat een bedrag van twaalf miljoen tweehonderdduizend aan uitgaven, [nvdv. signaal valt weg] in fietsostrades ingeschreven. Voor gemeenten die zelf infrastructuur aanleggen, komt het op een bedrag van één miljoen zeventienhonderdduizend euro. Dat is dus voor het aanleggen op het BFF. We herhalen met aandrang natuurlijk ook hier nog eens, onze oproep aan de Vlaamse overheid, om het Vlaamse aandeel in het Fietsfonds structureel mee te laten stijgen, met de stijging van de provinciale middelen voor fietsinfrastructuur. Zo alleen kunnen we zorgen en hand in hand gaan, voor een versnelling in de aanleg van de fietsostrades.

VOORZITTER.- U krijgt veertig minuten.

De heer LEMMENS, gedeputeerde.- Zo zorgen we hand in hand, voor een versnelling in de aanleg van onze fietsostrades, die de ruggengraat is van het bovenlokale fietspadennetwerk en zorgen we voor een broodnodige verdere verduurzaming, van onze mobiliteit. Nogmaals een oproep aan Vlaanderen en aan de minister van Mobiliteit, om hier nog iets aan te doen. Wat zijn nu de projecten in 2024? Wel, de F1 Antwerpen-Mechelen. Maar dan in Mechelen. Dus het stuk dat we willen gaan bouwen en waar we nu de grondverwerving, de aanbestedingen en opvolging van de werken van het deelproject in Mechelen, willen gaan organiseren. Namelijk, het deel tussen de Stenenmolenstraat tot de Abeelstraat is het laatste ontbrekend deel tussen Mechelen [nvdv. signaal valt weg]. De F11, Antwerpen-Lier-Boechout: er is nog een smal stuk. En we moeten daar echt gaan werken, omdat natuurlijk we daar tellingen doen. De stijgende intensiteit van fietsers op de F11, die is enorm. We tellen daar vierduizenttweehonderd fietsers per dag, per werkdag en bijna drieduizend fietsers op een weekend of op een feestdag. En we moeten hier inderdaad, dit fietspad gaan verbreden en dat zullen we ook in 2024 gaan doen. Dan kan de

aanbesteding gebeuren en hopelijk kan er ook gestart worden, met de werken. De F12, heel belangrijk, de havenverbinding aan de Ekerse Putten, mijnheer de burgemeester, waar we de afronding van de werken, die de verbinding maken tussen de Noorderlaan en het centrum van Ekeren. Het is natuurlijk een zeer belangrijke schakel, om het woon-werkverkeer van en naar de Antwerpse haven, te kunnen verduurzamen. Spijtig genoeg heeft het weer van de laatste weken daarvoor gezorgd, dat we daar niet echt hebben kunnen doorwerken. Maar goed, F103, Lier-Herentals. De voorbereidende werken voor onze fietsostrade, die we financieren en ook meegenomen werden in het dossier door de Vlaamse Waterweg, voor de verhoging van de spoorwegbrug in Herentals, worden in 2024 afgerond. Zo heeft de nieuwe spoorwegbrug over Wolfstee extra breedte, zodat het fietspad er later kan worden opgelegd. Ook waar de spoorweg over de wegen Vossenbergh, Ekelenbergh en door de Beukelaar Parijnlaan gaat, is er op het tunneldak al ruimte voorzien, voor de latere aanleg van het fietspad.

Verder ontwerpen we in Herentals het knooppunt van de fietsostrades F103, F106 en de F5 richting Lier, Aarschot, Antwerpen en Hasselt, en ook de ontbrekende schakel tussen de Herenthoutseweg en het Albertkanaal, als onderdeel van de F106 richting Aarschot. Voor de financiering van de fietsbrug over het Albertkanaal maken we een projectvoorstel, om extra financiering vanuit EFRO te bekomen.

Ook belangrijk, is de optimalisatie van de F1 Antwerpen-Mechelen. Intussen ligt hier per gemeente een visie voor, met quick wins op korte termijn en grotere ingrepen op langere termijn. In 2024 gaan we in samenwerking met de lokale besturen, over tot de opmaak van lokale aanbestedingsdossiers, om delen van het traject te kunnen verbreden en verbeteren. De gemeenten kunnen voor de financiering beroep doen op het [nvd. signaal valt weg]. En dan nog de F106, Herentals-Aarschot. Het is een van onze oude fietsostrades, de provincie Antwerpen realiseerde die hier dertig jaar geleden. Dus tussen Aarschot en Herentals, op een oude spoorbedding en volgens de richtlijnen van dat moment, dus veel te smal. Door het groeiend fietsgebruik, maar ook door de gewijzigde richtlijnen voor fietsinfrastructuur, onderzoeken we in 2024 op vraag van de gemeente en steden, wat er nodig is om deze fietsostrade te optimaliseren. En we nemen daar de coördinatie op voor de opmaak van de startnota en ik hoop, dat dat ook een mooi verhaal kan worden.

Provinciaal onderwijs. Focus op kennis van de Nederlandse taal. Voor het provinciaal onderwijs, twee ambities. Onze eerste ambitie ligt de focus op de Nederlandse taal. We willen immers de kennis van het Nederlands bij onze leerlingen en cursisten, versterken. Het is nog uit het PISA-onderzoek gebleken, dat het echt een noodzaak is. Een goede kennis van de Nederlandse taal is immers onontbeerlijk om gekwalificeerd uit te stromen en zijn/haar plaats in de maatschappij in te nemen. Daarom nemen we vanuit het provinciaal onderwijs Antwerpen, een aantal initiatieven. Zo bieden we reeds OKAN onderwijs, dus onthaalklas voor anderstalige nieuwkomers binnen het secundair onderwijs. OKAN-leerlingen kunnen hiervoor terecht bij PTS Mechelen, PTS Boom, PITO Stabroek en avAnt Campus Rivierenhof. In 2024 zal er ook een afdeling van avAnt uitbreiden en tevens verhuizen naar het Parkhuis. Het Parkhuis wordt zo de thuisbasis voor onze Antwerpse OKAN-afdeling, maar ook voor ILSA, onze opleiding muziekinstrumentenbouw, die van PTS Boom naar Antwerpen zal verhuizen. Ook voor ons volwassen cursisten willen we de focus op de kennis van het Nederlands blijven leggen. De NT2-opleiding, dus Nederlands voor anderstaligen, wordt al langer in het CVO Vitant aangeboden. In 2023 verhuisden zij naar het volledig gerenoveerde Lozanagebouw. Het is de bedoeling om deze afdeling [nvd. signaal valt weg] groeien, om meer mensen de Nederlandse taal te laten leren. Ook zal het vervolgetraject voor OKAN-leerlingen binnen het tweedekansonderwijs, worden gepromoot. Op deze manier komen we tegemoet aan onze maatschappelijke verantwoordelijkheid, om als provinciaal onderwijs de kwalificatiemogelijkheden te verhogen.

De volgende ambitie betreft het investeren in zowel moderne, duurzame huisvesting, als in innovatief didactisch materiaal. Om in staat te zijn, de snel evoluerende technologieën in de bedrijfs wereld te volgen, zijn blijvende investeringen immers van cruciaal belang, zowel in gebouwen, maar ook in didactisch materiaal. Een aantal voorbeelden van werken die in 2024 gepland zijn. Op Campus PIVA wordt er volop geïnvesteerd in het nieuwe gebouw voor CVO

Vitant. De opleidingen, die momenteel op Campus Maalboot in Hoboken worden gegeven, waaronder tweedekansonderwijs, zullen hierna naar campus PIVA kunnen verhuizen. In PIVA staat er volgend jaar veel op het programma. Er worden niet alleen zes keukens volledig vernieuwd, ook wordt de theorieblok verder gerenoveerd en heringericht. Voor avAnt, Campus Brialmontlei start de eerste fase van de herinrichting van de campus. [Nvdr. signaal valt weg] capaciteitsuitbreiding, wat betekent, dat de school meer leerlingen zal kunnen inschrijven. En op PTS Mechelen zal de speelplaats van de eerste graad, overkapt worden. We zetten zoals eerder gezegd, ook in op innovatief didactisch materiaal, om onze leerlingen en cursisten optimaal voor te bereiden op de arbeidsmarkt. Zo zal in PTS Boom een freesmachine, een lasersnijder en een draaibank, aangekocht worden voor de afdeling mechanica. En in PITO Stabroek zal er een derde destillatiekolom worden aangeschaft, voor de afdeling STEM-wetenschappen. En dit doen we ook samen met het bedrijfsleven, waar we zeer dankbaar voor zijn. Ook kiezen we ervoor om een focus te leggen op duurzaamheid en energiebesparende maatregelen, ook binnen het onderwijs. Zo wordt op campus PIVA, de stookplaats volledig gerenoveerd. En wordt er op PITO Stabroek geïnvesteerd in regenwater recuperatie. In totaal zal er dus in 2024, meer dan tien komma acht miljoen euro geïnvesteerd worden in ons provinciaal onderwijs.

Ons mondiaal beleid. Met het nieuwe mondiaal beleid van de provincie Antwerpen, dat we deze legislatuur hebben ingevoerd, wordt gekozen voor minder versnippering en een maximale inzet van de middelen. Duurzaamheid is daarbij de rode draad. Over de ganse legislatuur, investeren we meer dan zeven miljoen euro of nul komma zeven procent van het provinciaal budget in mondiale ontwikkeling. Misschien een korte update. Pijler één: een samenwerkingsakkoord voor de bescherming van zestigduizend hectare plus driehonderdvijftigduizend hectare en herstel van tropisch woud, samen met BOS+. In beide projecten, BOS+ in Peru en de KMDA in Congo, werken we intensief samen met de lokale overheden en bewoners van de wouden, om de bescherming tegen illegale houtkap en stroperij vorm te geven. Zo zorgen we niet alleen voor bescherming van de longen van onze planeet, maar ook voor de socio-economische ontwikkeling van de lokale bevolking. Dit onder andere door opmaak van ruimtelijke plannen, ondersteuning, oprichting lokale bedrijfjes en opzetten van duurzame landbouwmodellen. Met Unicef via dit project, zorgen we de toegang tot kwaliteitsvol onderwijs voor kinderen van Ivoorkust, door oprichten van nieuwe scholen en in klaslokalen. Leerlingen van de provinciale scholen hebben enkele weken geleden, een bezoek gebracht aan het project in Ivoorkust, in het kader van hun eindwerk. Zo zorgen we niet alleen voor de verbetering van het onderwijs in Ivoorkust zelf, maar doen ook onze eigen leerlingen van de provinciale scholen, onvergetelijke en zeer waardevolle ervaringen op. Je kan dat nu trouwens ook volgen in een aantal uitzendingen op ATV.

Dan, de regioprojecten. Cooperativo El Recuerdo, ondersteuning van een langlopend regioproject in Guatemala, gericht op kwaliteitsonderwijs, landschapsbeheer en cultuur. En dan natuurlijk de vierde pijler, dat is de ondersteuning van lokale burgerinitiatieven uit onze provincie, met driehonderdvijftigduizend euro subsidie. De afgelopen jaren hebben we zo enkele honderden Antwerpse verenigingen inhoudelijk, maar ook financieel ondersteund bij hun mondiale projecten. Dan kom ik nog bij het gebiedsprogramma Zuidrand, dat ik er heb uitgepikt. Wel, de Antwerpse Zuidrand, een plek waar we al jaren werken aan de open ruimte en de beleving ervan. Deze regio heeft de potentie, om zich te ontwikkelen tot één landschappelijk geheel. Een gebied waar we met zijn allen kunnen genieten van erfgoedsites, bossen, riviervalleien enzovoort. Omwille van zijn intrinsieke kwaliteiten en potenties, heeft de Vlaamse Landmaatschappij de reeds aanwezige werking in de Zuidrand, beloond met een landinrichtingsproject en een bijhorende investeringsenveloppe van achtenhalf miljoen euro. Als voorzitter van de planbegeleidingsgroep, zal ik in 2024 volop aan de slag gaan om met de partners te werken aan onder andere, klimaatadaptief waterbeheer, ontharding, verzekeren van toekomstmogelijkheden voor een nieuwe, duurzame landbouw. En verbeteren van de toeristische ontsluiting en beleving in de Zuidrand, waarbij ruimte voor de jeugd een prioriteit blijft. Voilà, ik hou het hierbij, voorzitter. Ik denk, dat ik perfect binnen de tijd ben gebleven.

Tussenkomst van de heer Erik De Quick over het voortbestaan van de provincie.

VOORZITTER.- Dan kunnen we overgaan naar de vraag van mijnheer De Quick.

De heer DE QUICK.- Voorzitter, ondervoorzitter, griffier, deputatie, collega's. De provincies kennen een lange historiek, die teruggaat tot de twaalfde eeuw. In 1831 werden ze verankerd in de Belgische grondwet en de organisatie van de provincies kreeg gestalte in de Provinciewet van 1836. In 1965 kregen de provincies nog een flinke uitbreiding van bevoegdheden en bestond er zelfs een algemene consensus, over de meerwaarde van het provinciale niveau. Het Vlinderakkoord van 2011 bepaalt uiteindelijk, dat de gewesten bevoegd zijn, over het al dan niet behouden van dit provinciale bestuursniveau. En in december 2016 is het voornemen van de Vlaamse regering, om de focus van de provincies op de grondgebonden bevoegdheden te leggen, ook in decreet gegoten. Vanaf januari 2018 worden deze persoonsgebonden bevoegdheden niet meer uitgeoefend door de provincies en worden deze materies overgedragen, naar de Vlaamse overheid of een ander niveau. Lees, lokaal bestuur, de gemeente. De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bart Somers, ex-minister intussen, wilde de provincies afschaffen en deelde Vlaanderen op in vijftien sterk afgelijnde regio's. Federaal bereidt men intussen de verplichte fusies van gemeenten voor. Daartegenover staat dan weer, dat de Leuvense econoom Geert Jennes, verbonden aan de KU Leuven, pleit voor de afschaffing van de gemeenschappen, ten voordele van de provincies. Het Steunpunt Bestuurlijke Vernieuwing pleit dan weer in haar visie op de toekomst van het lokaal en binnenlands bestuur in Vlaanderen, voor de afbouw van de provincies. Maar, met twijfels.

Algemeen directeur Anton De Ryckere van de Vereniging Vlaamse provincies, gaf dan weer op zaterdag 14 oktober een eerste reactie op deze visie en wil zelfs de bevoegdheden van de provincies uitbreiden. Ik citeer: 'de provincies zijn een deel van de oplossing, om bestuurlijk Vlaanderen terug in beweging te zetten. De vijf Vlaamse provincies zijn de ideale partner, om de bestuurlijke verrommeling met meer dan duizend tussenstructuren in Vlaanderen tegen te gaan, om beleid mogelijk te maken ten voordele van ondernemingen, verenigingen en burgers, en om stilstand te vermijden.' Einde citaat. Volgens hem zit dit land zowel federaal als Vlaams, vast. Hij beschrijft twee scenario's, waarbij het eerste scenario de afschaffing van de provincies, als bijna een politieke en bestuurlijke fantasie. Omdat er dan dient voldaan te zijn aan een hele reeks hervormingen. Hij vraagt zich ook af, of de aangehaalde hervormingen wel politiek en bestuurlijk haalbaar zijn. Hij stelt zich ook vragen over het overhevelen van middelen en bevoegdheden en verwijst hiervoor, naar het verleden. In zijn tweede scenario zegt hij, dat hij als realistisch en constructief beschouwt, ziet hij de provincie als ideale bovenlokaal niveau, met mensen en middelen die als hefboom worden ingezet, om beleid mogelijk te maken. Hij geeft hiervoor vier redenen. Een eerste eenvoudige reden, de provincies bestaan en werken. Een tweede reden, de provincies hebben een draagvlak. Ten derde, ze hebben de ideale schaalgrootte. En ten vierde, de provincies zijn een democratisch en geen technocratisch niveau.

VOORZITTER.- Uw laatste minuut gaat in.

De heer DE QUICK.- Ja, maar het is een belangrijk onderwerp, dus.

VOORZITTER.- Nee, laatste minuut gaat in.

De heer DE QUICK.- De provincies zijn als bovenlokaal Vlaanderen niet het probleem, maar een deel van de oplossing, is zijn conclusie. Nu weten we allemaal, dat de meeste partijen min of meer blijven pleiten, voor het afschaffen van de provincies. Al was het maar als pasmunt, zoals Bruno Valkeniers zegde. Anderzijds, is Algemeen Directeur Anton De Ryckere van de Vereniging Vlaamse Provincies, niet zomaar de eerste, de beste. Vandaar mijn vragen. Gaat de deputatie akkoord met zijn vaststelling, dat Vlaanderen stilstaat en bestuurlijk verrommelt? Nogal wat partijen in dit halfrond willen de provincies afgeschaf zien. Wat vindt de deputatie hiervan?

Gaat de deputatie akkoord met de stellingname van Anton De Ryckere, Algemeen Directeur van Vereniging Vlaamse Provincies? En is er volgens de deputatie nog toekomst voor de provincie? Ik dank u.

VOORZITTER.- Dank u wel, mijnheer De Quick. Mevrouw Verhaert heeft het woord.

Mevrouw VERHAERT.- Er is nog een argument. Provincies voor wat Vlaams landgedeelte betreft, we zijn met vijf. Dat is minder dan die tig verrommelde tussenstructuren, Intercommunales en wat weet ik nog allemaal. Dus als je echt schoon schip wil maken, dan geef je meer bevoegdheden aan de provincies en dan heb je minder verrommeling.

VOORZITTER.- Dank je wel voor uw tussenkomst. Gedeputeerde Lemmens heeft het woord.

De heer LEMMENS, gedeputeerde.- Twee minuten had ik voor het antwoord?

VOORZITTER.- Er staat geen tijd op, maar daar moet ik mee oppassen.

De heer LEMMENS, gedeputeerde.- Ja, collega's. Het voortbestaan van de provincies. Het is inderdaad, ik ga eerst mevrouw Verhaert eens gelijk geven vandaag. Ik denk, dat we daar dezelfde mening toegedaan zijn, collega Verhaert. Dat is inderdaad, dat we ja, met vijven zijn hè, met vijf provincies. Als ik dan zie wat moeite, dat minister Somers allemaal al heeft gedaan, om dan dertien regio's te gaan verkopen als een enorme meerwaarde tegen de verrommeling in. Ja, dat is iets, dat ik toch nooit begrepen heb. Maar dat is iets, dat natuurlijk alleen Bart Somers begrijpt, denk ik. Als je dan inderdaad ziet, dat er op zeker moment op 14 oktober in het Vlaams parlement, dat daar een toekomstvisie op het lokale en binnenlands bestuur in Vlaanderen wordt voorgesteld. En dat de professoren Filip de Rynck en Lieven Janssens, daar in opdracht van minister Somers een studie voorbrengen en ze dan nog verkopen, als een wetenschappelijk onderbouwd document. Maar waarvan ik de indruk had, dat de opdracht was gegeven door minister Somers van kijk, zou graag hebben, dat u dat zou schrijven. Dat is zo een beetje mijn indruk geweest en dat hebben we via de VVP ook, laten duidelijk maken door onze directeur. De provincies kunnen op termijn afgeschaft worden, maar ze koppelen daar nog een voorwaarde aan, verplichte fusie van gemeenten. Maar wat gebeurt er na de vlucht van minister Somers terug naar Mechelen? Dan komt minister Rutten en die begraaft onmiddellijk die fusie, die verplichte fusie van gemeenten. Ze heeft er dus laten verstaan, dat ze alvast geen voorstander is van verplichte fusies. Dan is al een van die belangrijke voorwaarden al weg, denk ik. Maar goed, blijft de vraag, hoe het afschaffen van vijf provincies de bestuurlijke chaos en verrommeling, die men stilaan aan het creëren is, gaat oplossen. Vijftien vervoerregio's, negenenvijftig eerstelijns zones, tweeëndertig intergemeentelijke onroerende erfgoeddiensten en als kers op de taart, dus de referentieregels waar reeds aan de lopende band uitzonderingen op worden toegekend.

In weerwil van de reputatie, die wij jammer genoeg nog meeslepen uit het verleden, kunnen we alleen maar vaststellen, dat de provincies werken. Ik kan dat alleen maar vaststellen hier. Ik zit hier nu elf jaar en we gaan ons laatste jaar in. En of het nu gaat over de aanleg van fietsostrades, het beheer van recreatiegebieden of het onderhoud van waterlopen. De provincies doen hun job, onze mensen doen hun job. Griffier, onze mensen, die werken en die trachten die verschillende agentschappen ook samen te brengen. Gebiedsgericht beleid, dat is iets waar we fier op mogen zijn en waarbij we als provincie, in heel veel verschillende dossiers in verschillende streken van onze provincie, dat we daar de Vlaamse diensten kunnen samenbrengen en dat we daar, een ongelooflijke werking kunnen uitbouwen. Dan is de vraag natuurlijk, ga je al die expertise uit elkaar trekken en versnipperen, over een veelvoud aan nieuwe structuren? Structuren die trouwens veel minder transparant zijn en ook vaak de democratische controle missen. Maar natuurlijk, als je op die regio's, waar dan op vergaderingen af en toe burgemeesters zullen samenkomen. Maar de vraag is, in hoeverre dat dan allemaal wordt doorverteld naar de verschillende schepencolleges. Ja, ik wil dat allemaal wel zien. Ik spreek wel uit ervaring op dat vlak. Ik zie dat ook, dat wij goed samenwerken met burgemeesters. Maar er is toch nog iets anders, dan een democratische controle op zo'n regio. Terwijl wij hier, toch hier weer, bewijs is er vanuit de deputatie aan jullie moeten voorleggen, hoe onze werking er binnenkort zal uitzien.

En wat we volgend jaar allemaal gaan doen. Wij moeten dat hier democratisch laten controleren, het bestaat dus.

Ons pleidooi is natuurlijk om te vertrekken, vanuit de sterktes van de huidige structuren en deze verder te optimaliseren, zoals wij met deze deputatie hebben gedaan. Het verhogen van de financiële zelfredzaamheid van onze EVAP's, van onze verschillende satellieten. We laten elk overheidsniveau, dat is misschien dan ook wel iets, wat dat we dan misschien niet volledig, over akkoord gaan samen. Maar laat ons als overheidsniveau, de kerntaken duidelijker afbakenen. Zoals wij hebben gedaan. En daar kan je discussie over voeren en daar zullen we van mening blijven over verschillen met overdragen van een aantal zaken. Maar baken dan inderdaad, die niveaus duidelijker af, die kerntaken duidelijker af. Dat hebben we gedaan. Laat de Vlaamse overheid, steden en gemeenten en de provincie samenwerken, aan een betere dienstverlening naar de burger, want dat moet toch de essentie zijn. Welk niveau kan inderdaad op de beste manier, die dienstverlening verzorgen aan gemeenten, aan de burgers. Laat ons effectief eens nadenken over structuren. Er zijn heel veel structuren, ik heb ze zojuist ook al genoemd hè. En je hebt daar ook nog eens intercommunales, daar hebben we nog niet over gesproken. Waar dat je ook inderdaad, niet altijd heel veel democratische zeggingskracht op hebt. Maar kort gezegd, mijnheer De Quick, is de houding van de deputatie wel, ik denk dat we die discussie ook intern hebben gehad en dat we met Vereniging van Vlaamse Provincies, een duidelijk statement hebben gebracht op die veertiende oktober. En ik zeg het nog, een van de belangrijke voorwaarden waar dan die professoren De Rynck en Lieven Janssens dan naar verwezen, je kunt de provincie misschien afschaffen. Ze hebben niet gezegd, dat die moeten afgeschaft, maar misschien afschaffen. Maar dan is er wel een voorwaarde aan verbonden, dan moet je inderdaad naar de afschaffing gaan van verplichte fusies. Dat is een voorwaarde, die eraan gekoppeld was. Dus ik denk, dat de deputatie met het werd dat hier geleverd wordt, aantoon dat die provincies zin hebben, om te blijven bestaan.

VOORZITTER.- Dank je wel, gedeputeerde Lemmens. Mevrouw Verhaert heeft het woord.

Mevrouw VERHAERT.- Nu we hier toch zo zitten te praten over de provincies, bedenk ik mij nog iets. Het is goedkoper. Ik zit in de gemeenteraad en er gaat tegenwoordig bijna geen maand voorbij, of wij moeten wel ergens een extra som geld neerleggen, om een dienstverlening te krijgen van een intercommunale. Daarmee schaft men dan een of andere medewerker, een opdracht die dan moet vervuld worden, voor een beperkt aantal gemeenten. Dat hebben wij met provinciebestuur nooit gedaan. Wij hebben ons opgeschaald en neergeschaald in functie van de noodwendigheden. We hebben daar nooit voor zover ik weet, een eurocent voor aan bijdragen van de gemeentebesturen gevraagd. Maar dit is natuurlijk wat je krijgt als je consultancy loslaat op overheidsbesturen. Ja, dan krijg je wat je gevraagd hebt, met liefst nog een extra opdracht voor de consultants, voor in de toekomst, mee ingeschreven.

VOORZITTER.- Dank je wel.

De heer LEMMENS, gedeputeerde.- Nee, ik zal zeggen, breng collega De Haes niet op ideeën, om nog geld te gaan vragen aan gemeenten. Maar inderdaad, dat is de traditie, die wij wel hebben hier in het huis. Om inderdaad vanuit onze kijk op die ganse provincie, die ondersteuning te doen naar gemeenten. Als wij colleges bezoeken, dan trekken sommige schepen nog altijd, ogen open, mobiliteit. Als we zeggen van, kijk, wij kunnen voor wat betreft de barometers, die we trekken rond bedrijven, om zoveel mogelijk mensen met de fiets naar een bedrijf te krijgen. Ja, dat is een gratis service, die ons Provinciaal Mobiliteitspunt aanbiedt. En zo zijn er nog tal van dingen, dat klopt. Ik hoop in alle geval, dat wij de afgelopen jaren hebben kunnen aantonen, dat we met de provincie een meerwaarde hebben naar die gemeenten toe. En zolang, dat heb ik altijd gezegd, dat die provincies bestaan moeten ze een goed bestuur. Maar ten tweede, zolang dat er inderdaad ook nog kleinere gemeenten in onze provincie bestaan, dan denk je dat die provincies recht hebben om nog heel veel goed werk te kunnen betekenen, voor die gemeenten en voor de burgers. Dank u wel.

VOORZITTER.- Goed, dank je wel. Mijnheer Vandendriessche heeft het woord.

De heer VANDENDRIESSCHE.- Dank u wel, voorzitter. Dank u wel, mijnheer Lemmens, voor het zeer genuanceerde heldere antwoord daarover ook. Ik herhaal ook nog eens mijn pleidooi, dat we denk ik, wij zijn echt de mensen, die de provincie in actie zien. En ik denk, ja, wat er dan soms in het Vlaams parlement over de provincies wordt gezegd, dat daar toch wel soms een verbeelding, ook inderdaad, wat er nu gebeurt, verplichte fusie. Dat was misschien een opening naar een draagvlak om ergens de structuur te creëren, die de provincie zou kunnen vervangen. En dan nog, dan is het nog maar de vraag. Maar nu is het plotseling, hup, driehonderdzestig graden nee, verplichte fusies gaan we niet meer doen. Dat is echt wel in de raad, een heel belangrijk signaal. Merkwaardig, dat er ook Vlaams niveau niemand ook op reageert van, maar wat betekent dat voor die ondersteuning van die gemeentes? En ja, de kleine gemeentes, om te beginnen, maar ook middelgrote. Al die taken die Vlaanderen naar die gemeente stuurt. Die kunnen die niet doen zonder onze inbreng, die we dagelijks zien hè. Dus dat wil ik toch ook, ja, ik roep iedereen nog eens op, dat we dan met zijn allen nog dat debat blijven voeren, in onze partijen. Om toch te bewaken, dat we de werking van onze gemeenten, niet in het gevaar brengen met gekke bokkensprongen. Ik denk, wat ook heel knap was aan ons provincie belastingsreglement op een gegeven moment, was dat document, dat aanduidde. Want dat was natuurlijk de populistische lokroep, provincies moeten we afschaffen, want die zijn te duur. Maar in dat documentje, dat we aan de burgers gaven, kijk, uw belastinggeld wordt voor dat en dat besteed. Dat was eigenlijk een mooi voorbeeldje om aan te tonen, wat de provincie allemaal doet. Ik kan het alleen maar beamen, dat we daar op die nagel blijven kloppen.

De heer LEMMENS, gedeputeerde.- Ik heb daar niks meer op toe te voegen. Ik denk, dat we inderdaad hier in het midden zijn. Waar we alleen maar het positieve kunnen bekijken en dat we ook heel blij mogen zijn, dat we met een administratie, dat we een administratie hebben, die op een ongelooflijk gedreven manier ook omgaat, met al die gemeentebesturen. Daar mogen we heel blij om zijn, griffier. Dank u wel daarvoor.

VOORZITTER.- Met deze woorden, denk ik, dat we de zitting kunnen schorsen voor vandaag en dat we morgen verder gaan. Ja, maar gedeputeerde Lemmens moet nog weg, dus we kunnen, hij kan de vragen niet meer antwoorden. Dus dan gaan we, morgen doen we gewoon voort. Ik versta u niet? Normaal tot zes uur. Dank u wel voor uw aanwezigheid en we zien elkaar morgen om twee uur terug.

Sluiting van de zitting.